

MIKKELIN
KAUPUNKI

Mikkelin kaupungin talousarvio 2014 ja taloussuunnitelma 2014-2017

Kaupunginvaltuusto 11.11.2013

Sisällysluettelo

Talousarviorakenne, toiminnan ja talouden sitovuudet	
Talousarvion rakenne	1
Toiminnan ja talouden sitovuus	2
Määrärahojen käyttö ja vastuut	3
Toiminnan ja talouden seuranta	4
Talousarvion yleisperustelut	
Taloudelliset lähtökohdat	5
Mikkelin toimintaympäristö	7
Talousarvion ja taloussuunnittelun perusteet	
Laskentaperuste	10
Kaupungin talous	13
Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelma	16
Riskienhallinta	18
Henkilöstö	20
Mikkelin kaupungin strategia ja strategiset kehittämistoimenpiteet	23
Mikkelin kaupunkikonserni	
Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt – ja yhteisöt	31
Omistajapolitiikka ja konserniohjaus	33
Tytäryhteisöjen valtuuston nähdén sitovat tavoitteet	35
Käyttötalousosa	
Talousarvio 2014	47
Toimielinten palvelusuunnitelmat, vaikuttavuustoimenpiteet ja sitovat määrärahat:	
Keskusvaalilautakunta	49
Tarkastuslautakunta	49
Kaupunginvaltuusto	49
Konsernipalvelut	50
Ympäristölautakunta	53
Seudullinen sosiaali- ja terveyslautakunta	55
Tuotantolautakunta (Mikkelin palv.tuot.yksikkö)	57
Kasvatus- ja opetuslautakunta	73
Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta	79
Tekninen lautakunta	86
Maaseutu- ja tielautakunta	94
Rakennuslautakunta	96
Liikelaitokset ja taseyksiköt	
Liikelaitoksien ja taseyksiköiden sitovat tavoitteet, tunnusluvut, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, investoinnit	
Etelä-Savon työterveys liikelaitos	100
Otavan Opiston liikelaitos	102

Mikkelin Vesiliikelaitos	105
Tilakeskus –taseyksikkö	108
Etelä-Savon pelastuslaitos –taseyksikkö	112
 Tuloslaskelmaosa	
Tuloslaskelma analysoituna	116
Eritelty tuloslaskelma liikelaitokset ja taseyksiköt	119
 Investointi- ja rahoitusosa	
Rahoituslaskelma analysoituna	121
Eritelty rahoituslaskelma liikelaitokset ja taseyksiköt	124
Investointiesitykset perusteluineen	126

Talousarvion rakenne, toiminnan ja talouden sitovuudet

Talousarvion rakenne

Kuntalain 65 §:ssä on säännökset talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Voimassa olevan kuntalain säännösten mukaan:

"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttö- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto."

Talousarvion jakaantuminen käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan sekä investointi- ja rahoitusosaan todetaan kunta-laissa (65 §). Suomen Kuntaliitto sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaosto ovat antaneet suosituksia ja ohjeita talousarvion ja taloussuunnitelman tarkemmasta laatimisesta ja sisällöstä.

Yleisperustelut

Yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus kansantalouden ja kunnallistalouden kehitykseen sekä kaupungin taloudellisen tilanteen kehittymiseen. Yleisperusteluihin sisältyy henkilöstölinjaukset sekä vähintään kerran valtuustokaudella tarkistettava kaupunkistrategia ja kehittämisohjelmien keskeisimmät toimenpiteet.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa esitetään lautakuntien palvelusuunnitelmat ja toimenpiteet, joilla toteutetaan kaupunkistrategiaa. Kuntamaisemasta saadut tunnuslukutaulukot on esitetty seudullisen sosiaali- ja terveystoimen tuotantolautakunnan Mikkelin yksikön, kasvatus- ja opetuslautakunnan, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisolautakunnan, teknisen lautakunnan sekä rakennuslautakunnan osalta.

Liikelaitoksien ja taseyksiköiden tavoitteet, tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investoinnit taloussuunnitelmavuosiin esitetään myös käyttötalousosassa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa on esitetty tuloslaskelma analysoituna sekä eriteltynä liikelaitoksien ja taseyksiköiden osalta.

Investointi- ja rahoitusosa

Investointi- ja rahoitusosassa investoinneista esitetään menot ja -tulot, jotka tarvittaessa eritellään hankekohtaisesti. Kaupungin investointiohjelma on koottu kokonaisuudessaan investointiosaan ja sisältää myös liikelaitoksien ja taseyksiköiden investoinnit. Rahoituksen osalta esitetään meno- ja tuloarvioina pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyvät menot ja tulot kuten antolainat, niiden lyhennykset, ottolainat ja niiden lyhennykset. Rahoitusosa sisältää rahoituslaskelman. Sen tiedot kerätään tuloslaskelmaosan lisäksi investointiosasta ja rahoitusosan taulukoista.

Toiminnan ja talouden sitovuus

Käyttötalousosa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteiden lisäksi valtuustoon nähten sitoviksi voidaan määritellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja kaupungin tilivelvollisia viranhaltijoita.

Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä, jolloin puhutaan budjettirahoitteisista tai kohderahoitteisista tehtävistä. Budjettirahoitteinen tehtävä voi olla tehtävä, joka vastaa yksinomaan palvelujen tilaamisesta joko kunnan omilta tai ulkopuolisilta tuottaja-tehtäviltä tai se voi olla tehtävä, joka vastaa sekä palvelujen järjestämisestä ja tilaamisesta että niiden tuottamisesta joko osittain tai kokonaan. Kohderahoitusta sovelletaan palvelujen tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaiseen toimintaansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista.

Mikkelin kaupungin kaupunginvaltuustoon nähten sitovat erät ovat budjettirahoitteisilla yksiköillä bruttobudjetoina tulojen ja menojen määrärahat. Kohderahoitteisia yksiköitä ovat vain ruoka- ja puhtauspalvelut, jota sitoo nettobudjetoina toimintakate eli toimintatulojen ja menojen erotus.

Mikkelin Vesiliikelaitoksella ja taseyksiköistä Tilakeskuksella on toiminnallisten tavoitteiden lisäksi sitovaa korvaus peruspääomasta ja kaikilla liikelaitoksilla liikelaitosten liikelijämaa sekä vakituisen henkilökunnan määrä. Liikelaitoksien tuloslaskelmat, rahoituslaskelmat ja investointisuunnitelmat ovat ohjeellisia, mutta niiden oleellisista poikkeamista on tiedotettava valtuustolle. Etelä-Savon pelastuslaitokselle toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia valtuustoon nähten.

Tavoitteiden sitovuudesta poikkeaminen tai niiden tarkistaminen edellyttää valtuuston hyväksymistä. Määrärahassitovuus tarkoittaa, ettei rahan käyttö saa ylittää valtuuston kyseiseen toimintaan myöntämiä varoja. Jos määräraha ei riitä menoon, on toimielimen haettava valtuustolta lisämäärärahaa. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, mikäli toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan. Talousarviota on noudatettava myös tuloissa siten, että vähintään arvioitu tulojen määrä toteutuu. Nettomääräinen toimintakate on samalla tavalla sitova kuin määrärahakin. Olennaiset vajaukset tuloissa on käsiteltävä menonylitysten tapaan valtuustossa lisätalousarvioissa tai erillisenä asiana.

Tuloslaskelmaosan, investointi ja rahoitusosan sitovat määrärahat

Tuloslaskelman sitovuus valtuustoon nähten on velvoite toimia valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Taloussuunnitelman muiden vuosien sitovuus poikkeaa talousarviosta. Niihin kohdistuvat menoarviot eivät oikeuta vielä varojen käyttöön. Toimielinten ja viranhaltijoiden pitää kuitenkin toimia suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa kaupunginvaltuustoon nähten sitovia eräiä ovat korkotulojen ja menojen netto sekä Mikkelin Vesiliikelaitoksen ja Tilakeskus -taseyksikön korvaukset peruspääomasta.

Rahoituslaskelma ja lainanottovaltuudet

Rahoituslaskelmassa sitova erä on kaupungin lainamäärä. Kaupungin kokonaislainamäärä on talousarvion mukaisesti enintään 183,4 milj. euroa (3 363 euroa/ asukas) vuoden 2014 lopussa +/-antolainauksen muutokset. Uusista antolainauksista konsernille ja liikelaitoksille päättää aina kaupunginvaltuusto tapauskohtaisesti.

Kaupungin lainanottovaltuudet ovat seuraavat vuonna 2014:

1. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa 25 milj.euroa pitkäaikaista talousarviolainaa vuonna 2014. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja voivat tehdä nostettaviin lainoihin ja olemassa oleviin lainoihin viitekoronvaihtosopimuksia pääomaltaan kunkin lainamäärän suuruudesta.
2. Kaupunginjohtajalla on oikeus suojata lainoja kiinteisiin lainoihin tai tehdä erillisiä pitkäaikaisia korkojen suojauksia sekä nykyiseen lainakantaan että tulevaan lainakantaan yhteensä 50 milj. euron määrällä vuonna 2014. Suojauksia tehdään 50 miljoonan määrään saakka vain, jos se on rahoitusmarkkinatilanteessa perusteltua. Suojauksia tehdään talousarvion rahoituslaskelmassa määriteltujen suojaustasojen puitteissa. Kaupunginjohtajalla ja talousjohtajalla on oikeudet tehdä eo. suojaukset puhelimitse, minkä pohjalta kaupunginjohtaja tekee päätöksen.

Investoinnit

Emokaupungin investointimäärärahat ovat sitovia bruttomäärältään. Kunnallistekniikan määrärahojen hankekohtaisesta käytöstä päättää tekninen lautakunta. Teknisen lautakunnan jaosto toimii Tilakeskuksen johtoryhmänä. Taseyksiköistä Tilakeskuksen investoinnit ovat sitovia hanketasolla, lukuun ottamatta muutos/peruskorjaustöitä. Vuotuista kokonaismäärää ei saa ylittää ilman kaupunginvaltuuston lupaa. Tilakeskuksen tilikauden ylijäämän käytöstä peruskorjausinvestointeihin päätetään vuosittain kaupungin investointiohjelman yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja Tilakeskuksen investointikohteiden käyttötarkoituksen muutoksesta.

Määrärahojen käyttö ja vastuut

Yleiset vastuut määrärahoista

Kaupungin tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja, konsernipalveluissa tulosityksiköiden päälliköt, sivistyspalveluissa, sosiaali- ja terveystaloudissa, teknisessä toimessa tulosaluejohtajat sekä tulosalueiden päälliköt. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä tilivelvollisia ovat liikelaitoksen johtaja ja taseyksiköiden johtaja.

Jokaisen lauta- ja johtokunnan sekä tulosalueen on valvottava, ettei vahvistetussa talousarviossa myönnettyjä menomäärärahoja ylitetä. Määrärahojen käyttöön liittyy myös velvoite toteuttaa toimintaa yhteistyössä eri toimielinten kanssa ja hakea tällä tavoin kaupungin kokonaistalouden kannalta edullisempia ja tehokkaampia ratkaisuja palvelu- ja kunnallisia.

Kunkin tulosalueen tai tulosityksikön päällikkö on vastuussa määrärahojen riittävästä sekä tulojen kertymisestä. Laskut tulee aina hyväksyä siltä menokohdalta, jolle ne kuuluvat, eikä siltä menokohdalta, jolla olisi vielä määrärahaa jäljellä.

Vain pakottavassa tapauksessa anotaan lisämäärärahaa kaupunginvaltuustolta. Lisämäärärahaa on anottava ennen määrärahan ylittymistä. Määräraha-anomukseen on aina sisällytettävä esitys myös lisämäärärahatarpeen rahoittamisesta ja sen merkityksestä vuosikatteen kehitykseen, velkaantumiseen tms. Talouspalveluilta on aina pyydettävä lausunto ennen määrärahaesityksen käsittelyä.

Seurantavastuu

Toiminnassa on noudatettava kaupunginhallituksen 16.3.2009 § 176 hyväksymiä sisäisen valvonnan ja tarkastuksen ohjeita. Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kuntalain 75 §:n mukaan tilintarkastuskertomukseen on sisällytettävä lausunto sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa vain tilivelvollisiin. Kuntalain tarkoittamia tilivelvollisia ovat mm. kaupunginhallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja toimikuntien jäsenet, kaupunginjohtaja ja toimielinten ja yksiköiden johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltija voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja viranhaltijalle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Pysyväisohjeet

Kaupunginhallitus on antanut seuraavat talouden hoitoon liittyvät erillisohjeet:

Hankintaohje Kh § 24 /14.1.2013

Projektitoiminnan ohje 2013

Perinnän toimintatapaohje 2010

Sisäisen valvonnan ohje kh § 176/16.3.2009

Kassanhoito- ja alitilitysohje Kh § 22/8.1.2001

Avustukset

Kaupunginhallitus ja asianomaiset lautakunnat päättävät talousarvion tultua hyväksytyksi myönnettävät avustukset määrärahojensa puitteissa. Tulosityksikkö, jonka määrärahoihin yleishyödyllisten tai muiden yhteisöjen avustus sisältyy voi maksaa avustuksen vasta sen jälkeen, kun yhteisön tilinpäätöstiedot, toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus vuodelta 2013 on saatu. Mikäli avustus on myönnetty jotakin määrättyä tarkoitusta varten, on avustuksen myöntäneen tulosityksikön pyydettävä yksilöity tiliselvitys avustuksen käytöstä.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Lautakuntien, johtokunnan ja kaupunginhallituksen alaisten tulosalueiden tulee laatia valtuuston hyväksymän talousarvion mukaiset käyttötaloussuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa ei muuteta enää kaupunginvaltuuston hyväksymiä kokonaistuloja ja kokonaismenoja eikä toimintakatetta. Käyttösuunnitelmassa toimitaan ottaa kantaa viranhaltijoiden toimivaltaan ja laskujen hyväksymiseen. Käyttösuunnitelma on vahvistettava viimeistään 31.1.2014 mennessä.

Vuonna 2014 hallintokuntien toimintaa ja taloutta seurataan vähintään kolme kertaa vuodessa. Seurannan ajantasaisuus, oikeellisuus ja sen ohjausvaikutukset ovat keskeisiä tekijöitä valtuustolle annettavissa seurantaraporteissa. Kaupunginhallitukselle raportoidaan talouden kehityksestä kuukausittain. Seurannassa 31.3. raportoidaan keskeisimmät strategiset toimenpiteet ja kehittämisohjelmien toteutuminen, kaupungin elinvoimaisuus sekä henkilöstön määrän kehitys sekä talouden toteutumisesta ja toiminnallisten muutoksista, jotka ovat jo tiedossa. Talouden seurantaraportti tilanteesta 31.7. toimii lähtökohtana seuraavan vuoden talousarvion valmistelussa ja tässä seurannassa raportoidaan myös kaikki toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut. Seurannassa tilanteesta 31.10. raportoidaan keskeisempien strategisten toimenpiteiden ja kehittämisohjelmien toteutuminen, elinvoimaisuuden kehittyminen, henkilöstön kehitys sekä talouden seuranta. Lautakunnat hakevat mahdolliset määrärahan ylitykset viimeistään lokakuun seurannan yhteydessä.

Konsernin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen raportoidaan syys-marraskuussa ja tämän perusteella laaditaan yhteistyössä tytäryhteisöjen kanssa seuraavan vuoden tavoitteet.

Taloudelliset lähtökohdat

Talouden kehitysnäkymät

Valtionvarainministeriö ennustaa, että euroalueen taantuma päättyy vuonna 2013, mutta jatkossa kasvu pysyy hitaana alhaisen työllisyyden, kotitalouksien ja julkisen sektorin tasesopeutusten vuoksi. Finanssi- ja velkakriisi on heikentänyt kilpailukykyä sekä euroalueen kasvupotentiaalia. Maailmankaupan kasvu jatkuu poikkeuksellisen hitaana, samoin Yhdysvaltojen talouden elpyminen.

Suomen BKT supistuu 0,5 prosenttia vuonna 2013. Talouden ennustetaan pääsevän hitaasti kasvavan vuoden loppua kohden. Vuonna 2014 kokonaistuotanto lisääntyy 1,2 prosenttia kotimaisen kulutuksen ja viennin lisääntyessä. Kasvua tukee euroalueen asteittainen elpyminen, vientikysynnän lisääntyminen ja edelleen alhaisena säilyvä korkotaso. Vuonna 2015 kasvuksi ennustetaan noin 2 prosenttia. Ennusteen loppuvuosina BKT:n kasvuvauhti ylittää talouden potentiaalisen tuotannon kasvun, vaikka aikaisempiin pitkän aikavälin talouskasvuun nähden kasvuvauhti on vaimeaa. Talouden kasvupotentiaalia heikentää rakennemuutokset, jotka ovat vähentäneet tuotantokapasiteettia ja sitä kautta vaikuttaneet myös työllisyyteen sekä vähentänyt myös investointeja uuteen tuotantoon.

Hidas kotimainen talouskehitys on heijastunut kuluttajahintojen kehitykseen ja myös maailman talouden hidas elpyminen kansainvälisiin raaka-ainemarkkinoiden hintoihin. Vuoden 2013 keskimääräinen inflaatio on 1,6 prosenttia ja vuonna 2014 ennuste on 2,1 prosenttia. Vuosien 2013 - 2014 verotuksen kiristäminen nostaa hintoja 0,6 prosenttiyksikköä. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan vuoden 2013 aikana 8,3 prosenttiin ja laskevan alle 8 prosentin vasta vuonna 2015. Työttömyys vähenee hitaasti johtuen hitaasta talouskasvusta ja työmarkkinoiden rakennemuutoksesta.

Kuntien talous

Kuntatalouden näkymät lähivuosille ovat huolestuttavat. Vuoden 2012 odotettua heikompi toteutunut kehitys yhdistettynä lähivuosille ennustettuun hitaaseen talouskasvuun ja valtionosuusleikkauksiin merkitsee sitä, että kuntatalous pysyy alijäämäisenä ilman mittavia sopeutustoimia. Kuntatalous ei ole tarkasteluajanjaksolla tasapainossa millään mittarilla arvioituna, koska vuosikate ei riitä kattamaan edes poistoja. Kuntatalouden kehitysarviossa vuosille 2013–2017 verotulojen ja valtionosuuksien yhteensä arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 3 prosenttia vuosittain.

Kuntien toimintamenojen oletetaan kasvavan keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa ja ennuste perustuu hinta- ja kustannuskehitystä koskeviin laskentaoletuksiin. Kuntasektorin henkilöstömäärän oletetaan pysyvän vuoden 2011 tasolla, ja laskennallisen väestötekijöistä johdetun palvelutarpeen kasvun oletetaan toteutuvan palvelujen oston kautta. Ennuste toimintamenojen kasvusta sisältää oletuksen menotason selvästä sopeuttamisesta kunnissa verrattuna viime vuosien toteutuneeseen kehitykseen. Menokasvun hidastuminen edellyttää kuntien omien toimenpiteiden lisäksi myös maltillisia palkankorotuksia ja valtio pidättäytyy antamasta kunnille uusia tehtäviä sekä tehtävien hoitoa koskevia velvoitteita. Vaikka toimintamenojen kasvu hidastuu viime vuosien toteutuneesta, toimintamenot kasvavat ennusteen mukaan tuloja nopeammin. Tästä johtuen kuntatalous pysyy alijäämäisenä ja heikkenee edelleen vuoteen 2015 saakka.

Kuntien verotulot

Vuonna 2013 kuntien kunnallisveron tilityksiä lisäävät ansiotulojen vajaan 3 prosentin arvioitu kasvu. Myös kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti nousi 0,13 prosenttiyksikköä ja on 19,38 prosenttia. Tilityksiä kasvattavat kunnallisverotuksen tuloista tehtävien vähennysten säilyminen lähes ennallaan, jolloin vähennysaste alenee. Verokertymää kasvattaa kertaluontoisesti verovuoden 2012 jako-osuuksien oikaisu. Oikaisu lisää kuntien kertymää runsaalla 200 milj. eurolla, joka kohdistuu vuoden 2013 verotuloihin.

Vuosina 2014–2017 kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan keskimäärin 3 prosenttia. Kunnallisveron tuoton kannalta keskeisten palkkatulojen kasvuksi oletetaan keskimäärin vajaa 3 prosenttia ja eläketulojen 5 prosenttia. Ennusteseen ei sisälly oletusta kuntien veroprosenttien korotuksista, vaikkakin korotuspaineet ovat tuntuvat. Valtion päättämät veroperustemuutokset lisäävät kunnallisveron tuottoa noin 50 milj. eurolla vuonna 2014, mutta valtionosuuksiin tehdään vastaavan suuruinen vähennys. Yhteisöveron mittavat perustemuutokset vuonna 2014 eivät vaikuta kuntien saamaan yhteisöverotuottoon, koska muutokset kompensoidaan korottamalla kuntien saamaa osuutta yhteisöveron tuotosta. Vuonna 2014 kiinteistöjen arvostamisperusteita tarkistetaan siten, että kiinteistöverotulot kasvavat 100 milj. eurolla. Vuonna 2015 tuloveroperusteisiin tehdään hallitusohjelman mukaisesti ansiotason nousua vastaava tarkistus, minkä arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa 100 milj. eurolla. Vuosien 2016–2017 osalta oletetaan, että tuloveroperusteisiin tehdään vain asteikon inflaatiotarkistus, jonka vaikutus kuntien verotuloihin on pieni ja joka kompen-

soidaan kunnille. Kuntien yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen korotus päättyy vuonna 2016, mikä vähentää kuntien verotuottoa noin 200 milj. eurolla.

Kuntien valtionosuudet

Kuntien saamien valtionosuuksien kasvu hidastuu valtiontalouden sopeutustoimien seurauksena 2,5 prosenttiin. Valtionosuuksien ennakoidaan kasvavan hitaasti, vain 1,5 prosenttia vuodessa. Kasvua hidastavat osana valtiontalouden sopeutustoimia asteittain tehtävät kuntien valtionosuuksien vähennykset. Yhteensä verotulojen ja valtionosuuksien arvioidaan kasvavan keskimäärin vajaat 3 prosenttia vuodessa.

Kuntapalveluiden lisäykset

Kuntatalous velkaantuu kiihtyvällä vauhdilla ja velan määrä ennakoidaan lähes kaksinkertaistuvan vuoteen 2017 mennessä. Korkotason ennakoidaan kääntyvän nousuun, mikä yhdessä velan määrän kasvun kanssa kiristää kuntataloutta ja kaventaa erityisesti pahimmin velkaantuneiden kuntien liikkumavaraa entisestään. Kuntatalous on kestäättömällä uralla ilman uusia toimenpiteitä. Ellei kuntien palvelutuotantoa kyetään tehostamaan, uhkana on että kunnat joutuvat korottamaan tuntuvasti veroprosenttejaan lähivuosina. Jos ennusteessa syntyvä alijäämä katettaisiin kokonaisuudessaan veronkorotuksilla, keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousisi noin 2,5 prosenttiyksiköllä.

Kevään 2013 valtiontalouden kehyspäättöksen yhteydessä linjattiin, että vuosina 2014–2017 toteutetaan toimintaohjelma, jolla vähennetään kuntien lakisääteisten tehtävien perusteella säädettyjä velvoitteita. Ohjelman tavoitteena on saavuttaa yhden miljardin euron kokonaisvähennys kuntien ja kuntayhtymien toimintamenoihin vuoden 2017 tasolla. Kehystalousarviossa ei ole huomioitu tehtävien muutoksia, koska toimenpiteiden valmistelu on kesken.

Lähteet: Taloudellinen katsaus, lokakuu 2013, valtionvarainministeriö, Kuntataloustiedote 2/2013, Kuntaliitto.

Mikkelin kaupungin toimintaympäristö

Väkiluku

Kaupungin väkiluku 31.12.2012 oli 54 519. Ennakkoväkiluku elokuun 2013 lopussa oli 54 577.

Kumulatiivinen kasvu oli 58 henkilöä elokuun 2013 lopussa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan kaupungin kokonaisväkiluku pienenee vuoteen 2040, vaikkakin hitaasti. Kaupungin tavoitteena on lisätä väestöä n. 200 hengellä vuosittain.

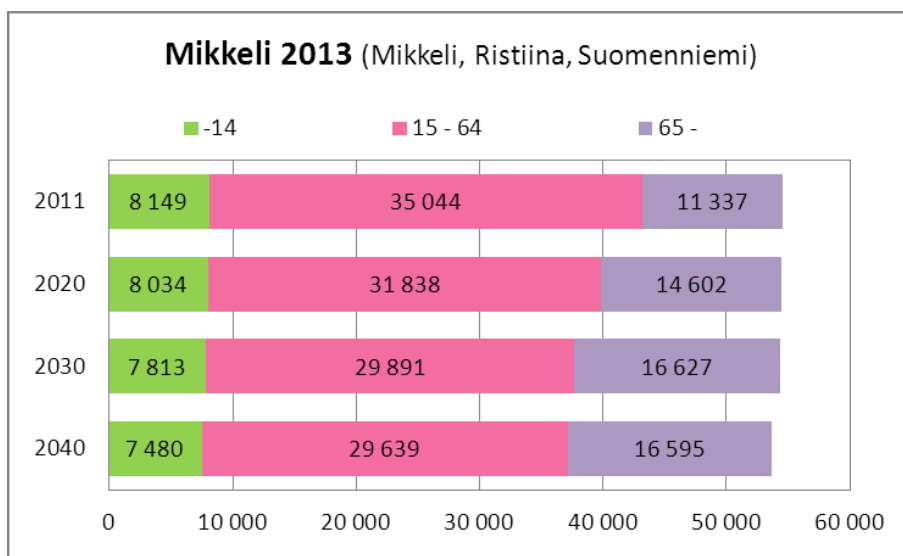
Väestömuutoksen ennuste Mikkelissä v. 2015-2040

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Syntyneet	508	506	489	468	462	466
Kuolleet	583	603	625	654	692	728
Luonnollinen väestönlisäys	-75	-97	-136	-186	-230	-262
Nettomuutto	63	88	126	153	169	186
Väestönlisäys	-12	-9	-10	-33	-61	-76
Väkiluku	54 527	54 474	54 438	54 331	54 085	53 714

(Lähde: Tilastokeskus, Etelä-Savon maakuntaliitto)

Ikärakenne 2012 ja ennuste v. 2020-2040

Yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2030 merkittävästi, jonka jälkeen alkaa tasaantuminen. Alle 14-vuotiaiden määrä puolestaan pienenee.

(Lähde: Tilastokeskus, Etelä-Savon Maakuntaliitto)

Vuosina 2011-2012 väestö on vähentynyt erityisesti nuoremmissa ikäryhmissä. Hieman yllättäen kasvu on ollut suurinta ikäryhmässä 20-24 -vuotiaat.

Ikärakenne 2011-2012

Ikävuosi- vällys	2011	2012	Muutos- lukumäärä	Muutos- prosentti
-4	2579	2553	-26	-1,02
5-9	2734	2738	4	0,15
10-14	2787	2771	-16	-0,58
15-19	3230	3217	-13	-0,40
20-24	3507	3543	36	1,02
25-29	3037	3049	12	0,39
30-64	24898	24866	-32	-0,13
65-69	3690	3721	31	0,83
70-74	2788	2779	-9	-0,32
75-79	2198	2194	-4	-0,18
80-84	1723	1727	4	0,23
85-	1369	1361	-8	-0,59
85-89		949		
90-94		326		
95-		86		
Yhteensä	54540	54519	-21	-0,04

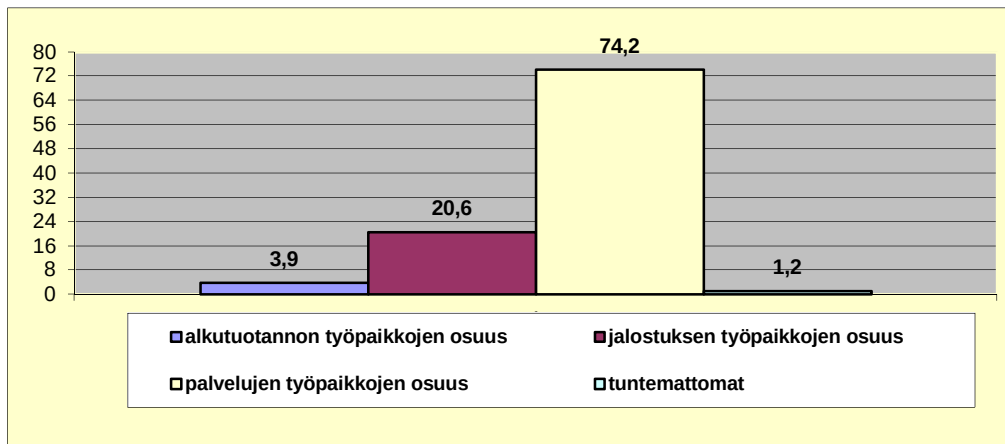
(Lähde: Tilastokeskus, Etelä-Savon Maakuntaliitto)

Eläkkeellä olevat

Mikkelin kaupungissa eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2011 lopussa oli 27,8 prosenttia. Koko maassa se oli 24 prosenttia.

Elinkeinorakenne

Työllisten osuus 18-64 -vuotiaista vuoden 2011 lopussa Mikkelissä oli 57,7 prosenttia, kun se koko maassa oli 60,7 prosenttia. Kaupungissa asuvan työllisen työvoiman määrä oli 22 642 henkilöä. Elinkeinorakenne on palveluvaltainen. Palveluiden osuus kaikista työpaikoista on yli 74 prosenttia. Alkutuotannon osuus on hieman alle neljä prosenttia, ja jalostuksen työpaikkoja on noin joka viides kaikista työpaikoista.

(Lähde: Tilastokeskus, kuntatiedot 31.12.2011)

Koulutusaste

Kaupungin koulutusaste vuoden 2011 lopussa oli vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osalta 68,9 prosenttia. Koko maahan verrattuna se oli 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita on noin prosentti vähemmän Mikkelissä kuin koko väestössä.

Työllisyys

Vuoden 2013 elokuussa työttömyysaste Mikkelin kaupungissa oli 11,8 %, kun vuoden 2012 työttömyysaste kaupungissa oli 10,2 %. Näin ollen työttömyysaste on noussut 1,6 prosenttiyksikköä Mikkelin kaupungin alueella. Koko Etelä-Savon työttömyysaste vuoden 2013 elokuussa oli 11,1 %. Työttömyysasteen voidaan sanoa noudattelevan maakunnan yleistä kehitystä. Koko maan työttömyysaste elokuussa 2013 oli 10,7 %, joka on noin prosenttiyksikön matalampi kuin

Etelä-Savon vastaava lukema. Elokuussa 2013 alle 25-vuotiaita työnhakijoita oli kaupungissa 447 henkilöä. Suhteessa vuoteen 2012 on havaittavissa lievää nousua, kun vuoden alussa alle 25-vuotiaita oli 400 työnhakijaa.

Pitkäaikaistyöttömiä elokuussa 2013 oli 838 henkilöä, kun vuosi sitten heitä oli 723 henkilöä. Vaikka työttömyysaste on hienokseltaan noussut vuoden takaisesta, niin avoinna olevien työpaikkojen määrä ei ole laskenut. Elokuun 2013 aikana Etelä-Savon TE-toimistossa oli avoinna 1267 työpaikkaa, mikä on 8 % enemmän kuin viime vuoden elokuussa. Kuukauden lopussa avoimia työpaikkoja oli 546.

Mikkelin kaupunki kohdistaa omaa työllisyydenhoitoaan edelleenkin erityisesti nuoriin ja pitkäaikaistyöttömiin. Palkkatukityöllistäminen on kohdistunut niin, että 21% siitä on suuntautunut nuoriin (nuorisotakuu) ja 76 % pitkään työttömänä olleisiin. Loput 3 % on kohdistunut muihin työttömiin esimerkiksi työpajaohjaajiin.

Työmarkkinoiden kehitys pysyy todennäköisesti vielä vuoden 2014 ajan matalan kasvun tasossa. Tämän vuoksi on päätetty kuntouttavan työtoiminnan tason nostamisesta sekä erillisen työllistämispalkkion maksamisesta niille yrityksille, jotka työllistävät ns. TMT-listalla olevia työttömiä. Näiden lisäksi vuoden 2014 talousarvioesitykseen on hyväksytty tuntuva järjestötyöllistämisen lisäresursointi. Kaikilla näillä toimenpiteillä pyritään hillitsemään kaupungille koituvia passiivistyöttömyyden kuluja.

Asuminen

Suomessa oli vuoden 2012 lopulla yhteensä 2 580 000 asuntokuntaa, joista suurin osa (74 prosenttia) oli pieniä, yhden tai kahden henkilön asuntokuntia. Tilastokeskuksen mukaan yhden henkilön asuntokuntien määrä kasvoi edellisvuodesta 17 000:lla ja kahden henkilön asuntokuntien määrä 9 000:lla. Suurempien, vähintään kolmen henkilön asuntokuntien määrä väheni edellisvuoteen verrattuna. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Mikkelissä asuntokuntien lukumäärä on lisääntynyt lähes joka ryhmässä. Yhden henkilön talouksien kasvu oli edellisiin vuosiin nähden vähäisempi.

Asuntokunnat			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mikkeli	Kaikki talotyytit	1 henkilö	10 848	11 068	11 293	11 478	11 584	11 759	11 848
		2 henkilöä	8 693	8 740	8 861	8 903	8 990	9 065	9 112
		3 henkilöä	3 056	2 953	2 880	2 809	2 747	2 763	2 784
		4 henkilöä	2 325	2 318	2 301	2 277	2 282	2 198	2 185
		5 henkilöä	966	966	926	922	920	937	899
		6 henkilöä	268	243	238	258	244	219	213
		7+ henkilöä	93	95	97	88	83	87	87

Tilastossa käytetty 1.1.2013 aluejakoa ja Mikkelin väestömääränä käytetty 53 546 henkeä

Yhden ja kahden henkilön asuntokuntien määrän kasvu heijastuu myös uusien asuntojen kysyntään. Vuosina 2011–2012 valmistuneista vakinaisesti asutuista kerrostaloasunnoista 89 prosentissa asui vuoden 2012 lopulla yhden tai kahden henkilön asuntokunta. Uusista rivitaloasunnoista 70 prosentissa asui yhden tai kahden henkilön asuntokunta. Sen sijaan uusissa pientaloasunnoissa asui useimmiten vähintään 3 henkilöä.

Asuntojen määrä

Asuntojen lukumäärä				
	Erillinen pientalo	Rivi- tai ketjutalo	Asuinkerrostalo	Muu rakennus
Mikkeli, Yhteensä	12 916	4 036	13 009	504

Tilastossa käytetty 1.1.2012 aluejakoa

Rakentaminen

Mikkelissä on syyskuun loppuun mennessä valmistunut asuinrakennuksia yhteensä 76 kpl, joista pientaloja 65 kpl, rivi- ja ketjutaloja 10 kpl ja asuinkerrostaloja 1 kpl. Asuntojen lukumäärä oli yhteensä 138 kpl. Vuonna 2012 vastavasti asuinrakennuksia valmistui 73 kpl, joista pientaloja 62 kpl, rivi- ja ketjutaloja 9 kpl ja asuinkerrostaloja 2 kpl. Asuntojen lukumäärä oli 137 kpl. Rakentamisen taso on säilynyt samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Talousarvion ja taloussuunnittelun perusteet

Laskentaperuste

Verotulot

Kuntalain 66 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunnalle suoritettavat verot muodostuvat kunnan tuloveroista, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöveroista.

Verotulot

Kunnallisveroja on korotettu 0,25 prosenttiyksikköä ja vuoden 2014 talousarvio on laadittu 20 prosentin tuloveroprosentin mukaan ja yleinen kiinteistöveroprosentin korotus on 0,20 prosenttiyksikköä sekä vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttia 0,05 prosenttiyksiköllä. Vuoden 2014 verotuloarvioita tehtäessä on käytettävissä ollut valtiovarainministeriön ja kuntaliiton kuntakohtaiset verotuloennusteet. Valtakunnallisesti kuntien verotulojen kasvun ennustetaan vuonna 2013 olevan 5,5 prosenttia. Osa kasvusta johtuu tilinjärjestelmän muutoksesta, joka on kertaluonteista kasvua. Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan kuntien verotulot kasvaisivat vain 2,6 prosenttia vuonna 2014 verrattuna vuoteen 2013. Mikkelin vuoden 2014 talousarviossa verotulot kasvavat 4,3 prosenttia, josta veronkorotuksien vaikutus olisi 2,3 prosenttia.

Kiinteistöveron tuoton perusteena on käytetty seuraavia kiinteistöveroprosentteja, jotka ovat käyttötarkoituksen mukaan ryhmiteltyinä:

	2013	2014
Kunnallisveroprosentti	19,75 %	20,00 %
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00 %	1,20 %
Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti	0,50 %	0,55 %
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,10 %	1,10 %
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %	3,00 %
Yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti	0,00 %	0,00 %
Voimalaitoksen kiinteistöveroprosentti	2,50 %	2,50 %

Valtionosuudet

Kuntaliiton ennusteen mukaan valtionosuuksien arvioidaan kasvavan Mikkelissä 2 milj. euroa (2 prosenttia) talousarvioon 2013 verrattuna ja yhden prosentin 7/2013 ennusteen verrattuna. Hallituksen kehysriihessä keväällä 2013 päätettiin, että peruspäalvelubudjettiin tehdään kuntien valtionosuuksiin ylimääräinen 237 milj. euron leikkaus ja vuosina 2015 – 2017 valtionosuuksia leikataan vielä 500 milj. euroa. Kuntaliiton laskelmien mukaan ylimääräinen leikkaus olisi -67 euroa/asukas ja jäteveron tuoton palauttaminen (70 milj. euroa) kunnille lisäisi kuntien tuottoja 12,97 euroa/asukas. Kuntien omavastuuosuudeksi on arvioitu peruspäalveluiden osalta 3.310,86 euroa/asukas ja opetus- ja kulttuuritoimen osalta 359,08 euroa/asukas. Verotulomenetykset kompensoidaan täysimääräisenä kunnille ja OMT:n valtionosuuksiin ei tehdä indeksitarkastusta, joten OMT:n valtionosuus pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2013.

MIKKELIN VALTIONOSUUKSIIEN MUUTOKSET

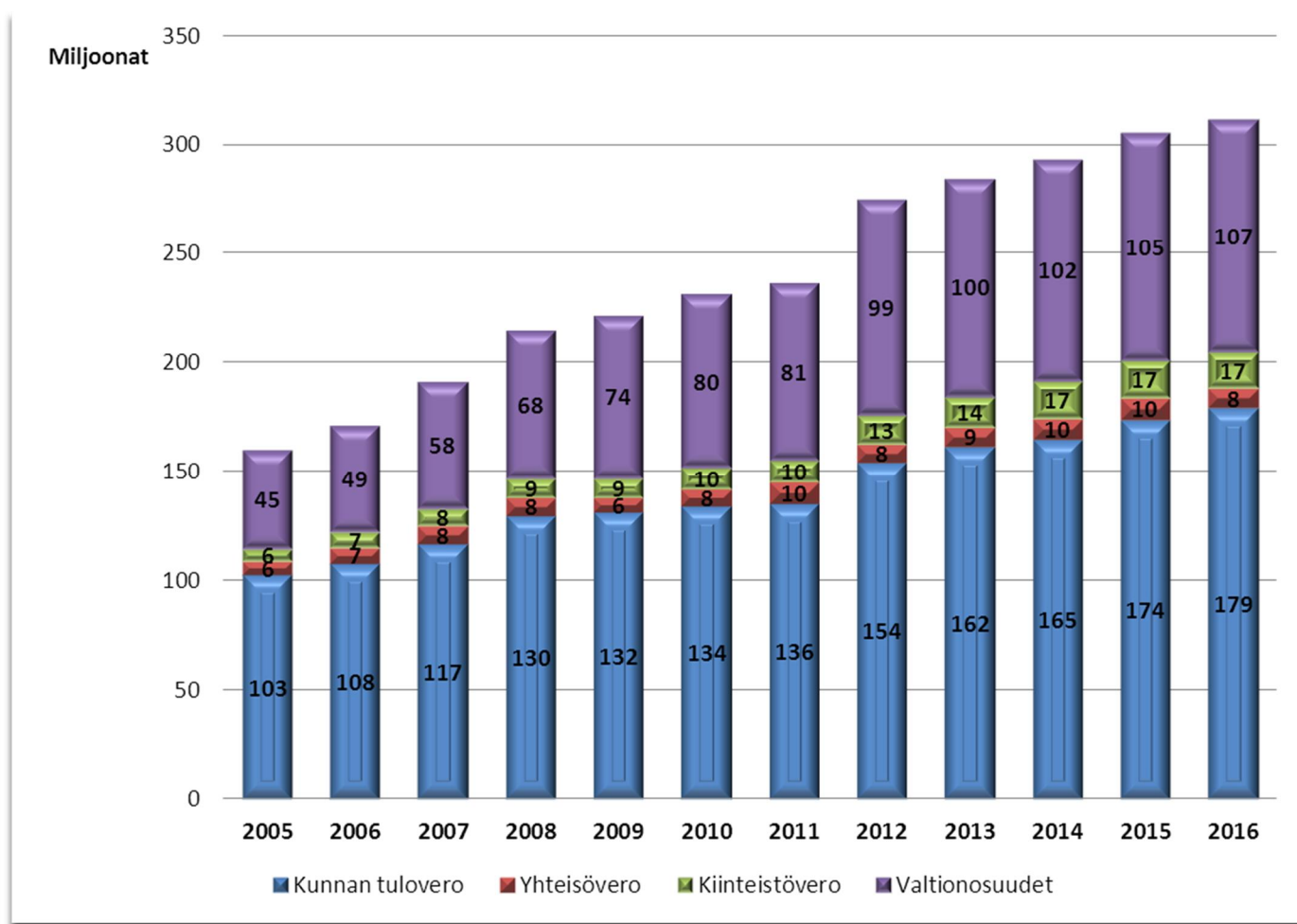
2013	2014	muutos		2013	2014	muutos
Valtionosuudet	Valtionosuudet	Muutos 2013 -> 2014		Asukasluku	Asukasluku	
yhteensä	yhteensä	euroa	prosenttia	31.12. 2011	31.12. 2012	
100 784 439	101 844 834	1 060 395	1,1 %	54 530	54 519	0,0 %

ERITTELY PERUSPALVELUIDEN JA MUIHIN OPM:N VALTIONOSUUKSIIN

2013	2014	muutos	2013	2014	muutos	2013	2014
Kunnan perus- palvelujen valtionosuus	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus		Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	Verotuloihin perustava valtionosuuden tasaus		Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	Muut opetus- ja kulttuuritoi- men valtion- osuudet -
(VM 28.12.12)	(KL 6.9.13)					(OKM 31.12.2012)	
104 383 734	105 444 129	1,0 %	8 237 625	8 486 956	3,0 %	-3 599 295	-3 599 295

Peruspalvelubudjetin mukaan verotulot ja valtionosuudet kasvavat yhteensä kunnissa keskimäärin noin 3 prosenttia. Kasvua hidastavat osana valtiontalouden sopeutustoimia asteittain tehtävät kuntien valtionosuuksien vähennykset.

VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS

*) Vuosien 2005-2011 tiedot ovat Mikkelin kaupungin tietoja. Vuoden 2012 tietoihin on yhdistetty Mikkelin, Ristiinan ja Suomenniemen tilinpäätöstiedot.

Käyttötalouden menoperusteet

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa vuoden 2014 helmikuun loppuun saakka. Palkkamenoihin on varattu 0,8 prosentin korotusvara perustuen työehtosopimusneuvotteluiden ennakkolinjaukseen ja lomarahavaraus on 5,5 prosentin suuruinen. Liikelaitokset ja taseyksiköt ovat varautuneet korotuksiin omissa talousarvioissaan.

Ohjeet talousarvionlaadinnasta on annettu 26.6.2013 ja yleiseksi kustannustason nousuksi määriteltiin 1,5 prosenttia. Kaupunginhallitus vahvisti kokouksessaan 24.6.2013 § 280 talousarvioraamin talousarvion valmistelun pohjaksi ja talousarvioraamia leikattiin 7,9 milj. euroa, jotta kaupunki pääsee nollatulokseen kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti. Eläkemenoperusteinen KUEL-maksu ja KUEL-varhe-maksu on budjetoitu suoriteperusteisesti Kevan ennakkoilmoituksen mukaisesti ja laskentatavan muutoksen vaikutus toimialojen talousarvioraamiin huomioitiin elokuussa 2013.

Talousarvioon on sisällytetty perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen toimenpiteet täysimääräisenä ja myös selvityksen vaikutusta on arvioitu taloussuunnitteluvuosille. Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman toimenpiteet on myös huomioitu valmistelussa.

Sisäiset erät

Sisäisistä eristä talouspalveluiden veloituksessa on huomioitu Kunnan Taitoa Oy:n palveluveloitus sekä taloussuunnittelun kustannukset. Jakoperusteena on käytetty tositerivimääriä tilinpäätöksestä 2012. Tietohallintopalvelujen veloitukset on jyvitetty toimialojen käyttösuunnitelmiin 2013 varattujen määrärahojen suhteessa (tilit 434004 atk/tietoliikennepalvelut ja 434005 atk-ohj. käyttöoikeudet) ja Kuntien Tiera Oy:n laskut kirjataan suoraan toimialoilla. Hankintapalveluiden veloituksesta puolet perustuu yhteisesti kilpailutettavien hankintojen kustannuksiin ja puolet veloituksesta perustuu materiaalihallinto-ohjelman käyttöön toimialoilla. Henkilöstöpalveluissa (sis. työnantajapalvelut) veloitukset on jyvitetty toimialojen käyttösuunnitelmiin 2013 varattujen palkkojen ja palkkioiden määrärahojen suhteessa. Elinvoima- ja kilpailukykypalveluista on jyvitetty tukityöllistämisen, kesätyöntekijät ja oppisopimuskoulutukset sekä yhteinen koulutus. Puhelinpalveluista on vyörytetty puhelinvaihteen kustannukset. Ruoka- ja puhtauspalveluiden hinnoittelu perustuu todellisiin kustannuksiin ilman katetta. Ruoka- ja puhtauspalveluiden hintaan vaikuttaa suoraan asiakkaan tarvitseman palvelun määrä, laatu ja milloin se on tuotettava. Tilakeskuksen vuokrat perustuvat Haahtela-ohjelmasta saatavaan laskentaan, jossa vuokra on jyvitetty ylläpitovuokraan ja pääomavuokraan.

Vertailtavuus

Vuoden 2012 tilinpäätöstietoja ei voida esittää vertailutietoina, koska Mikkelin, Ristiinan ja Suomenniemen tilinpäätöksiä ei ole käyttötalouden osalta yhdistelty erilaista organisaatorakenteesta johtuen. Investointiohjelmassa on huomioitu kuntaliitossopimuksen mukaiset painotteet, poistot on arvioitu valmisteilla olevan avaavaan taseen pohjalta emokaupungin ja Tilakeskuksen välillä.

Kaupungin talous

Kaupungin talous on vuonna 2013 painumassa ennusteiden mukaan alijäämäiseksi. Kaupungin toimintakulut ovat jo toista vuotta peräkkäin ylittämässä selvästi talousarvion. Erityisesti palvelujen ostot ovat jatkaneet kasvuaan. Verotulojen osalta kasvu on edelleen ollut hidasta, mutta verojen tilitysjärjestelmää uudistuksen vuoksi kunnille tilitetään verotuloja entistä nopeammin ja tämä tuo kunnille verotuloja noin 200 milj. euroa ennakoitua enemmän vuonna 2013. Tästä johtuen verotulot näyttäisivät kasvavan ennakoitua enemmän, mutta kasvu tasaantuu taas vuonna 2014. Valtionosuudet ylittävät alkuvuoden tilitysten perusteella talousarvion 1 milj. eurolla vuonna 2013.

Käyttötalous 2014

Jatkuva talouden epävarmuus luo aikaisempaa suurempaa epävarmuutta talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluun. Julkisen sektorin alijäämä kasvaa edelleen ja valtio sekä kunnat joutuvat sopeuttamaan toimintaansa. Yhtenä oman taloutensa vakauttamistoinenpiteenä valtio leikkaa kuntien valtionosuuksia vuosina 2012 – 2017 yhteensä 6,6 mrd. euroa. Verokehitys pysyy edelleen vaimeana johtuen heikosta työllisyysilanteesta ja yritysten tulokehityksestä. Verotulojen kasvuksi ennustetaan yleisesti 3 prosenttia ja valtionosuuksien kasvuksi 1,5 prosenttia. Kuntien menojen ennustetaan kasvavan 3,6 prosenttia.

Toimintatuotot

Toimintatulot kasvavat 1,5 milj. euroa (0,9 prosenttia) ennusteeseen 7/2013 verrattuna. Toimintatuotoissa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen tuotantolautakunnan lääkäripalveluiden sisäisen laskutuksen poisto, joka vähentää tuottoja 1,3 milj. euroa. Kuntaliitosavustukset vähenevät 0,4 milj. euroa ja myyntivoittoja omaisuusjärjestelyistä on budjetoitu 0,8 milj. euroa vähemmän verrattuna vuoteen 2013.

Toimintamenojen kasvu toimialoilla

Menojen kasvu on 1,3 milj. euroa (0,3 prosenttia) ennusteen 7/2013 verrattuna. Palkkamenojen kasvu on 3,2 milj. euroa (2,6 prosenttia). Suurin muutos palkkamenoiissa on terveyskeskuspalveluiden osaulkoistuksen palauttaminen omaksi toiminnaksi, joka näkyy myös palveluiden ostojen alentumisena. Kustannusvaikutukseksi on arvioitu 1,8 milj. euroa. Henkilöstösuunnitelmaan on varattu 10 lääkärin ja 8 hoitajan palkkakustannukset. Konsernipalveluissa on varattu tukityöllistämiseen 0,5 milj. euroa työllisyyden hoidon sekä nuorisotakuun toteuttamista varten. Sivistystoimessa palveluverkkoselvityksen vaikutukset henkilöstömenoihin vuoden 2014 osalta ovat -0,9 milj. euroa ja palveluihin -0,2 milj. euroa. Henkilöstösuunnitelman mukaisesti kaupunki vähentää 200 htv vuoden 2016 mennessä.

Palveluiden ostoissa suurimmat muutokset ovat terveyskeskuspalveluiden osaulkoistamisen lisäksi sosiaali- ja terveystoimessa sisäisen laskutuksen purkaminen lääkäripalveluissa, joka vaikuttaa myös toimintatuottoihin. Etelä-Savon sairaanhoitopiirin laskutukseksi on arvioitu 69,5 milj. euroa. Laskutus sisältää erikoissairaanhoidon palvelut 63,1 milj. euroa ja perusterveydenhoitoon kirjattavat palvelut 6,4 milj. euroa. Ennusteessa 7/2013 Etelä-Savon sairaanhoitopiirin laskutukseksi on arvioitu 71,5 milj. euroa.

Väestörakenteesta johtuen palveluiden kysyntä vanhusten kotihoidossa sekä avo-, terveys- ja laitoshoidossa lisääntyy edelleen. Avopalveluiden kehittämistä jatketaan ja pyritään vähentämään asumispalveluja ja laitospaikkoja myös vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa. Erikoissairaanhoidon budjetointiin liittyy noin 2 milj. euron riski, jota yritetään vähentää yhteistyössä Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kanssa. Etelä-Savon sairaanhoitopiirin laatii vuoden 2014 aikana oman talouden tasapainotusohjelman. Sosiaali- ja terveystoimen rakennepoliittinen ratkaisu valmistellaan alkuvuoden aikana yhteistyössä Etelä-Savon sairaanhoitopiirin jäsenkuntien kanssa ja päätökset sote-alueesta voitaisiin tehdä syksyllä 2014. Erikoissairaanhoito kytketään perusterveydenhuoltoon ja koko sosiaalitoimeen. Samalla selvitetään myös tukipalveluiden yhdistäminen ruoka- ja puhtaus-, hankinta- ja ICT-palveluiden osalta sekä tilojen osalta yhteistyössä Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kanssa.

Tuloslaskelman perusteella voidaan todeta, että kaupungin nykyinen tulotaso ei jatkossa riitä nykyisten laajuisten palvelujen ylläpitämiseen. Talousarviovuosi edellyttää toimialoilta määrätietoisia rakenteellisia muutoksia. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman 21.1.2013. Tämän lisäksi on valmisteltu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys sekä käynnistetty vastaava selvitys koskien sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluita ja palveluverkkoa. Sosiaali- ja terveystoimen selvitystyö jatkuu huhtikuulle 2014 saakka ja vaikutukset prosesseihin ja rakenteisiin voidaan arvioida vuoden 2015 talousarvion valmistelussa. Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluista käynnistetään vastaava palveluselvitys vuoden 2014 aikana.

Tuloslaskelma taloussuunnitelmakaudelle 2014 - 2017

Taloussuunnitelmakauden tuloslaskelmat on laadittu siten, että suunnitelmavuodet ovat tasapainossa koko suunnitelmakaudella. Tuloslaskelman tasapainon saavuttaminen edellyttää, että verotulot kasvavat suunnitelman mukaisesti. Verotulojen kasvun saavuttaminen edellyttää kaupungin onnistunutta elinkeinopolitiikkaa ja talouden vahvistumista myös valtakunnallisesti. Toimintakate kasvaa keskimäärin vain 1,7 prosentilla suunnitelmakaudella 2014 - 2017. Tämä edellyttää taloussuunnitelmakaudella kriittistä suhtautumista menojen kasvamiseen ja palvelujen laajentamiseen. Valtion pitää olla laajentamatta kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluja, jotta tavoite toteutuu. Lähivuosien kuntien menojen kasvuksi ennustetaan keskimäärin 3,6 prosenttia.

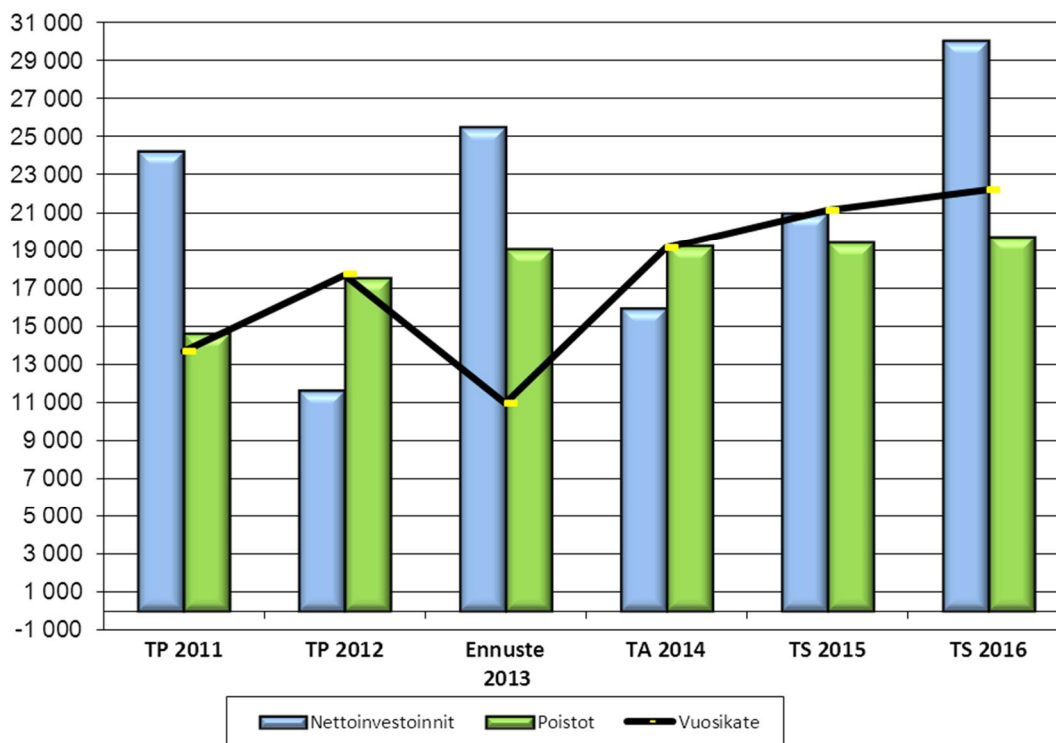
Investoinnit ja tulorahoitus

Mikkelin kaupungin tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman mukaisesti kaupunki jatkaa kasvustrategiaa, mutta hillitsee ja priorisoi investointeja siten, että absoluuttinen velkamäärä ei kasva. Palvelutuotannosta haetaan säästöjä siten, että peruspalvelutasosta pidetään huolta. Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelmassa linjatun mukaisesti investointien rahavirta on suunnitelmakaudella keskimäärin 19,2 milj. euroa, kun tarkastelusta eliminoidaan Mikkelin Vesiliikelaitoksen vuosille 2016 - 2017 suunnitellut jätevesipuhdistamon investoinnit 23 milj. euroa. Vesiliikelaitoksen jätevesipuhdistamon investointi (poistot/ rahoitus) on suunniteltu katettavaksi vedenmyyntituloilla.

Talouden rakenteessa pidetään lähtökohtana sitä, että vuosikate on pitkällä aikavälillä vähintään poistojen suuruinen. Mikkelillä on ollut pitkät poistoajat vuodesta 2000 alkaen ja vuosikate on riittänyt kohtuullisesti poistoihin. Vuosikate-taso/ poistotaso ei ole riittänyt kuitenkaan vuotuisiin investointeihin eli investointien tulorahoitus on ollut reilusti alle 100 prosenttia. Tästä investointien rahoitukseen liittyvästä rahoitusvajeesta on aiheutunut kaupungin nopea velkamäärän kasvu etenkin 2000 -luvulla. Nämä lähtökohdat huomioiden tulee Mikkelissä jatkossa investointien tulorahoituksen riittää aina kattamaan investoinnit eli investointien tulorahoituksen tunnusluvun pitäisi olla vähintään 100 prosenttia aina kunakin talousarvion suunnitelmakautena (huomioiden myös edellisen tilinpäätöksen tilanne). Kaupungin poistoajakoja on lyhennetty kuntaliiton suositusten mukaisesti vuodesta 2013 alkaen siten, että poistot vastaavat suunnilleen vuotuisia investointeja.

VUOSIKATE, NETTOINVESTOINNIT JA POISTO 2011 – 2016

Nettoinvestoinneissa huomioitu rahoitusosuudet

Tilinpäätöksissä 2011 - 2012 ei ole huomioitu Ristiinan ja Suomenniemen tietoja.

Investoinnit ja tulosrahoitus suunnitelmakaudella 2014 - 2017

Kaupungin lainamäärä nousee 1,3 milj. euroa vuonna 2014 ja lainamäärä asukasta kohden on 3 363 euroa/ asukas. Taloussuunnitelmakauden 2014 – 2017 lopussa lainamäärä on 200,5 milj. euroa ja 3 678 euroa/ asukas. Eliminoimalla Vesiliikelaitoksen jätevesipuhdistamon investointi suunnitelmakauden laskelmista lainamäärä laskisi suunnitelmakaudella 4,5 milj. euroa ($200,5 \text{ milj. euroa} - 23 \text{ milj. euroa} = 177,5 \text{ milj. euroa} < 182 \text{ milj. euroa}$), mikä on Mikkelin kaupungin tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman mukaista. Kokonaisuutena lainamäärä kasvaa selvästi suunnitelmakauden loppupuolelta alkaen vuonna 2016 Vesiliikelaitoksen uuden jätevesipuhdistamoinvestoinnin seurauksena; ko. investoinnin rahoitus hoidetaan kuitenkin ajan myötä kokonaan vedenmyyntituloilla. Suunnitelmallisen investointiohjelman, toimintamenojen matalan kasvun ja kiinteistöomaisuuden myynnin avulla hillitään velkaantumisen kasvua.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman mukaisesti Investointiohjelma on laadittu siten, että investointien rahavirta on suunnitelmakaudella 19,2 milj. euron tasolla ilman Vesiliikelaitoksen jätevesipuhdistamon investointia sekä vastaa myös vuotuista poistasoaa. Taloussuunnitelmakaudella on varsinaisen toiminnan tulorahoitus (vuosikate) pystyttyä pitämään vähintään 20 milj. euron tasolla, jotta nyt suunnitellut investoinnit pystytään kokonaisuutena rahoittamaan kohtuullisella lainamäärän kasvulla. Talousarvion suunnitelmakausi toteuttaa tätä tavoitetta, kun vuosikate on keskimäärin 21,4 milj. euroa suunnitelmakaudella 2014 - 2017. Tämä tarkoittaa käyttötalousmenojen hillitsemistä pienemmiksi kuin tulojen kasvu.

Mikkelin kaupungin tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessa 21.1.2013 § 16 Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessa 17.6.2013 § 90, että mahdolliset uudet talouden tasapainotustoimenpiteet valmistellaan ja tehdään hyväksytyn ohjelman linjausten mukaisesti, ja että mahdolliset palvelustrategian muutostarpeet tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi erikseen.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelmassa on keskeinen periaate, että ”kaupunki jatkaa kasvustrategiaa, mutta hillitsee ja priorisoi investointeja siten, että absoluuttinen velkamäärä ei kasva. Palvelutuotannosta haetaan säästöjä siten, että peruspalvelutasosta pidetään huolta”.

Talousarviovuosi edellyttää rakenteellisia muutoksia ja tulopohjan kasvattamista niin, että tavoitteiden mukaisesti vuonna 2014 Mikkelissä on 140 yrityksen nettolisäys, pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee vähintään 100 henkilöllä ja kaupungin nettoväkiluku kasvaa 250 asukkaalla. Lisäksi aluetaloutta vahvistetaan panostamalla kärkialueisiin: matkailuun, palveluyrityksiin, ympäristöyrityksiin ja digitaalisuuteen. Tavoitteena on 2 740 työntekijää lisää näille kärkialueille.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman velkamäärän hallinnan tavoite on toteumassa suunnitelmakaudella 2014 - 2017. Investointien rahavirta vastaa poistotasoa ja vuosikate kattaa investoinnit sekä absoluuttinen velkamäärä pienenee talousarvion suunnitelmakaudella 4,5 milj. euroa, jos Mikkelin Vesiliikelaitoksen jätevesipuhdistamon investointi eliminoidaan laskelmista. Vesiliikelaitoksen jätevesipuhdistamon investointi on suunniteltu katettavaksi vedenmyyntituloilla.

Sivistystoimessa valmistui syksyllä 2013 perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys, jonka esityksiä on sisällytetty tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelmaan ja talousarvioon. Myös muiden sivistystoimen tulosaluiden osalta tehdään palveluverkkoa koskevat selvitykset viimeistään kevään 2014 aikana. Sosiaali- ja terveystoimi tekee palveluselvityksen 2014 huhtikuun loppuun mennessä, joka sisällytetään ohjelmaan selvityksen valmistuttua.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelmassa linjatut keskeiset toimenpidemuutokset sekä taloussuunnitelmaan 2014 – 2017 sisällytetyt tasapainotustoimenpiteet ja niiden taloudelliset vaikutukset ovat seuraavat:

- perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen esitettyjä toimenpiteitä toteutetaan siten, että kokonaisuutena toimenpiteiden vaikutus on suunnitelmakaudella 2,5 milj. euroa.
- sosiaali- ja terveystoimen palveluselvityksen sekä psykiatrian ja päihdepalvelun palvelurakenteen uudistamisen vaikutuksiksi on arvioitu yhteensä 1,8 milj. euroa
- ESPER –hankkeen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toiminnallinen ja rakenteellinen integraatio, vaikutuksen on arvioitu olevan 4,75 milj. euroa vuosina 2017 - 2020.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelmassa on arvioitu olevan yhteensä noin 16 milj. euron talouden sopeutusvaikutukset vuosina 2013 - 2020. Siitä ESPER hankkeen vaikutukset ovat 4,75 milj. euroa toteutuvat vasta 2017 alkaen. Ohjelman vaikutukset ovat noin 7 milj. euroa vuosina 2014 – 2015.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman työryhmä valmisteli syksyn 2013 aikana, että kaikki ohjelmassa esitetyt toimenpiteet toteutetaan täysimääräisesti ja pidemmän aikavälin kehittämishankkeiden läpivientiä edistetään. Toimenpiteet tuodaan myöhemmin vuosittain valtuuston päätettäväksi. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä tarvitaan sekä nykyisen alijäämäisen taloustilanteen tasapainottamiseen 8 milj. euroa että jatkossa talouskunnon ylläpitämisessä tulevien vuosien alentuvilla valtionosuus- ja verotulokasvuilla.

Tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelman toimenpiteiden edistymistä seurataan ja raportoidaan kaupungin raportointisuunnitelman mukaisesti.

TASAPAINOTUSOHJELMAN TOIMENPITEIDEN VAIKUTUS TALOUTEEN																	
TOIMENPIDE	VUOSI 2013			VUOSI 2014			VUOSI 2015			VUOSI 2016			VUOSI 2017-2020			YHTEENSÄ 2013-2020	
	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Menot
Konsernipalvelut	200 000	0	-200 000	200 000	0	-200 000	200 000	0	-200 000	200 000	0	-200 000	0	0	0	800 000	-800 000
Kuntien tehtävien karsinta (VM) 1 mrd -> Mikkeille vaikutus olisi n. 10 milj. euroa -> ei voida kohdentaa vielä.																	
Omistajaohjauksen tehostaminen	200 000		-200 000	200 000		-200 000	200 000		-200 000	200 000		-200 000					
Takausprovisiot																	
Osingot																	
Konsernin yhteiset tukipalvelut																	
Sosiaali- ja terveystoimi	0	-1 440 000	-1 440 000	0	-850 000	-850 000	0	-1 500 000	-1 500 000	0	-500 000	-500 000	0	-4 750 000	-4 750 000	0	-9 040 000
Päiväaikaisen päiväystyksen uudelleenjärjestelyt																	
Tehostetun palveluasumisen ostojen vähennys/Vapa		-1 440 000	-1 440 000														
Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto								-600 000	-600 000								
Asumispalvelujen uudelleenjärjestelyt																	
Mielenterveyspalvelujen oman yksikön perustaminen					-150 000	-150 000											
Vammaisapalvelujen oman yksikön perustaminen					-150 000	-150 000											
Tk-sairaalan tilojen hyödyntäminen oman toiminnan järjestelyissä								-150 000	-150 000								
Esper-hanke, perusterveydenhuollon ja ESH:n toiminnallinen ja rakenteellinen integraatio													-4 750 000	-4 750 000			
Psykiatrian ja päihdepalvelujen palvelurakenteen uudistaminen / ESH					-500 000	-500 000		-500 000	-500 000		-500 000	-500 000					
Palveluselitys																	
Resurssien käytön uudelleenarviointi					-50 000	-50 000		-200 000	-200 000								
Tilojen käytön tehostuminen								-50 000	-50 000								
Sivistystoimi	0	-534 600	-534 600	0	-1 340 400	-1 340 400	0	-1 499 400	-1 499 400	0	-159 000	-159 000	0	0	0	0	-3 533 400
Kirjastot		-14 000	-14 000														
Kirjastot 1 a) tai b)											-130 000	-130 000					
Kirjastot 2								-20 000	-20 000		-20 000	-20 000					
Kasvatus ja opetus																	
Koulu- ja päiväkotien palveluverkkoselvityksen toimenpiteet																	
Hirolan koulu siirtyy Haukivuorelle ja Rämälään					-123 000	-123 000		-172 400	-172 400								
Harjunmaan koulu siirtyy Vanhalan kouluun								-6 000	-6 000		-9 000	-9 000					
Päämajakoulu jää Yhteiskouluun																	
Lukiotoimipisteet					-200 000	-200 000											
Etä- ja aikuiskoulutuksen uud.org					-50 000	-50 000											
Päiväkotien käyttöaste 95 %					-441 000	-441 000		-638 000	-638 000								
Taitolaan uusi päiväkotikoti (2 pk ja 5 ryhmistä siirtyvät Taitolaan)					-310 600	-310 600		-434 900	-434 900								
Lehmuskylän ja Siekkilän päiväkodit uuteen tilaan					-155 800	-155 800		-218 100	-218 100								
Rantakylän uusi päiväkotikoti																	
Vuorohoidon keskittäminen 2013		-500 000	-500 000														
Kansalaisopisto		-10 000	-10 000		-10 000	-10 000		-10 000	-10 000								
Norolan ns.ntalon ja Porrassalmenkatu 43 irtisanominen		-10 600	-10 600														
Hallinto- ja tukipalvelut					-50 000	-50 000											
Tekninen toimiala (sis. tilakeskuksen ja vesilaitoksen)	150 000	-270 000	-420 000	100 000	-1 020 000	-1 120 000	100 000	-320 000	-420 000	100 000	-230 000	-330 000	100 000	-50 000	-150 000	550 000	-1 890 000
Maankäyttömaksut, tonttien vuokra- ja myyntihinnat ja -määrät	100 000																
Metsien hakkuutuoton myynti	50 000			100 000			100 000			100 000			100 000				
Maaseutu ja lomituspalveluiden hallintokulut POIS		-50 000															
Tietojen perusparannusmäärärahat		-100 000			-800 000												
Teknisen toimen henkilöstökulut, vähennys 9 henkilöä 2014 - 2016		-40 000			-120 000			-240 000			-180 000						
Kiinteistöjen realisoinnin käyttötalousvaikutukset		-80 000			-100 000			-80 000			-50 000			-50 000			
* Tarkemmat selvitykset laskentaperusteet välillä																	
KAIKKI TOIMIALAT YHTEENSÄ	350 000	-2 244 600	-2 594 600	300 000	-3 210 400	-3 510 400	300 000	-3 319 400	-3 619 400	300 000	-889 000	-1 189 000	100 000	-4 800 000	-4 900 000	1 350 000	-14 463 400

Riskienhallinta

Kuntalakiin on vuonna 2012 tehty merkittäviä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia muutoksia, joihin myös Mikkelin kaupunkikonsernissa tulee vastata. Valtuuston tulee päättää kaupungin ja konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuuston perusteista päättäessään se sitovasti ohjaa kaupunginhallitusta sen hoitaessa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Perusteissa olisi suotavaa määrätä mm. seuraavista:

- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus ja tavoitteet
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kytkentä johtamisjärjestelmään, talousarvio- ja päätöksentekoprosessiin
- riskienhallinnan kokonaisvaltaisuus ja ulottuminen ulkoistettuihin palveluihin ja koko konserniin
- riskienhallintaprosessin määrittely ja linjaukset riskeihin suhtautumiseen
- riskeistä ja riskienhallinnasta raportointi (kaupungin eri yksiköt ja konserniyhteisöt).

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupungin ja sen konsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta on osa johtamisjärjestelmää ja työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäinen valvonta on erotettava ulkoisesta tarkastuksesta, josta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan operatiivinen vastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla. Mikkelin kaupungin hallintosäännön mukaan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa kaupunginhallitus.

Kuntalain muutoksen seurauksena toimintakertomuksessa on annettava tietoja myös kaupungin ja konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Tämä vaatimus on ensimmäisen kerran tällaisenaan voimassa vuoden 2014 toimintakertomusta laadittaessa. Myös tilintarkastajien tehtäviä koskeviin säännöksiin on tehty riskienhallintajärjestelmän arviointia koskeva täsmennys.

Olennaista on, että kaupungilla on toimintaansa nähden riittävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan mekanismit. Riskienhallinnassa tulee keskittyä olennaisiin riskeihin laaja-alaisesti ottaen huomioon mm. toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja omaisuusriskit. Riskienhallinnassa ei siten tule keskittyä vain taloudenhoitoon ja siihen liittyviin riskeihin.

Toimintakertomuksen raportoinnissa tulee keskittyä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuuden raportointiin sekä siihen, miten merkittäviä riskejä hallitaan, tehdä johtopäätöksiä ja nostaa kehittämistarpeet esille. Raportoinnin tulee perustua todennettuun arviointiin.

Mikkelin kaupungissa tapahtuu jo nyt riskienhallintaa talouden ja toiminnan osalta. Mm. työsuojelussa on käytössä systemaattinen riskienhallinnan ohjelma. Talouden riskienhallintaa on aiemminkin raportoitu toimintakertomuksissa. Riskejä hallitaan mm. vakuuttamisella. Osakeyhtiölakia noudattavat osakeyhtiöiden hallitukset toimivat jo nyt lain velvoittamana huolellisesti. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että yhtiöissä tehdään, tai pitäisi tehdä, jo nyt riskianalyysyjä ja riskienhallintaa.

Kaupungin merkittävimmät riskit liittyvät heikkoon yleiseen taloustilanteeseen, joka aiheuttaa palvelutuotannon rahoitusvaikeuksia. Verotulojen ja valtionosuuksien kasvu näyttää suunnitelmakaudella verrattain alhaiselta ja kaupungin on hillittävä käyttötalousmenojen kasvu tulojen kasvua pienemmäksi. Keskeinen keino riskin hallitsemiseksi on kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen, muuttovoitto ja työpaikkojen luonti –kasvun luonti.

Henkilöstön eläköitymisen korkea määrä aiheuttaa riskiä palvelutuotannon jatkuvuuden näkökulmasta. Toisaalta taas taloudellisen tilanteen edellyttämä henkilöstön vähentämissuunnitelma edellyttää, että henkilöstö määrää ja siten henkilöstökustannuksia on pystyttävä alentamaan.

Erikoissairaanhoidon kustannusten suuri kasvu on riski kaupungille, koska erikoissairaanhoidon kustannusten vuotuinen nousutaso käyttää kokonaan kaupungin luontaisen verotulojen kasvun. Sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon yhteistoiminnan ja yhteensopivien palveluketjujen kehittäminen on edellytys sille, että kustannusten nousu voidaan hillitä koko sosiaali- ja terveystoimessa.

Toiminnallisesti merkittäviä riskejä ja jopa todellisia vahinkoja on kaupungeissa yleisesti esiintynyt vesilaitosten kohdalla. Myös tilakeskuksella rakennusten kunto sekä teknisellä toimialalla muun infran kunto on merkittävä riski.

Kaupungissa on mahdollisimman pian tuotava kaupunginvaltuuston päätettäväksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet kaupungissa ja konsernissa. Talousarviossa on esitetty omalle toiminnalle ja yhtiöille riskejä ja riskienhallintaan liittyviä asioita. Vuoden 2014 aikana on syytä eri tahojen prosesseissa kiinnittää huomiota toimintakertomuksessa vaadittavaan raportointiin, jotta toimintakertomuksessa pystytään esittämään konkreettisia toimenpiteitä, tuloksia ja kehittämis ehdotuksia. Tämä edellyttää jo olemassa olevan sisäisen valvonnan ohjeen ja luotavan systemaattisen riskienhallintamekanismin jalkauttamista toimialoille, liikelaitoksiin ja tytäryhteisöihin.

Henkilöstö

Keskeiset henkilöstölinjaukset

Mikkelin kaupungin tasapainoisen kasvun ja talouden ohjelmassa (KV 21.1.2013) kaupungin henkilöstölinjauksien lähtökohtana on tuottavuuskehityksen avulla hillitä henkilöstön määrän kasvua, huolimatta lisääntyvästä palvelutarpeesta erityisesti sosiaali- ja terveystoimissa. Mikkelin kaupungin näkemyksen mukaan tuottavuutta voidaan parhaiten parantaa yhdistämällä palvelutuotantoa seudullisesti. Myös eläköitymisen hyödyntäminen voidaan suuremmassa tuotantokokonaisuudessa tehdä tarkoituksenmukaisemmin.

Vuoden 2014 talousarviossa palkat ja palkkiot ovat 124,7 milj. euroa. Palkkamenojen kasvu vuonna 2014 on 1,9 prosenttia talousarvioon 2013 verrattuna. Sopimuksien korotusvaraukseksi on budjetoitu 0,8 prosenttia ja muu kasvu johtuu organisaatorakenteiden muutoksesta palveluiden ostojen ja palkkamenojen välillä. Tulevalla taloussuunnitelmakaudella pääpainon tulee olla menojen kasvua hillitsevissä rakenteellisissa toimita. Henkilöstömenot muodostavat valtaosan kuntatalouden menoista, joten erityisesti palkkamenojen kasvun hillitseminen on välttämätöntä. Henkilöstömenojen karsimisella tavoitellaan palkkamenojen kohoamisen vaikutuksen nollaamista. Vuoden 2014 talousarvion saavuttaminen vaatii onnistunutta henkilöstösuunnitelman toteuttamista.

Henkilösivumenojen on laskettu olevan 22,2 prosenttia (2013; 22,14 prosenttia) vuonna 2014. Maatalouslommittajien tapaturmavakuutusmaksu on 4,99 prosenttia (muilla 0,34 prosenttia) Vuonna 2014 työnantajalta perittävä palkkaperusteinen maksu nousee 0,2 prosenttiyksikköä ja varhemaksu pysyy keskimäärin ennallaan suhteessa palkkasummaan. Varhemaksun määrä kuitenkin vaihtelee jäsenyhteisöittäin maksun piirin kuuluvien eläkkeiden alkuvuoden mukaan. Eläkemenerusteisella maksulla katetaan se osa kunnallisen eläkejärjestelmän rahoitustarpeesta, joka ylittää palkkaperusteisen ja varhemaksun tuoton. Se on riippumaton talousarviovuoden palkoista ja perustuu niihin maksussa oleviin eläkkeisiin, jotka ovat karttuneet ennen vuotta 2005. Vuoden 2014 varhaiseläkemenerusteinen maksu (varhemaksu) perustuu eläkemeneroihin, jotka aiheutuvat 1.1.2011 – 31.12.2014 alkaneista työkyvyttömyyseläkkeistä, työttömyyseläkkeistä ja yksilöllisistä varhaiseläkkeistä sekä kuntoutustuista.

Henkilösivumenot on laskettu

410000 Palkkaperusteinen KuEL	16,75 %
411000 Muut työeläkemaksut (VAEL)	19,21 %
415000 K.eläke- ja sairausvak.maksu	2,04 %
416000 Työnantajan tyött.vakuutusmaksu	3,16 %
417000 Tapaturmavakuutusmaksu	0,20 %
417000 Tapaturmavakuutus maat.lomitus	4,99 %
418000 Muut sos.vakuutusmaksut(ryhmähenk.)	0,05 %
418500 Tuntipalkkojen palkkavarauksen sotu-osuus	50 %
402600 Tuntipalkkojen palkkavaraus	30 %

KUEL-omavastuut ja KUEL-varhemaksut:

410001 Kuel-eläkemenerusteinen maksu

410002 Kuel-varhemaksut

KUEL-eläkemenerusteinen maksu ja KUEL-varhemaksu on budjetoitu suoriteperusteisesti toimialakohtaisen KEVAN tilaston mukaan.

Henkilöstömäärän kehitys

Suunniteltu henkilöstömäärä vuoden 2014 lopussa on 3 434 henkilöä. Suunnitelmat sisältävät vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön sekä liikelaitokset ja taseyksiköt. Vuoden 2012 tilinpäätöksen henkilöstön määrä oli 3 279 henkilöä, joten kasvua on 155 henkilöä. Vuoden 2013 lopussa arvioidaan henkilöstömäärän olevan 3 497

henkilöä. Tiedossa ei ole kuntaliitoksia tai sen kaltaista seudullisen yhteistoiminnan kehittämistä, jolla olisi olennaisia henkilöstövaikutuksia. Henkilöstömäärän kasvua analysoidaan tarkemmin erillisessä henkilöstösuunnitelmassa.

Henkilöstötoimenpiteet 2014 -2016

Tavoitteena on vähintään 200 henkilön vähentäminen vuosina 2013 – 2016. Vertailukohtana on 1.1.2013 henkilömäärä. Talousarvion yhteydessä toimialoille on laskettu henkilöstön vähentämisen tavoitteet ja tavoitteet on esitetty taulukossa. Toimialat voivat edelleen rekrytoida henkilöitä, kunhan asetettu vähentämistavoite toteutuu. Koska kuntarakennelain ja kuntaliitossopimuksen mukainen irtisanomissuoja on voimassa vuoden 2017 loppuun, niin vähentämistavoitteeseen voi päästä välttämällä korvausrekrytointeja ja vähentämällä määräraakaisten käyttöä. Henkilöstön vähentäminen ei saa kuitenkaan lisätä ulkoisten palveluiden ostoa.

TOIMIALOJEN HENKILÖSTÖN VÄHENTÄMISTAVOITE

Toimiala	2013		2014		2015		2016	
	Eronneet ja eläköityneet	Vähentämistavoite	Poistumaennuste	Vähentämistavoite	Poistumaennuste	Vähentämistavoite	Poistumaennuste	Vähentämistavoite
Keskushallinto	8	1	9	2	10	4	4	6
Etelä- Savon pelastuslaitos	10	0	11	0	10	1	12	1
Mikkelin Vesiliikelaitos	2	0	0	0	1	0	1	0
Otavan Opiston liikelaitos	0	0	1	0	1	0	1	0
Etelä-Savon Työterveysliikelaitos	1	0	0	0	1	0	1	0
Sosiaali- ja terveystoimi	40	15	47	30	52	36	56	36
Sivistystoimi	37	13	42	28	46	32	40	30
Tekninen toimiala	8	1	7	3	7	3	7	3
Yhteensä	106	30	117	63	128	76	122	76

Vakituisiin työsuhteisiin henkilöitä palkataan hyvin harkiten. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä sivistystoimessa, eläköityneiden ja eronneiden vakituksessa työsuhteessa olleiden henkilöiden, korvausrekrytointeja voi tehdä pääsääntöisesti määräaikaisiin työsuhteisiin rakennemuutoksen ajaksi (2014 – 2016).

Satunnaiseksi poistumaksi on arvioitu noin 10 – 15/henkilöä/toimiala/vuosi. Tämä on tärkeä kohderyhmä, koska tätä poistumaa ei voida suunnitella, joten se tulee hallita jälkikäteen. Näihin tehtäviin kohdistuvat rekrytoinnit tuodaan aina johtoryhmän päätettäväksi. Toimialajohtaja ja henkilöstöjohtaja esittelevät yhdessä asian johtoryhmään.

Muita toimenpiteitä

Henkilöstöpoliittisesti kaupungin lähtökohtana on saada aikaa tuottavuuskehitys tiiviissä yhteistyössä henkilöstön kanssa. Kuntarakennelakiin sisältyvä palvelussuhdeturva on kaiken kehittämisen lähtökohta ja palvelussuhdeturvaa ei millään tavoin aseteta kyseenalaiseksi. Mikkelin kaupunki on kuitenkin valmis yhdessä henkilöstönsä kanssa kehittämään malleja, joilla työnantaja voi tarvittaessa tukea henkilön siirtymistä organisaation ulkopuolelle, jos se rakenteellisesti katsotaan järkeväksi. Henkilöstökustannuksia tullaan alentamaan lisäksi

mm. lomarahavapailla, tehtäväkierron tehostamisella ja vajaatyökykyisten suunnitelmallisemmalla työllistämällä.

Toiminnanohjausjärjestelmillä ja muulla toiminnan kehittämällä pyritään pienentämään rekrytointien tarvetta ja vähentämään oheis- ja tukiprosesseihin kuluva aikaa. Määräaikaisten henkilöiden käyttöä sijaisuuksiin tulee rajoittaa sekä sosiaali- ja terveystoimessa sekä sivistystoimessa. Sijaistussäännöt tullaan tarkastamaan ja niiden noudattamista seurataan hyvin tarkkaan.

Työterveyshuolto on yhtiötettävä kuntalain muutoksen vuoksi vuoden 2014 aikana ja muutos laskee henkilöstömäärää ja palkkakustannuksia. Hallinnollista yhteistyötä sairaanhoitopiirin kanssa tulee lisätä.

Toimintaprosessien, henkilöstöjärjestelmien ja esimiestyön kehittäminen

Henkilöstön kehittämisen osalta kolmeksi toteutettavaksi kehittämiskohteeksi valittiin hr -järjestelmien kehittäminen, osaamisen johtaminen ja rekrytointiprosessien sitominen strategisten tavoitteiden toteuttamiseen. Näihin kehittämistoimintoihin kohdistuvat toimenpiteet on aloitettu ja niitä tullaan jatkamaan vuoden 2014 aikana.

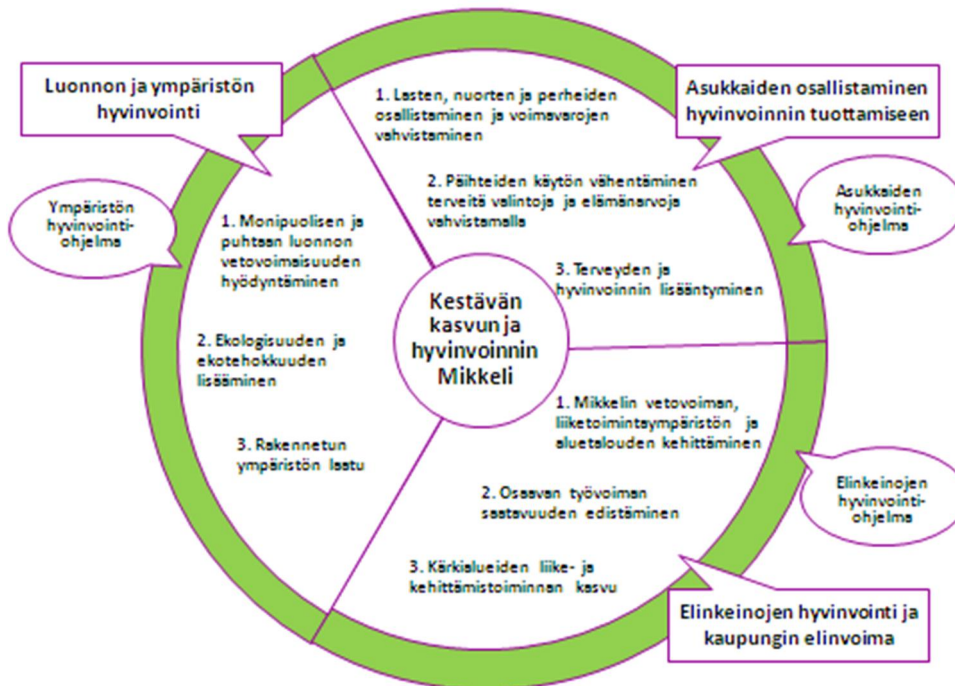
Hr-järjestelmien ja osaamisen hallinnan osalta on aloitettu vaatimusmäärittely ja ne saatetaan loppuun alkuvuodesta 2014. Osaamisen johtamisen järjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2014 aikana. Sisäisen viestinnän roolien selkiyttämisen yhteydessä Mintran omistajuus siirtyi henkilöstöpalveluihin. 2014 vuoden aikana tehdään uuden intran vaatimusmäärittely ja toiminnallinen kuvaus, sekä tämän jälkeen julkaisualustan kilpailutus. Tämän lisäksi sähköistä rekrytointia tullaan edelleen kehittämään joko Kuntarekryn tai jonkun muun, hr-järjestelmiä hyvin tukevan, ohjelman pohjalta.

Henkilöstöraportointia kehitetään ja huomioidaan Kuntatyönantajan antama uusi suositus henkilöstövoimavarojen arvioinnista. Henkilöstöstrategian käyttöönottoa tullaan jatkamaan sekä esityksillä ja keskusteluille että esimiestyön systemaattisella kehittämisellä. Esimiestyön kehittämisellä tarkoitetaan mm. syksyllä 2013 alkavaa ”Kehkeytyvä esimiesverkosto” –ohjelmaa.

Mikkelin kaupungin strategia ja strategiset kehittämistoimenpiteet

Kaupungin tavoitetila (visio) on: digitaalinen Mikkelä – kestävästi uudistuva kasvukeskus Saimaan rannalla.

Mikkelin strategia on kestävä kasvun ja hyvinvoinnin strategia. Näkökulmia on kolme: asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointi. Näitä konkretisoidaan yhdeksällä päämäärällä. Ne on kuvattu alla (kuvio 1). Mikkelin tavoite on lisätä hyvinvointia ja vähentää pahoinvointia.

Kunkin päämäärän toteutumista seurataan määrällisillä mittareilla. Näillä on asetettu lähtö- ja tavoitetasot. Nämä on havainnollistettu hyvinvointinäkökulmittain.

Asukkaiden osallistaminen hyvinvoinnin tuottamiseen

Strategiset päämäärät	Indikaattorit	Lähtötaso	Tavoite 2017
1. Lasten, nuorten ja perheiden osallistaminen ja voimavarojen vahvistaminen	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, %-osuus	9.1 (koko maa 11.4)	7.5
	Ei yhtään läheistä ystävää, %-osuus 1) 8-9-lk:t 2) ammattikoululaiset 3) lukiolaiset	1) 9.6 (koko maa 9.1) 2) 7.2 (koko maa 7.8) 3) 6 (koko maa 7.4)	1) 6.5 2) 5.8 3) 5
	Vanhemmuuden puutetta, %-osuus 1) 8-9-lk:t, 2) ammattikoululaiset 3) lukiolaiset	1) 20 (koko maa 22.3) 2) 27.3 (26.1) 3) 21.5 (koko maa 21.7)	1) 19 2) 24 3) 18

Strategiset päämäärät	Indikaattorit	Lähtötaso	Tavoite 2017
	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %-osuus 1) 8-9-lk:t, 2) ammattikoululaiset 3) lukiolaiset	1) 8 2) 4.5 3) 1.9	1) 0 2) 0 3) 0
2. Päihteiden käytön vähentäminen terveitä valintoja ja elämänarvoja vahvistamalla	Alkoholin kokonaiskulutus asukasta kohti 100 % alkoholina, litraa	11.3 (koko maa 10.1)	10
	Humalajuominen, %-osuus 1) 8-9 lk:t 2) ammattikoululaiset 3) lukiolaiset	1) 12 2) 40 3) 26	1) 7 2) 30 3) 20
	Tupakointi päivittäin, %-osuus 1) 8-9 lk:t 2) ammattikoululaiset 3) lukiolaiset	1) 15 2) 42 3) 10	1) 10 2) 32 3) 5
	Kokeillut laittomia huumeita %-osuus 1) 8-9 lk:t 2) ammattikoululaiset 3) lukiolaiset	1) 8 2) 23 3) 12	1) 5 2) 15 3) 8
3. Terveysten ja hyvinvoinnin lisääntyminen	Sairastavuusindeksi	106,1 (maan keskiarvo 100)	100
	PYLL	Alkoholin ja tupakoinnin aiheuttamat kuolemat suurin ennen aikaisista kuolleisuutta aiheuttava tekijä	Alkoholin ja tupakan aiheuttamat ennen aikaiset kuolemat vähenevät, laskee koko maan keskiarvotasolle
	Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: 1) kirjaston käyttö/kävijät 2) museot/kävijät 3) orkesteri/kuulijamäärä 4) yleiset kulttuuripalvelut 4.1) Kävijämäärä omissa ja muiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa 4.2) Kävijämäärä tapahtumissa, joihin myönnetty kohdeavustusta 4.3) Säännöllistä kulttuurivastusta saavien kävijä/osallistujamäärä 5) Uimahallikäynnit 6) Teatterin kävijämäärät	1) kirjasto: 467 157 2) museot: 28 024 3) orkesteri: 11 494 4.1) 21 340 4.2) 30 015 4.3) 20 665 5) 166 276 6) 51 567	1) kirjasto: 500 000 2) museot: 30 000 3) orkesteri: 17 000 4.1) 24 000 4.2) 32 000 4.3) 22 000 5) 185 000 6) 55 000

Elinkeinojen hyvinvointi ja kaupungin elinvoima

Strategiset päämäärät	Indikaattorit	Lähtötaso	Tavoite 2017
1. Mikkelin veto-voiman, liiketoiminta-ympäristön ja aluetalouden kehittäminen	Yritysten nettolisäys	122 yritystä/vuosi	140 yritystä/vuosi tai 560 ajalla 2014-2017
	Työpaikkakehitys Työvoimaomavaraisuusaste, %-osuus	23 506 104	24 500 106
	Mikkelin mainekuvan kehitys	Imagotutkimuksen 7. sija Yleinen yritysilmasto 3.12	4. 3,5
	Mikkelin väkiluvun kehitys Huoltosuhde	+65 54,4	+ 250 52,9
2. Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen	Työttömyysaste, %-osuus - alle 25-vuotiaat - alle 30-vuotiaat valmistuneiden osuus	12,3 15 32,7	8,3 10 27
	15-64-vuotiaiden työllisten %-osuus samanikäisestä väestöstä	60	70
	Asukkaiden koulutustaso: tutkinnon suorittaneiden %-osuus	69,9	75
3. Kärkialueiden liike- ja kehittämis-toiminnan kasvu	Kärkialueiden tutkimus, kehittämis- ja innovaatio- rahoituksen määrä miljoonaa euroa	22	34
	Työllisten määrä kärkialayrityksissä - teknologia/hlö - palvelut/hlö - matkailu/yritystä	1 400 23 500 400	3 000 24 600 440
	Matkailun yöpymisten määrä/vuosi	216 500	280 000

Luonnon ja ympäristön hyvinvointi

Strategiset päämäärät	Indikaattorit	Lähtötaso	Tavoite 2017
1. Monipuolisen ja puhtaan luonnon veto-voimaisuuden hyödyntäminen	Asemakaavoitetuilla alueilla virkistysalueiksi (VL) merkittyjen alueiden pinta-alan osuus (%)	69	70
	Hoidettujen ja opastettujen retkeilyreittien ja luontopolkujen pituus (43 km)	Osin opastamaton eikä ole tuotteistettu	Opastettu ja tuotteistettu 100 %
	Vesistöistä hyvässä tai erinomaisessa kunnossa olevien luokiteltujen vesimuodostumien määrä %-osuus	90	90
	Luokitelluista pohjavesimuodostumista hyvässä tai erinomaisessa kunnossa olevien muodostumien osuus (%)	33	50
	Koululaisten luontopäivien määrä/koululainen/vuosi	2,5	3,5
2. Ekologisuuden ja ekotehokkuuden lisääminen	Kasvihuonekaasupäästöt (t CO ₂ -ekv./as)	6,2	5,5
	Ekologinen jalanjälki (gha / as)	5,9	5,5
	Etelä-Savon Energia Oy:n uusiutuvilla energianlähteillä tuotetun energian osuus koko energiantuotannosta (%)	68	85
	Kaatopaikalle penkkaan lopuksi sijoitetun jätteen määrä asukasta kohden laskettuna (kg/asukas)	107	75

Strategiset päämäärät	Indikaattorit	Lähtötaso	Tavoite 2017
	Luomumaatilojen %-osuus kaikista maataloista	8,7	15
	Luomussa olevan peltopinta-alan %-osuus kaikesta peltopinta-alasta	11,9	18
3. Rakennetun ympäristön laatu	Korjausvelka kaupungin omistamien kiinteistöjen osalta (euroa/as)	1 109	1 000
	Todetuista sisäilmaongelmista kärsivien kaupungin omistamien kiinteistöjen osuus kaupungin koko kiinteistökannasta	Kouluja Mikkelissä 30 kpl, sisäilmaongelmia todettu 12 koulussa (40 %). Päiväkoteja 27 kpl + ryhmäperhepäiväkoteja 15 kpl. Sisäilmaongelmia tiedossa 5 päiväkodissa (12 %). Yhteensä 72 rakennusta, joissa sisäilmaongelmia 17 rakennuksessa eli 24 %.	Sisäilmaongelmaisten rakennusten määrä vähenee 20 %:a.
	Asiakastyytyväisyystutkimus - puistojen hoito - liikenneväylien hoito	3,51 3,29	4 4
	Hoidettuja kevyen liikenteen väyliä Mikkelin kaupungin alueella (km)	184	200

Vuoden 2014 alusta strategian toteutumiseen tarvittavat tärkeimmät kehittämistoimenpiteet kootaan hyvinvointiohjelmiin. Strategian mukaisia hyvinvointiohjelmia on kolme: asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointiohjelmat. Ohjelmiin koottavat toimenpiteet ovat sellaisia, joista jokin toimiala ei voi yksin vastata. Seuraavassa on koottu vuoden 2014 tärkeimpiä toimenpiteitä, joita toteutetaan hyvinvointiohjelmissa, ja jotka ovat siten samalla osa strategian toimeenpanoa.

Asukkaiden hyvinvointia koskevat kehittämistoimenpiteet

Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevät ja sähköiset palvelut. Palveluita kehitetään yhteistyössä eri toimialojen, järjestöjen ja sidosryhmien kanssa. Kaupunki solmii kumppanuussopimuksia ja tiivistää yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa. Avainhankkeita ovat syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tunnistamiseen tähtäävä Liputusjärjestelmä, matalan kynnyksen moniammatillinen Olkkari-toiminto, Hyvis-sähköisten palveluiden laajentaminen, koulukylä-mallin laajentaminen sekä Eliiirisentteri-toiminnan käynnistäminen.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittäminen. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämiseen on tehty suunnitelma vuoden 2013 aikana. Vuoden 2014 aikana toteutetaan tehtyä suunnitelmaa. Tavoitteena on palvelujen saataavuuden ja monipuolisuuden parantaminen. Tehostettua palveluasumista otetaan omaksi toiminnaksi.

Esper-hanke - Perusterveydenhuollon toimintojen siirtäminen keskussairaalan alueelle. Tavoitteena on pitkälle viety toiminnallinen yhteistyö ja joidenkin toimintojen, kuten sairaalapalveluiden konkreettinen yhdistäminen. Hankkeesta saadaan merkittävät synergiaedut ja sitä kautta edistetään asiakas/potilaslähtöistä toimintaa ja saadaan myös talou-

dellista hyötyä. Hankkeen toteuttaminen edellyttää uudisrakentamista keskussairaalan tontille ja entisten tilojen saneeraamista ja Pankalammen tiloista luopumista.

Järjestöavustamisen uudistaminen. Mikkelin kaupunki jakaa vuosittain avustuksia järjestöille. Järjestöavustamisen periaatteet yhtenäistetään ja otetaan käyttöön yhteinen sähköinen avustushaku- ja päätöksentekojärjestelmä. Vaikutavuudeltaan merkittävimpien järjestöjen kanssa siirrytään kumppanuussopimuksiin.

Elinkeinojen hyvinvointia koskevat kehittämistoimenpiteet

Kehitysyhtiörakenteen tarkastelu. Mikkelin kaupunki on asettanut kunnianhimoiset tavoitteet työpaikka- ja väestömäärän kehitykselle sekä elinkeinojen hyvinvoinnille. Kehitysyhtiöt ovat avainroolissa näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Nykyinen kehitysyhtiörakenne – seudullinen kehitysyhtiö, alkavien yritysten neuvontapalvelu, innovaatiokeskus ja kiinteistöyhtiö – on varsin pirstaleinen. Kehitysyhtiöiden nykyresurssit ovat myös kansallisesti tarkastellen niukat. Selvitystyössä käydään läpi kaupungin kehitysyhtiörakenteen kehittämisvaihtoehdot. Tavoitteena on kustannustehokas ja elinkeinojen hyvinvointia lisäävä toimintamalli. Uudistus ei lisää kaupungin kustannuksia, mutta tuo lisää tuloksia elinkeinotoimintaan.

Digitaalisen liiketoiminnan vahvistaminen. Tavoitteina on synnyttää Mikkeliin 100 uutta digitaalisen liiketoiminnan työpaikkaa vuosittain, tunnistaa uusia sähköisiä liiketoiminnan mahdollisuuksia ja liiketoimintakonsepteja, tukea olemassa olevia yrityksiä hyödyntämään sähköisiä palveluita, sekä auttaa Mikkelin kaupunkia uudistumaan digitaalseksi kaupungiksi (LUPAUS 2016-ohjelma). Samalla tuetaan myös digitaalisen tiedon hallinnan osaamiskeskittymän (digitalmikkeli) vahvistumista Mikkelisissä ja siihen liittyvää uutta sähköistä liiketoimintaa.

Kilpailuetua vapaa-ajasta –toimintaohjelman käynnistäminen. Mikkeli on Suomen merkittävin vapaa-ajan keskus vapaa-ajan asuntojen määrällä mitattuna. Tulevaisuudessa vapaa-ajan vietossa arvioidaan tapahtuvan merkittäviä muutoksia. Seudullisesti käynnistettävässä toimintaohjelmassa syntyy 20 uutta vapaa-aikaan liittyvää matkailutuotetta/vuosi, vapaa-ajan asunnoista saadaan 2% lisää vuokraustoiminnan piiriin (=3000 vuodepaikkaa) ja otetaan käyttöön uusi digitaalinen vapaa-ajan asuntojen vuokraus- ja markkinointimalli. Valtuustokauden aikana matkailuyöpymisten määrä lisääntyy 20 000/vuosi ja aluetaloudelliset hyödyt vapaa-ajasta kasvavat.

Työllisyydenhoidossa kehittämiskumppanuudella uudistetaan työllisyydenhoidon rakennetta, tarjotaan aiempaa laajemmat osallistumisen ja työllistymisen mahdollisuudet pitkäaikaistyöttömille sekä alennetaan kaupungin Kelalle maksumaa työmarkkinatuen kuntaosuutta puoleen. Kaupungin välitön säästö kehittämiskumppanuudesta on 1,3 miljoonaa euroa.

Ympäristön hyvinvointia koskevat kehittämistoimenpiteet

Ekologiset asuin- ja toimintaympäristöt. Satamalahti ja asuntomessualue tulevat olemaan mallialueita ekologiselle asuin- ja toimintaympäristölle. Ekologisuus ja digitaalisuus huomioidaan aina kaavatyöstä alueiden toteutukseen saakka. Satamalahteen ja asuntomessualueelle pilotoidaan ekologisia ja digitaalisia ratkaisuja mm. liikkumiseen, asuinympäristön turvallisuuteen, energiatuotantoon ja kuluttamiseen, jätteiden käsittelyyn ja tiedon saantiin liittyen.

Retkeilyreitistöt ja luontopolut. Hoidetut retkeilyreitistöt ja luontopolut ovat tärkeitä niin kaupungin ja seudun asukkaille kuin matkailijoillekin. Reitistöt tuoteistetaan ja opastetaan 100 prosenttisesti, ja panostetaan näiden markkinointiin ja näkyvyyteen myös sähköisesti seutuhaku-fi-alustalla.

Pohjavesien suojelusuunnitelmien hyväksyminen ja toteutus. Pohjavesien puhtaus on kaupungin ympäristön kannalta avainasemassa ja edellyttää toimialojen ja verkostojen yhteistyötä. Suojelusuunnitelmissa tunnistetaan merkittävimmät pohjavesialueisiin kohdistuvat riskit ja määritellään toimenpiteet, joilla turvataan pohjavesialueiden säilyminen ja saattaminen sellaiseen kuntoon, että pohjaveden laatu ja riittävyys eivät vaarannu.

Lupaus2016 ohjelman kehittämistoimenpiteet

Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän tuotantokäyttö 2.1.2014 alkaen. Toiminnanohjausjärjestelmä mahdollistaa 50 prosentin tehokkuuden noston vuoden 2014 loppuun mennessä. Tehokkuuden nosto voidaan toteuttaa joko pienemmillä resursseilla, asiakasmäärää tai asiakaskohtaista hoitoaikaa lisäämällä.

Tiedonhallintajärjestelmän käyttöönotto 2.1.2014. Tiedonhallintajärjestelmä mahdollistaa kokonaisvaltaiset sähköiset prosessit ja luo edellytykset paperittomalle päätöksenteolle ja sähköisille kokouskäytännöille.

Etäpalvelukonseptien pilotointi. Hajakeskitetyn videolääkärikonseptin kehittäminen ja pilotointi tehdään vuoden 2014 aikana. Etäpalvelukonsepti parantaa asiakaspalvelua erityisesti haja-asutusalueella. Lääkäreiden työajan käyttö tehostuu. Sähköisen reseptin käyttöönotto on luonut edellytykset toimintamallille.

Toiminnan, tiedon ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantaminen. Tietojärjestelmillä lisätään merkittävästi automaattista tietojenkäsittelyä ja integraatiota. Tällä luodaan myös edellytykset laajaan sähköiseen asiointiin.

Kaupunkikonserni

- konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja – yhteisöt
- osakkuusyhteisöt
- omistajapolitiikka ja konserniohjaus
- tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Mikkelin kaupunkikonserni

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjapitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Mitä tässä laissa säädetään kunnan tytäryhteisöstä, sovelletaan myös kunnan määräysvaltaan olevaan säätiöön. Siten kuntakonserni on kunnan sekä yhden tai useamman yhteisön muodostama taloudellinen kokonaisuus, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhtiöt).

Kuntalain 68 a §:ssä on säädetty konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta ja sisällöstä sekä niihin liittyvistä poikkeuksista. Kuntakonsernin tulee laatia täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman sekä liitetiedot

Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 13 §:n mukaan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto antaa tytäryhteisöjen ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konserniohjolle. Valtuuston asettamat tavoitteet ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kyseiset tavoitteet eivät kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Talousarviossa asetetaan tytäryhteisökohtaiset vuoden 2014 toiminnalliset tavoitteet merkittävälle tytäryhteisöille. Kaupungin edustajien tulee toimia tytäryhteisöjen päätöksentekoaikoina kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjeita. Tytäryhtiöiden ja yhteisöjen toiminnasta raportoidaan syysmarraskuussa, tilinpäätöksessä sekä kerran vuodessa yhtiöt, joille on asetettu tavoitteita esittelevät toimintaansa kaupunginhallitukselle.

Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja muut yhteisöt

Mikkelin kaupunki ja sen määräysvallassa olevat tytäryhteisöt muodostavat kuntakonsernin, jossa on yhteensä 15 merkittävää osakeyhtiötä, 19 asunto- tai kiinteistöyhtiötä ja 2 säätiötä, jotka katsotaan omistussuhteeltaan tai määräysvallan kautta kuuluvan konsernin tytäryhtiöksi tai -yhteisöksi. Kaupungilla on myös omistusta 15 osakkuusyhteisössä sekä 5 kuntayhtymässä.

Konsernirakenne 2014	kaupunki	konserni
Tytäryhteisöt		
Mikkelin Asumisoikeus Oy	100,00 %	
Mikalo Oy	100,00 %	
Mikkelin opiskelija-asunnot Oy	100,00 %	
Mikkelin Oppilaitoskiinteistöt Oy	100,00 %	
Kiinteistökehitys Naistinki Oy	100,00 %	
Etelä-Savon Energia Oy (konserni)	100,00 %	
Metsäsairila Oy	100,00 %	
Lastenkoti Pellos Oy	91,40 %	
Mikkelin Seudun elinkeinoyhtiö Miset Oy	82,29 %	
Mikkelin Jäähalli Oy	74,88 %	89,10 %
Etelä-Savon Koulutus Oy	62,50 %	
YIT Kuntatekniikka Oy	60,00 %	
Mikkelin Ravirata Oy	52,70 %	
Miktech Oy	51,02 %	(Lisäksi Mamk Oy omistaa 4,08 %)
Mikkelin Matkailu Oy (ei toimintaa)	100,00 %	
<i>Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>		
As Oy Pirttitie III	100,00 %	
Kiint.Oy Jääkärintie 31 (Naistinki Oy:n tytär)		100,00 %
As Oy Suomenniemenkäki	100,00 %	
As Oy Käkilehto	100,00 %	
As Oy Suomenniemen Teerilehto	100,00 %	

	kaupunki	konserni
Kiint.Oy Ristiinan Vuokratalot	100,00 %	
As Oy Tuppura	97,00 %	
As Oy Hirvipari	95,69 %	
Kiint.Oy Kaituenhaka	77,80 %	
Kiint.Oy TeknoGraani (Naistinki ja Ese omistavat)		75,64 %
As Oy Mikkelin Nuottapuisto (Mikalon tytär)		70,00
As Oy Mikkelin Hauki-Koivikko	70,00 %	
Kiint. Oy Ristiinan Suopursu	70,00 %	
Kiint.Oy Peitsarin Vatro	70,00 %	
Kiint.Oy Kenkäveronniemi	66,70 %	
Kiint.Oy Mikkelin Takojankatu 1	58,63 %	
Mikkelin Arkistotalo Oy	56,00 %	
Kiint.Oy Mikkelin Tietotaitokortteli	51,56 %	
Kuntayhtymät		
Mikkelin Ammattikorkeakoulu ky (konserni)	72,30 %	
Etelä-Savon Sairaanhoidopiiri ky (konserni)	57,42 %	
Etelä-Savon Maakuntaliitto	33,02 %	
Vaalijalan ky	12,80 %	
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	6,79 %	
Säätiöt		
Haukivuoren Vanhustentalosäätiö		
Kyyhkylä säätiö		
Osakkuusyhteisöt		
Kiint.Oy Suksimäki (Mikalo Oy omistaa)		50,00 %
Kyyhkylän Asuntolat Oy	49,20 %	
Kiint.Oy Vaahteranlehti	48,99 %	
Kiint.Oy Otavan Ketola	47,26 %	
Mikkelin Pesula Oy	42,86 %	
Kiint.Oy M:lin mlk:n Kuuselan kulma	41,02 %	
As Oy Mikkelin Lehmusrivi	40,60 %	
Etelä-Savon Kaapelitelevisio (ei toimintaa)	36,80 %	
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (konserni)	35,80 %	
Mikkelin Mikaeli Oy	33,33 %	
Kiint.Oy Kattilansillan kauppakeskus	32,11 %	
As Oy Partinkartano	30,64 %	
Kiint.Oy Kyyhkylä		30,00 %
Kiint.Oy Mikkelin Musiikkiopistotalo	21,24 %	
Kiint. Oy Mikkelin Torikioski	17,70 %	44,30 %

Omistusyhteisyyhteisöä pidetään osakkuusyhteisönä, jos kunnalla on vähintään viidesosa ja enintään puolet omistusyhteisyyhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Kaupungilla voi olla huomattava vaikutusvalta ja mahdollisuus vaikuttaa yhteisön taloudellisten ja operatiivisten päätösten tekemiseen, mutta sillä ei ole konsernisuhteelle ominaista määräysvaltaa.

Omistajapolitiikka

Valtuusto päättää kunnan omistajapolitiittisista linjauksista. Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista sekä konserniohjauksesta. Omistajapolitiittisissa linjauksissa määritellään omistukselle asetettavat tuotto- ja muut tavoitteet sekä omaisuuden käytöstä vastuussa olevat tahot. Samoin määritellään miten seuranta ja raportointi on järjestetty.

Tehokkaalla omistajapolitiikalla kaupunki pyrkii pääoman ja omaisuuden tehokkaaseen käyttöön; pääomia vapauttamalla ja uudelleen kohdistamalla kaupunki pyrkii lisäämään kunnan pääomien tuottavuutta ja kehittämään kaupunkia sekä luomaan hyvän kuntatalouden. Omistuksille on kaupungin talousarviossa määritelty yhteisökohtaiset tuotto- ja muut toiminnalliset tavoitteet.

Elinkeino- ja kilpailukykystrategiassa on määritelty, että elinkeinopolitiikallaan kaupunki mahdollistaa työllisyyden, laadukkaat palvelut ja kaupungin elinvoimaisuuden. Kaupungin kehittämisen välineitä ovat sijoitukset elinkeinojen kehittämiseen, työllisyyttä tukeviin tai asukkaiden viihtyvyyttä lisääviin kohteisiin. Sijoituksia ovat elinkeinopolitiittinen toimitilarakentaminen sekä asuntorakentaminen, panostus teknisiin verkostoihin taikka välitön mukanaolo yritystoiminnassa. Näiden osalta yksityiskohtaisempia omistajapolitiittisia linjauksia sisältyy talousarvioon ja yksittäisiin investointipäätöksiin.

Sijoitukset kuntayhtymiin ja muihin yhteisöihin palvelevat suoranaisesti kaupungin vastuulla olevaa palvelutuotantoa tai kaupungin kehittämistä. Tällaiset sijoitukset ovat perus-, osake- tai osuuspääomasijoituksia kuntayhtymiin, osakeyhtiöihin tai osuuskuntiin, antolainat näille yhteisöille tai rahoitusosuuksia nimettyihin investointikohteisiin tai hankkeisiin. Sijoitusten tarkoitus voi olla myös kaupungin taseen keventäminen siirtämällä kiinteistöjä, muita tuotantovälineitä ja myös velkoja kaupungilta jonkun toisen yhteisön omistukseen ja vastuulle. Omistajapolitiittisissa linjauksissa otetaan kantaa myös sijoituksiin ja niiden määrään omistajan näkökulmasta.

Konsernin muutokset

Mikkelin konsernirakenteessa ei ole vuoden 2013 aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia. Etelä-Savon koulutuskuntayhtymä purettiin vuoden 2012 lopussa ja kiinteistöt siirrettiin Mikkelin Oppilaitoskiinteistö Oy:lle. Mikkelin Oppilaitoskiinteistö Oy:n tavoitteet esitetään ensimmäisen kerran vuodelle 2014. Samoin tavoitteita asetetaan ensimmäisen kerran vuonna 2011 perustetulle Mikkelin Jäähalli Oy:lle. Jäähallin merkittävä peruskorjaus on valmistunut ja toiminta uudistetuissa tiloissa on alkanut.

Ristiinan ja Suomenniemen kuntien aiemmin 100 –prosenttisesti omistamat kiinteistö- ja asuntoyhtiöt sulautuvat Mikalo Oy:öön 1.1.2014. Sulautumisen valmistelu on aloitettu jo vuoden 2013 aikana.

Lastenkoti Pellos Oy asetettiin selvitystilaan ja toiminta loppui huhtikuussa 2013. Tavoitteena on lopettaa osakeyhtiö vielä vuoden 2013 aikana.

Kaupunginhallitus on 14.10.2013 päättänyt käynnistää kehitysyhtiörakenteen selvitystyön. Työryhmään on päätetty pyytää edustajat Miset Oy:stä, Miktech Oy:stä ja Kiinteistökehitys Naistinki Oy:stä. Selvitystyön tulee olla valmis toukokuussa 2014.

Kaupunginhallituksen tulee laatia vuonna 2014 kaupungin hallintokunnille ja konserniyhtiöille yhteiset hankintatoiminnan kriteerit ja menettelytavat, joissa mahdollisuuksien mukaan otetaan huomioon aluetaloudellinen vaikutus.

Konserniohjaus

Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käyttöä, käytön ohjaamista yhtiökokouksissa tai vastaavissa elimissä sekä muita toimenpiteitä, joilla kunta osakkeenomistajana myötävaikuttaa yhtiön hallintoon ja toimintaperiaatteisiin. Tytäryhtiöiden valvontaa koskevia ohjeita taas annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kunta voi antaa teknisluonteista ohjeistusta tytäryhtiöille sovitussa konsernin toiminnoissa, kuten tilinpäätösraportoinnissa ja rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä. Konserniohjauksen piiriin katsotaan usein kuuluvan myös kunnan

omistusohjaus liikelaitoksissa ja valvontaohjeidenannon liiketoimintaa valvoville kunnan toimielimille ja liikelaitoksen johdolle.

Konserniyhtiöiden ja liikelaitoksien menestymisen turvaamiseksi ja hallituksen osaamisen vahvistamiseksi kuntien omistamien, etenkin markkinoilla toimivien, palvelutuotantoa harjoittavien yhtiöiden hallituksiin ja liikelaitoksien johtokuntiin suositellaan nimettäväksi hallitustyöskentelyn osaavia ja siihen kouluttautuneita henkilöitä.

Mikkelin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.12.2007 § 148 kaupungin konserniohjeet, joissa on määritelty konsernin johtosuhteet ja johtamisen säännöt. Kaupunginjohtaja on asettanut organisaatiouudistuksen mukaisesti kaupungin johtoryhmän 1.2.2008 § 8, jonka tehtävänä on vastata konsernin strategian toteuttamisesta, toiminnan ja talouden suunnittelusta, tavoitteiden saavuttamisesta ja seurannasta sekä johtamisen ja organisaation kokonaiskehittämisestä.

Kaupunginhallitus on 22.6.2009 § 334 päättänyt konserniohjauksen periaatteista, joiden mukaan konserniohjauksen ja -valvonnan käytännön järjestämiseksi on tarkoituksenmukaista, että valvonta- ja seurantavastuu delegoidaan kaupungin johtoryhmään kuuluville viranhaltijoille; vastuuhenkilöt on nimetty yhteisöittäin.

Kuntalakiin tehtiin vuoden 2012 aikana muutoksia mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ulottamisesta kuntakonserniin. Kuntaliiton toimesta on vuoden 2013 aikana ryhdytty valmistelemaan uudistusta konserniohjesuosituksiin. Mikkelin kaupungin konserniohjeen uusintaa on siirretty tämän vuoksi vuodelle eteenpäin. Konserniohjeeseen on syytä palata kun kuntaliiton ohjeistukset vuoden 2014 aikana valmistuvat.

Konserniyhtiöiden talous otetaan järjestelmällisempään valvontaan ja kaupunki antaa konsernille mm. tarkempia ohjeita investointien rahoituksen hallinnasta. Lähtökohtaisesti konserniyhtiöidenkin tulee kyetä rahoittamaan investoinnit tulorahoituksella siten, että aina kullakin suunnitelmakaudella investointien tulorahoitus on 100 prosenttia. Merkittävimmät lainarahoitusta vaativat investoinnit on tuotava kaupungin konsernijaoston käsittelyyn.

Konserniohjausprosessi

Mikkelin kaupungin tytäryhteisöjen tavoitteet määritellään vuosittain kaupungin talousarviossa. Yhteisöjen tavoitteet valmistellaan yhteistyössä tytäryhtiön ja yhteisön konsernivastuuhenkilön kanssa.

Konsernitavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallituksen jaostolle vuosittain (syys- marraskuussa) siten, että kaupungin seuraavan vuoden talousarvion tavoitteiden määrittelyssä voidaan huomioida kuluvan vuoden tavoitteiden toteutuminen. Valtuusto arvioi konsernin tavoitteiden toteutumista vuosittain tilinpäätöksissä. Kaupunginhallitus antaa konsernitilinpäätöksen yhteydessä tiedot kaupunginvaltuustolle konsernin toiminnasta ja taloudesta. Konsernin strategiasta johdetut tavoitteet riittävät konsernin ja sen tyttärien menestykselliseen johtamiseen. Arviointi perustuu konsernin toiminnasta ja taloudesta saatuihin tietoihin.

Konsernitalouden riskit

Mikkelin kaupungin konserniin ilman kaupunkia kohdistuvat lainat eivät oleellisesti poikkea tyypillisten Mikkelin vertailukuntien lainamääristä, mutta ovat vertailullisesti korkeimmasta päästä. Muita konsernin osiin sisältyviä riskejä selvitetään yhteisökohtaisesti konserniyhtiöiden sitovien tavoitteiden yhteydessä.

Tytäryhteisöjen valtuuston nähdn sitovat tavoitteet

Kaupunki on määritellyt 13 tytäryhtiölle valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. Näiden yhtiöiden tehtävänä on palvelutuotannon hoitaminen tai kaupungin kehittämistoimintaan keskeisesti osallistuminen. Konsernivastuuhenkilöiden tulee toimia kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjetta.

Etelä-Savon Energia Oy (konserni)

Omistus 100 %

Toimiala: Energialiiketoiminta

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset vuosina 2014 - 2017

Sähkön hinta tulee vaihtelevaan suuresti ja pitää sisällään korkeita hintapiikkejä sekä matalan hinnan jaksoja. Polttoaineiden hinnat nousevat ja kysyntä lisääntyy. Erityisesti turpeen saatavuus vaikeutuu. Maalämmön suosio kasvaa edelleen ja haastaa kaukolämmön aiempaa voimakkaammin. Siirrytään kohti yhteispohjoismaisia vähittäismarkkinoita ja sähkön myyntiin liittyvät kustannukset kasvavat erityisesti kasvavien järjestelmäkustannusten johdosta.

Tavoitteet

- Uuden päivitetyn strategian jalkauttaminen koko henkilöstölle
- Uusien liiketoimintojen (aurinko, biokaasu) käynnistyminen
- Toimitilakysymyksen ratkaiseminen

Tavoitteet 2014-2017

- Saavutetaan Pursialan (ympäristöystävällisen) lämmön ja sähkön tuotantotavoitteet
- Tuotannon ympäristöystävällisyyden ja kannattavuuden varmistaminen
- Kasvihuonekaasupäästövapaiden sähköntuotanto-osuuksien kasvattaminen
- Verkkojen siirtokapasiteetin turvaaminen
- Käyttöhäiriöiden minimointi
- Siirto- ja lämpöhäviöiden minimointi
- Sähköenergian kokonaismyynnin kasvu
- Lämpöenergian kokonaismyynnin kasvu
- Uusien energiapalveluiden myynti

Merkittävimmät investoinnit

Vuoden 2014 merkittävät investoinnit ovat:

- Pursialan voimalaitoksen investoinnit 1,5 miljoonaa euroa
- Kaukolämpöverkon investoinnit 1,5 miljoonaa euroa
- Sähkönhankintaosuudet 0,5 miljoonaa euroa
- Sähköverkon investoinnit 2,0 miljoonaa euroa

Tulorahoituksella pystytään rahoittamaan noin 9 miljoonan euron investoinnit (poistotaso).

Toimintaan liittyvät riskit

Operatiivisista riskeistä huomattavimmat ovat puupolttoaineen saannin turvaaminen, lämmöntuotantokapasiteetin riittävyys ja toimivuus sekä sähkönjakelun varmistaminen.

Yhtiössä on tunnistettu toimintaan liittyvien riskien lisäksi seuraavat riskit: strategiset riskit, rahoitusriskit ja erilaiset vahinkoriskit. Riskejä pyritään hallitsemaan suunnitelmallisesti.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Suoritteet (GWh)							
Sähkön myynti	312	370	316	320	340	345	350
Lämmön myynti	421	421	420	420	420	420	420
Höyry ja teollisuuslämpö	66	68	72	70	70	70	70
Tehokkuus/taloudellisuus							
Sijoitetun pääoman tuotto-%	3,1	6	5	6	6	6	6
Omavaraisuusaste	24,8	26	22	23	23	23	23
Oman pääoman tuotto-%	6,9	11	11	11	11	11	11
Osinko 1000 €)	2860	2860	2860	2860	2860	2860	2860
Toiminnan laajuustiedot							
Liikevaihto, milj. euroa	53,9	61,8	56,5	56	58	60	62
Liikevoitto milj.euroa	2,9	7,3	6	7	7,5	8	8,5
Liikevoitto-%	5,4	12	11	12,5	13	13,3	13,7
Investoinnit 1000 €	13	17,9	18	5,5	6	10,5	6
Henkilöstö							
Vakituinen henkilöstö	89	85	89	91	90	90	90
Määräaikaiset	6	2	7	5	5	5	5

Etelä-Savon Koulutus Oy

Omistus 62,50 %

Toimiala: koulutuspalvelut toisen asteen koulutuksessa

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 – 2017

Ammatillisten perustutkintojen rahoitus supistuu vuoden 2013 tasosta 31,1 miljoonaa euroa vuoteen 2016 tasolle 26,9 miljoonaa euroa. Järjestämisluvan mukainen opiskelijamäärä putosi kaikkiaan 265 paikka ja lisäksi yksikköhintatulo pienenee 4,2 prosenttia vuoden 2013 tasosta. Vuoden 2013 opiskelijapaikkamäärä 2725 jäi vajaaksi 51 kappaletta, mikä edelleen tiukistaa taloutta noin 550 000 eurolla. Vuoden 2014 talousarvio laaditaan 50 opiskelijapaikkaa vajalla ennusteella, joten perustutkintorahoituksen osuus on 29,6 miljoonaa euroa.

Tavoitteet

Tavoitteena on saada talous kestäväälle pohjalle ja toiminnan sopeuttaminen supistuvasta rahoituksesta johtuen. Toimenpiteistä on jo tehty päätös 1,5 miljoonan euron henkilöstökulujen ja 0,5 miljoonan euron tilakulujen leikkauksista vuosittain. Tilikauden 2014 osalta tilakulut saadaan 6,9 miljoonan euron tasolle ja henkilöstökulu noin 23,4 miljoonan euron tasoon. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään kehittämissuunnitelma vuosille 2014 – 2016, joissa merkittävimpinä sopeuttamisen elementteinä ovat henkilöstö- ja tilakulut. Tilojen keittämissuunnitelma on tehty yhdessä Mikkelin Oppilaitoskiinteistöt Oy:n ja Haahtelan kanssa. Kaikkien toimintojen tulevaisuuden tilatarpeet on analysoitu ja mitoitettu. Tavoitteena on 6 miljoonan euron tilakulutaso.

Merkittävät investoinnit

Poistojen määräksi on arvioitu 1,4 miljoonaa euroa, joka kestää noin 800 000 euron uusinvestoinnit vuodelle. Keskeisimmät investointitarpeet ovat metsä- ja metallialan opetusvälineet sekä oppimisympäristöjen varustus.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TS 2014
Liikevaihto	40,3 milj. euroa	43,4 milj. euroa	42,8 milj. euroa	40,9 milj. euroa
Tilikauden voitto/tappio	-0,4 milj. euroa	0,5 milj. euroa	0,25 milj. euroa	0,485 milj. euroa
Investoinnit	1,6 milj.euroa	1,5 milj.euroa	1,5 milj. euroa	1,2 milj. euroa
Henkilöstö	423	400	390	370
vakituinen	100	100	90	80
määräaikainen				

Toimintaan liittyvät riskit

Henkilöstön osaamisen tason kohottaminen, sillä pienemmällä henkilöstömäärällä pitäisi saada yhä enemmän aikaiseksi. Järjestämisluvan mukaisen opiskelijapaikkamäärän pieneneminen 265 paikkaa ja yksikköhinnan leikkaus 4,2 %. Lisäksi riskinä on, että opiskelijapaikkamäärää ei saada täyteen. Lisäkoulutuksen volyymi on laskenut, samoin työvoimapolitiittisen koulutuksen myynti.

Kiinteistökehitys Naistinki Oy

Omistus 100 %

Toimiala: Omistaa, myydä ja hallita kiinteistöjä

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Yleinen taloudellinen tilanne jatkuu huonona ja lisää riskiä tilojen vuokrausasteen ja vuokralaisten maksukyvyn osalta. Kaupungin kiristynyt taloustilanne ja alueiden välinen kilpailu kiristyy. Rahoitusmarkkinoiden muutokset vaikeuttavat kaupunkiyhtiöiden investointien rahoitusta.

Tavoitteet

- Kaupungin elinkeinostrategian tukeminen
- Taloudellisen kannattavuuden parantaminen
- Markkinoinnin ja myyntisuunnitelman laatiminen
- Konsernin yhteistyöselvitys
- Henkilöstösuunnitelman laatiminen
- Palauteprosessin parantaminen
- 1-3 uutta kehittämiskohdetta (esim. Korjaamonkatu ja Etelä-Savon Energia Oy:n toimitilat)
- Yhteistyön syventäminen ja kehittäminen YIT Kuntatekniikka Oy:n kanssa

Tunnusluvut

	TP 2012	TA2013	Ennuste 2013	TS 2014
Liikevaihto	2 milj. euroa	3,5 milj. euroa		4 milj. euroa
Tilikauden voitto/tappio	-0,12 milj. euroa		+ 0,1 milj. euroa	
Investoinnit				
Henkilöstö vakituinen määräaikainen	4	4	4	4

Toimintaan liittyvät riskit

Suurimmat riskit muodostuvat kahden yrityksen merkittävistä vuokratähteistä. Muilta osin riskit liittyvät yleiseen taloustilanteen heikkenemiseen. Vuokrausaste on kuitenkin pysynyt hyvänä. Hallitus on hyväksynyt riskienhallintaohjelman. Yhtiössä on tunnistettu, että merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen tiukkaan taloustilanteeseen, rakennusten korjausvelkaan, henkilöstön eläköitymiseen ja rekrytointiin sekä korkokannassa tapahtuviin muutoksiin.

Mikkelin Asumisoikeus Oy

Omistus 100 %

Toimiala: Asumisoikeusasuntojen vuokraus ja hallinnointi

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Kun kaupunki kaavoittaa uusia tontteja, on Mikkelin Asumisoikeus Oy erittäin kiinnostunut uuden talon rakentamisesta, koska hakijajonolle tehdyn kyselyn perustella uudelle talolle olisi paljon kysyntää.

Tavoitteet

- Käyttöaste 100 %
- Hallita asumiskustannusten nousua ja siten myös edistää käyttövastikkeen pitämistä matalana, jotta asumisoikeus säilyy edelleen kilpailukykyisenä asumismuotona.

Merkittävät investoinnit

Varsinaisia investointeja ei ole tiedossa. Kaikille taloille on tehty korjaussuunnitelmat seuraavalle kymmenelle vuodelle. Korjaussuunnitelmaa pyritään noudattamaan ja näin ollen tulevien korjausten ennakointi on helpompaa. Yhtiö on kiinnostunut sopivasta tontista rakentaakseen uuden asumisoikeuskohteen.

Toimintaan liittyvät riskit

Mahdolliset tyhjät asunnot sekä käyttövastiketaso liiallinen nousu.

Metsäsairila Oy

Omistus 100 %

Toimiala: jätteenkäsittely, muu jäte- ja ympäristöhuoltotoiminta.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 – 2017

Jätelain ja tuottajavastuun aiheuttamat muutokset. Tuottajavastuu saattaa muuttaa hyötyjätetieverkostoa pienemmäksi tulevaisuudessa.

Lainsäädännön muutos, uusi jätelaki. Viranomaiskulut tulee kattaa jätehuollon perusmaksulla, jolla katetaan myös peruspalvelut kuten esim. hyötyjätehuolto, vaaralliset jätteet ja neuvonta. Jätteenpolttolaitoksen osakkuus / Riikinvoima Oy. Jätteiden lajitteluhallin rakentaminen. Omistajapohjan muutos (Puumalan kunnan kanssa jatketaan kahden vuoden palvelusopimuksella). Lainsäädännön mukaan kaikki jäte lajitellaan, tulevaisuudessa hyödyntämiskelpoista jätettä ei ajeta suoraan kaatopaikkaan. Jätevedenpuhdistamon rakennushanke voi aiheuttaa uusia muutos- ja investointitarpeita.

Jätehuoltoviranomaisen muutos. Jätelaki edellyttää valvontarekisterin olemassa oloa ja tällä hetkellä taajama-alueilla, ei yhtenäistä ajantasaista rekisteriä ole käytettävissä.

Tavoitteet

- Jättemaksujen läpinäkyvyyden lisääminen eli perusmaksun käyttöönotto sekä hyötyjätteiden keräyksen tehostaminen

Merkittävät investoinnit

- Kompostointilaitoksen lunastaminen Kekkilä Oy:ltä ja oman toiminnan käynnistäminen 0,2 miljoonaa euroa
- Lajitteluhallin käyttöönotto ja oman toiminnan käynnistäminen 0,2 miljoonaa euroa
- Riikinvoima Oy, investointi vuodelta 2013 siirtyy vuodelle 2014 1,6 miljoonaa euroa
- Keräyspisteet ja aluerakentaminen 0,263 miljoonaa euroa

Investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella.

Taloudelliset ja toiminnan tavoitteet

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Suoritteet (GWh)							
Yhdyskuntajäte koko yhtiö, tn	16 000	16 000	14 600	16 000	16 000	16 000	16 000
Yhdyskuntajäte/Mikkeli tn	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Tonnia/asukas Mikkeli	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Tehokkuus/taloudellisuus							
Sijoitetun pääoman tuotto-%	16,24	15	14	14	15	15	15
Omavaraisuusaste	84,6	84	81	84	84		
Oman pääoman tuotto-%	11,97	10	10	10	10	10	10
Osinko 1000 €)	363	103	103	103	103	103	103
Toiminnan laajuustiedot							
Liikevaihto, milj. euroa	5.5	5.4	5.3	5.0	5.8	5.8	5.8
Liikevoitto milj.euroa	1.1	0.7	0.8	0.6	0.5	0.5	0.5
Liikevoitto-%	19.8	20	20	20	20	20	18
Investoinnit 1000 €	1,5	2,7	1,5	1	1	1	1

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Henkilöstö							
Vakituinen henkilöstö	13	13	13	13	14	15	15
Määräaikaiset	1	1	1		1	1	1

Toimintaan liittyvät riskit

Jätelain muutokset aiheuttavat uusia vaatimuksia kierrätyksen ja lajittelun osalta. Jättemäärän vaihtelut.

Yhtiön riskienhallintaa hoidetaan mm. siten, että laatu- ja ympäristöjärjestelmät ovat sertifioituja.

Mikalo Oy

Omistus 100 %

Toimiala: Rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja niillä olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja huoneistoja sekä niiden omistukseen ja hallintaan oikeuttavia osakkeita ja vuokrata kiinteistöjä ja huoneistoja sekä huolto- ja isännöintitoiminta.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Ristiinan ja Suomenniemen kuntaliitos 1.1.2013 Mikkeliin. Kirjanpito ja vuokrausvalvonta Mikalo Oy:n tehtäväksi

1.1.2013 alkaen. Kiinteistö Oy Ristiinan Vuokratalot, Asunto Oy Käkilehto, Asunto Oy Suomenniemenkäki ja Asunto Oy Teerilehto sulautuvat Mikalo Oy:öön 1.1.2014.

Tavoitteet

Käyttöaste yli 98 prosenttia.

Merkittävät investoinnit

Vuosikorjauksiin varataan 1,2 miljoonaa euroa. Ne rahoitetaan tulorahoituksella. Investoinnit rahoitetaan lainoilla.

Investointeja tehdään PTS:n (pitkän tähtäimen suunnitelma) mukaisesti asuinkiinteistöjen peruskorjauksiin ja uudisrakennuksiin.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TA 2014
Suoritteet				
Käyttöaste ASRA -%	98,75	98	98	98
Tehokkuus/taloudellisuus				
Sijoitetun pääoman tuotto- %	4,92	3,5	3,5	3,5
Omavaraisuusaste	13,39	15,1	15,1	15,1
Toiminnan laajuustiedot				
Liikevaihto, milj. euroa	19,4	19,8	20,1	22,5
Liikevoitto, milj. euroa	5,1	4,5	4,5	3,5
Investoinnit, milj. euroa	1,7	2,5	4,8	3,8
Lainamäärä, milj. euroa	76,6			
Henkilöstö				
Vakituinen	59	59	61	62
Määräaikainen	3	0	0	1

Toimintaan liittyvät riskit

Kuntaliitoksen mukana tulevien kiinteistöjen kunto, korjausvelka ja käyttöaste. Sulautuvien yhtiöiden velkamäärä on suuri suhteessa käyttöasteeseen. Kaupungin väkiluvun väheneminen tai vuokratason nouseminen yli markkinavuokratason, josta seurauksena asuntojen vajaakäyttö. Määrärahojen riittämättömyys asuntojen kunnostamiseen, korjausvelan kasvaminen.

Yhtiön toimialan riskit on tunnistettu. Yhtiössä seurataan jatkuvasti merkittävimpien riskien mahdollista realisoitumista. Näitä ovat käyttöaste, luottotappiot, rahoitustilanne, korkokulut, muut muuttuvat kulut, henkilöstökulut, korjausvelka, vuokrasaamiset, ym. Vakuutusturva käydään vuosittain läpi ja työsuojelun ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin kiinnitetään huomiota.

Mikkelin Jäähalli Oy

Omistus: Suora omistus 74,88 %, konsernin omistus 89,10 %

Toimiala: Jäähallikiinteistöjen ylläpito energiakustannuksineen. Kilpahallin saneerauksen toteuttamisesta ja kustannuksista vastaaminen. Jääurheilun edistäminen.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 – 2017

Kilpahallin remontti valmistunut elokuussa 2013, joten jäähallitoiminnassa ei suuria muutoksia odotettavissa tarkastelukaudella. Mahdollinen monitoimihallin rakentuminen parantaisi mahdollisuuksia suurten tapahtumien järjestämiseen jäähallien alueella.

Tavoitteet

Jäähallikiinteistöjen ja –laitteistojen kunnossapito. Remontin synnyttämien uusien käytänteiden juurruttaminen käyttäjäkuntaan yhdessä liikuntapalveluiden kanssa. Jäähallin kävijämäärän lisääminen yhdessä yhtiön osakkaiden kanssa. Jääurheilun edistäminen.

Merkittävät investoinnit

Kilpahalli valmistunut, kiinteistöihin ei suuria investointeja tiedossa.

Toimintaan liittyvät riskit

Yhtiö on uusi ja toiminta peruskorjauksen jälkeen on lähtenyt uusituissa tiloissa liikkeelle vuonna 2013. Yhtiön hallinnon tulee tehdä riskiarviointi merkittävimpien riskien osalta ja suunnitella niiden hallitsemiseksi.

Mikkelin opiskelija-asunnot Oy (MOAS)

Omistus 100 %

Toimiala: Asuntojen hallinta ja vuokraus opiskelijoille

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Asuntojen vuosikorjaukset lisääntyvät asukkaiden vaihtuvuuden ja lyhytaikaisen asumisen (kesän ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat) kasvun myötä, kun esim. vuonna 2013 jo syyskuun loppuun mennessä 684 asunnon vaihtoa (vuokrasopimusta). Kysyntä saattaa hiukan heikentyä, mikäli opetusministeriön aloituspaikkojen vähentäminen toteutuu suunnitelmien mukaan. Lisäksi asumiskustannusten nousun osalta asumistuki- ja asumislisäjärjestelmä ei seuraa riittävän nopeasti vuokrien nousua. Tämä saattaa aiheuttaa ainakin tilapäisesti vuokratähtien nousua.

Tavoitteet

MOAS 5:sen peruskorjauksen toteutus vuonna 2014 ja valmis lukuvuoden alkuun mennessä. Käyttöastetavoite 94,2 prosenttia ja opiskelija-asuntojen saannissa edelleen maan kärkijoukossa sekä keskivuokrataso maan keskiarvon tuntumassa. Lisäksi yhteistyön tiivistäminen Mikkelin ammattikorkeakoulun kanssa mm. kansainvälisten opiskelijoiden asunnon saannissa.

Merkittävät investoinnit

MOAS 5:sen peruskorjaus toteutetaan heti MOAS 6:sen peruskorjauksen jälkeen. Yhteensä MOAS 5-6 hankinta-arvo 3,2 miljoonaa euroa. Rahoitus pitkäaikaisella lainalla. Vuokraustoiminnan investoinnit toteutetaan tulorahoituksella.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TS2014
Suoritteet				
Asuntojen käyttöaste-%	94,0	94,2	94,5	94,2
Toiminnan laajuustiedot				
Liikevaihto, milj. euroa	4,04	4,27	4,40	4,45
Liikevoitto, milj. euroa				
Investoinnit (1000 €)	15	30	50	50
Henkilöstö				
Vakituinen	10	10	10	10
Määräaikainen	2	2	2	2

Investointien määrässä ei ole huomioitu vuosina 2013 ja 2014 tapahtuvaa MOAS 5-6 peruskorjausta, yhteensä 3,22 miljoonaa euroa. Toteutetaan pitkäaikaisella lainalla.

Toimintaan liittyvät riskit

Käyttöasteen pitäminen vähintään 94 prosentissa (kevät- ja alkukesän vajaakäyttö), mahdollinen vuokratilastien kasvu, koska opiskelijoiden tuet eivät nouse mm. asumiskustannusten/vuokrien nousun myötä. Vuokralaisten korkea ja kesä-aikaan nopea vaihtuvuus. Vuosikorjausten hoitaminen tulorahoituksella nostaa vuokria aiheuttaen niiden nousemisen joissakin kohteissa. Mikkelin ammattikorkeakoulun ja Etelä-Savon koulutus Oy:n aloituspaikkojen vähentyminen, mikäli muita korvaavia ja pysyviä aloituspaikkoja ei synny muihin oppilaitoksiin Mikkelin alueella.

Mikkelin Oppilaitoskiinteistöt Oy

Omistus 100 %

Toimiala: Omistaa ja hallita kiinteistöjä. Tämän lisäksi toimialana on rakennuttaa, omistaa, ylläpitää koulutus- ja opetustoiminnan, muun julkisen palvelutoiminnan, majoitustoiminnan sekä asuinhuoneistotoiminnan tarvitsemia tiloja sekä vuokrata niitä käyttäjille.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Ammatillisen opetuksen määrä ja sen tarvitsema tilojen tarve vähenee ja yleinen taloustilanne tiukentuu. Kilpailu oppilaista kovenee, mikä edellyttää vetovoimaisia opetustiloja ja kampusratkaisuja. Vapautuville opetustiloille on löydettävä uutta käyttöä, mikä edellyttää aktiivista toimintaa tilojen realisoinniseksi ja vuokraamiseksi yksityisille tahoille.

Tavoitteet

- Tilastrategian mukainen investointiohjelma käynnistetään
- Otavan koulutilan maatalous- ja kasvihuoneviljelytoiminnoille etsitään yksityiset toimijat. Luonnonvarakoulutus keskitetään Salosaareen
- Oppilaitoskiinteistöjen hallinnoimiselle selvitetään uusi toimintamalli (esim. yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa). Malli edellyttää omistajan eli kaupungin linjauksia
- Tilojen ylläpito siirretään vuokralaiselta oppilaitoskiinteistöille

Investoinnit

Investointiohjelma vuosille 2014-2020 on noin 25 miljoonaa euroa (alv 0). Investoinnit kohdistuvat pääasiassa muutostöihin, joilla opetustilojen tarvetta voidaan tiivistää ja samalla vapauttaa tiloja muuhun käyttöön. Vuokralaisen tavoitteena on puolittaa nykyiset tilat. Lisäksi investointitarvetta aiheutuu vapautuvien tilojen purkamisesta tai niiden jalostamisesta uuteen käyttöön.

Toimintaan liittyvät riskit

Suuri lainamäärä ja siitä aiheutuva korkoriski. Suuret investointitarpeet, mikä edellyttää pitkiä vuokrasopimuksia. Ammattiopiston vuokranmaksukyky pitkällä aikavälillä on epävarma johtuen valtion toimenpiteistä ja opiskelupaikoista käytävästä kilpailusta. Opetuksesta vapautuvien tilojen suuri määrä ja niiden kunto aiheuttavat kustannusriskin, jos tiloja ei pystytä vuokraamaan tai realisoimaan yksityisille tahoille. Yhtiön hallitus hyväksyy riskienhallintaohjelman.

Mikkelin Ravirata Oy

Omistus 52,70 %

Toimiala: Edistää hevoskasvatusta ja raviurheilua, järjestää ravi- ja ratsastuskilpailuja, hevosnäyttelyitä ja muita raviurheiluun liittyviä tilaisuuksia, hallita Mikkelin kaupungin alueella ravirataa alueineen, rakentaa, omistaa ja hallita rakennelmia ja rakennuksia sekä vuokrata niitä sekä tarjota palveluja eri tapahtumiin Mikkelin raviradan alueella.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Raviradalle pitää pystyä järjestämään myös enemmän muita tapahtumia, jotka omalta osaltaan lisäävät sen käytettävyyttä ja raviradan palveluiden myyntiä ja tätä kautta myös tuloa. Muiden tapahtumien lisääntyminen vähentää kiinteiden kulujen painotusta vähäisille (noin 19) ravipäiville. Muutoin Mikkelin raviradan tuote on hyvä, kunhan se saadaan oikein ja tehokkaasti markkinoitua. Ravipäivät tarvitsevat jatkossa myös enemmän erilaisia teemoja, jota kautta tulee uudenlaisia ihmisiä paikalle ja uusia yhteistyökumppaneita.

Tavoitteet

- Päästä nollatulokseen poistojen jälkeen
- Saada parempia ravipäiviä – alustava ravikalenteri lupaa heikennystä vuoteen 2013 verrattuna
- Parantaa normaaliravien ravipäivätapahtumia ja parantaa niiden yhteistyökumppanihakintaa
- Saada oma edustus kaikkiin valtakunnallisiin päättäviin elimiin raviurheilun puolella, jotta pystytään pitämään myös paremmin Mikkelin ja Itä-Suomen puolia
- Hallituksen pitää entistä enemmän seurata ravien yhteistyökumppanihakintaa ja sen onnistumista (Toimintajohtaja / ulkopuoliset myyjät)

Investoinnit

Tulevaisuudessa joudutaan miettimään mahdollista radan valaistuksen uusimista, jotta raveja voitaisiin järjestää myös ns. pimeissä olosuhteissa. Varikkoalueen katoksien uusiminen/lisääminen. Hankelaskelmat on tekemättä, mutta näihin hankkeisiin tarvitaan tukirahaa ja lainoitusta.

Toimintaan liittyvät riskit

Hippoksen ravipäivät ja keliolosuhteet.

Miktech Oy

Omistus 51,02 %

Toimiala: Miktech Oy on innovaatio- ja teknologiakeskus, joka edistää tutkimustoiminnan ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä keskittyen uuden teknologian synnyttämiseen ja käyttöönottoon sekä teknologiayhtiöiden toiminnan kehittämiseen.

Tavoitteet

1. Mikkelin vetovoima, liiketoimintaympäristön ja aluetalouden kehittäminen

Kaupungin tavoite: Yritysten nettolisäys: 122 yritystä/vuosi -> 140 yritystä/vuosi tai 560 uutta yritystä ajalla 2014-2017

Miktech Oy:n tavoitteet: 26 uutta yritystä vuonna 2014 ja yhteensä 110 uutta yritystä jaksolla 2014-2017.

Kaupungin tavoite: Työpaikkakehitys: 23.506-> 24.500: + 1.000

Miktech Oy:n tavoitteet: 120 uutta työpaikkaa vuonna 2014 ja yhteensä 700 työpaikkaa jaksolla 2014-2017.

Tavoitteiden perustelua: Miktech Oy:n asetetut tavoitteet jakaantuvat seuraavien toimintalinjojen vastuulle:

- Cleantech klusterit Safesaimaa ja Biosaimaa
- Digitalmikkeli –kokonaisuus

- Tuotannolliset alat pääpainon ollessa metallissa, komposiitti- ja puutuoteteollisuudessa
- Start-Up toiminta toimialasta riippumatta
- Invest-In toiminta pääsuunnan ollessa tuotannollisten yritysten houkuttelussa Venäjältä

Vuodelle 2014 ei vielä voi ennustaa merkittävää muutosta uusien syntyvien työpaikkojen ja yritysten määrässä. Vuosina 2014-2017 tavoitteena on merkittävä työpaikkalisäys, minkä saavuttaminen perustuu pitkäjänteisesti eteneviin isompiin kehittämis-kokonaisuuksiin:

- Ristiinan bioenergian logistiikkakeskus ja siihen liittyvä biohiilitehdashanke
- Metsäsairilan uuden teollisuusalueen kehittäminen
- Digitalmikkeli kokonaisuuteen liittyvä uuden sähköisen liiketoiminnan nousu ja Memory Campus
- Aktiivisen Invest-In toiminnan kautta syntyvä isompi tehdasyksikkö.

Näiden isojen kehittämiskokonaisuuksien merkitys on keskeinen merkittävän lisätyöpaikkatavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupungin tavoite: Mikkelin mainekuvan kehitys: Imagotutkimuksen 7. sija -> 4. sija ja yleinen yritysilmasto 3,12 -> 3,5

Miktech Oy:n tavoite: Miktech Oy:n asiakastytytyväisyys on tasolla 4/5. Tämä tavoite tukee suoraan kaupungin yritysilmaston kehitystavoitetta.

Miktech Oy kehittää omaa asiakasrajapinnassa tapahtuvaa vaikuttavuutta asiakastytytyväisyyden parantamiseksi. Tähän liittyvät ainakin seuraavat toimenpiteet:

- Avainasiakkuuksien tunnistaminen
- Asiakaskohtaisten kehittämissuunnitelmien ja -tavoitteiden laatiminen
- Oman toiminnan tehostaminen ja vaikuttavuuden parantaminen mm. jatkuvalla laadun parantamisella

2. Kärkialueiden liike- ja kehittämistoiminnan kasvu

Kaupungin tavoite: Kärkialueiden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksen määrä 22->34 M€: + 12 M€

Miktech Oy:n tavoite: TKI rahoituksen lisäys + 2,5 M€/ vuonna 2014 ja vuosina 2014-2017 yhteensä 9 M€.

Miktech Oy on ollut vaikuttamassa vuositasona noin 8,0 miljoonan euron tutkimus ja tuotekehityshankkeiden käynnistymiseen vuodessa. Tämä toiminta on ollut keskeinen osa Mikkelin seudun osaamiskeskuksen toimintaa. Tätä vaikuttavuutta on seurattu systemaattisemmin vuodesta 2008 lähtien, minä aikana ao. luku on kaksinkertaistunut. Merkittävä osa uudesta TKI toiminnasta toteutuu yritysten kehittämishankkeina.

3. Ekologisuuden ja ekotehokkuuden lisääminen

Kaupungin tavoitteet: Kaupunki on asettanut strategiassaan ekologisuuden kehittämiseksi mm. seuraavia tavoitteita:

- Kasvihuonekaasupäästöt (t CO₂-ekv. / as)
- Ekologinen jalanjälki (gha / as)
- Uusiutuvilla energianlähteillä tuotetun energian osuus koko energiantuotannosta (%)

Miktech Oy:n tavoitteet: Miktech Oy tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista omalla toiminnallaan erityisesti Biosaimaa kokonaisuuden kautta.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja tiedossa

Toimintaan liittyvät riskit

- Asiakasyritysten taloudellisen tilanteen heikentyminen, mikä rajoittaa niiden mahdollisuuksia ja haluja yritysten kehittämiseen
- Hanketoimintaan saatava EU- rahoitus tulee alenemaan uudella ohjelmakaudella, minkä vaikutukset tulevat näkymään jo vuoden 2014.
- Uuden rahoituskauden 2014-2020 käynnistymiseen liittyvä riski. Uuden rahoitusohjelman pitäisi käynnistyä loppuvuonna 2014, mutta tähän liittyy selkeä viivästymisriski, mikä vaikuttaisi suoraan Miktech Oy:n toiminnan vaikuttavuuteen.
- Kuntatalouden heikko tilanne

Miset Oy

Omistus 82,29 %

Toimiala: Seudullisen elinkeinopolitiikan ja siihen liittyvän toiminnan edistäminen, kehittäminen ja toteuttaminen Mikkelin seudulla.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Kunnallistalous kiristyy edelleen, ja kehitysyhtiöille asetetaan entistä merkittävämpiä tuotto- ja vaikuttavuustavoitteita. Rahoitusperusta saattaa heiketä myös ohjelmakauden vaihtumisen ja ohjelmakauden rahojen pienenemisen myötä. Uusia suorarahoituskavioia tulee löytää EU:sta. Kehitysyhtiötoimintoja tarkastellaan valtuustokauden aikana.

Tavoitteet

1. Mikkelin vetovoiman, liiketoimintaympäristön ja aluetalouden kehittäminen
 - Yritysten nettolisäys 140 - Uusien yritysten määrä Miseltä 256, 100 säilyy Misetin toimenpiteiden johdosta
 - 1000 uutta työpaikkaa - Miset tuottaa 849 uutta työpaikkaa
 - Mikkelin maineokuva paranee: sijoitus imago tutkimuksessa nousee 7.sijalta 4.sijaan
 - Yleinen yritysilmasto paranee 3.12. -> 3.5
 - Mikkelin nettoväkiluvun lisäys 250/vuosi – Miset 100 uutta asukasta/vuosi.
2. Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen
 - työttömyysasteen laskeminen 12,3→ 8.3:een – Miset osallistuu tavoitteen toteuttamiseen
3. Kärkialueiden liike- ja kehittämistoiminnan kasvu
 - kärkialueiden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoituksen määrän kasvu 22 miljoonasta 34 miljoonaan euroon – Miset 2M€
 - Työllisten määrän kasvu palvelusektorilla ja matkailussa
 - Matkailun yöpymisten määrän kasvu

Tärkeimmät toimenpiteet määrällisten tavoitteiden saavuttamiseksi:

Tavoite 1. Mikkelin vetovoiman, liiketoimintaympäristön ja aluetalouden kehittäminen

- Hankintaosaamisen ja tarjousosaamisen kehittäminen aluetalouden hyväksi mukaan lukien palvelusetelin käytön kehittämisen tukeminen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Misetin kehittämistoimenpiteisiin osallistuvien yritysten määrä yhteensä 100. Näistä yrityksistä 40 säilyttää asemansa toimenpiteiden vaikutuksesta
- Tontti- ja toimitilamarkkinoinnilla 15 yritykselle uusinveointiin tontti ja 35 yritykselle toimitilat.
- Venäjälle suuntautuvan liiketoiminnan ja Venäjältä suuntautuvan matkailun kehittäminen
- ICT-yritysten tuoteideointi 50 uutta työpaikkaa
- ISBEn toiminnan arviointi

Tavoite 2. Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen

- Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen infratoissa (kaupunkikalastus), 20 henkilöä vuonna 2014
- Hankintavalmennuksen myötä työttömien työllistäminen vähintään 15 henkilöä vuonna 2014.

Tavoite 3. Kärkialueiden liike- ja kehittämistoiminnan kasvu

- matkailu 1M€, palvelut 1M€
- Kaupallisen majoituskapasiteetin kasvattaminen 700 vuodepaikkaa
- Kokous- ja kongressipalveluiden lisääminen 20%
- Tapahtumakehittäminen, 10.000 yöpymistä lisää

Merkittävät investoinnit

Yhtiöllä ei ole investointitoimintaa.

Toimintaan liittyvät riskit

Merkittäviä riskejä ei ole näkyvissä.

YIT Kuntatekniikka Oy

Omistus 60 %

Toimiala: Rakentaa, ylläpitää ja kehittää hyvää elinympäristöä sekä tarjota tekniseen infrastruktuuriin ja kiinteistöihin liittyviä palveluja ensisijaisesti Mikkelin talousalueella ja infrapalveluiden osalta myös muualla Itä-Suomessa.

Toimintaympäristössä ennakoitavat muutokset vuosina 2014 - 2017

Liikkeenluovutuksilla kilpailtujen urakoiden tilausvolyymit pienenevät. Haasteena on saada liikevaihtoa tilalle.

Tavoitteet

- Infra liiketoiminta: Keskusta-alueen ylläpidon alueurakan jatkon saaminen
- Kiinteistöliiketoiminta: Kannattavuuden parantaminen
- Energiahallintasopimuksen konkretisoituminen ja hankkeiden toteuttaminen ensisijaisesti YIT Kuntatekniikka Oy:n tekemänä

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TA 2014	TS 2015
Liikevaihto, milj.euroa	15,4	13,1	13,9	13,4	13,7
Liikevoitto milj.euroa	-0,2	0,26	0	0,33	0,41
Liikevoitto %	-1,45	2	0	2,5	3,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-30,5	10,0	0		
Henkilöstö					
Vakituinen henkilöstö	120	105	105	100	98
Määräaikaiset		15	15	10	10

Investoinnit

Yhtiöllä ei ole investointitoimintaa.

Toimintaan liittyvät riskit

Tuotannolliset riskit liittyvät projektiliiketoimintaan ja niihin liittyviin riskitekijöihin.

Käyttötalousosa

- Talousarvio 2014
- Toimielinten palvelusuunnitelmat,
vaikuttavuustoimenpiteet sekä sitovat määrärahat

TALOUSARVIO 2014

	Mikkeli TA 2013			Talousarvioraami 2014			KUELJA VARHE - MAKSUJEN SUORITEPERUSTEINEN MUUTOS TALOUSARVIOARAAMIIN			Ltk:n esitys			TA 2014		
1 000 euroina	Tulot	Kulut	Tkate	Tulot	Kulut	Tkate	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Kulut	Tkate	Tulot	Kulut	Tkate
Keskusvaalilautakunta		5	-5	74	85	-11	74	85	-11	80	82	-2	80	82	-2
Tarkastuslautakunta		108	-108		110	-110		110	-110		110	-110		105	-105
Kaupunginvaltuusto		245	-245		245	-245		245	-245		227	-227		227	-227
Keskushallinto	26 217	43 798	-17 581	24 169	44 731	-20 562	24 169	46 128	-21 959	19 670	46 882	-27 212	25 303	47 045	-21 742
Konsernipalvelut	13 489	30 900	-17 411	11 250	31 640	-20 390				6 892	33 949	-27 057	12 525	34 112	-21 587
Hallintopalvelut	8 303	6 645	1 659	5 998	6 895	-897				1 671	6 604	-4 933	7 304	6 717	587
Henkilöstöpalvelut	427	898	-471	433	941	-508				476	1 321	-846	476	1 321	-846
Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut	1 931	5 381	-3 450	1 960	5 462	-3 502				1 777	5 859	-4 082	1 777	5 859	-4 082
Taloussuunnittelu	2 818	3 389	-571	2 859	3 440	-581				2 828	3 311	-483	2 828	3 311	-483
Taloussuunnittelu	2 081	2 278	-197	2 112	2 312	-200				2 114	2 228	-114	2 114	2 228	-114
Hankintapalvelut	314	401	-87	319	407	-88				291	377	-86	291	377	-86
Tietohallintopalvelut	338	626	-288	343	635	-292				338	622	-284	338	622	-284
Projektit	85	85		85	85					85	85	0	85	85	0
Matkailun edistäminen		308	-308	0	308	-308					313	-313		313	-313
Avustukset		664	-664	0	664	-664					664	-664		664	-664
Käyttövaraus	10	13 616	-13 606	0	13 930	-13 930				140	15 876	-15 736	140	15 926	-15 786
Ruoka- ja puhtauspalvelut	12 728	12 898	-170	12 919	13 091	-173				12 778	12 934	-155	12 778	12 934	-155
Ympäristölautakunta	690	1 889	-1 199	700	1 937	-1 237	700	1 960	-1 260	661	1 873	-1 212	661	1 873	-1 212
Sosiaali- ja terveystalokunnat	41 838	206 826	-164 988	42 645	212 234	-169 589	42 645	211 590	-168 945	42 761	213 475	-170 714	43 011	212 925	-169 914
Tuotantolautakunta (Mikkeli)	41 838	206 371	-164 533	42 466	211 772	-169 307				42 663	213 096	-170 432	42 913	212 545	-169 632
Mikkelin kaupungin sosiaali- ja terv.palvelut	41 838	141 611	-99 773	42 466	142 735	-100 269				42 663	143 588	-100 925	42 913	143 038	-100 124
Etelä-Savon sairaanhoitopiirin laskutus	0	64 760	-64 760		69 037	-69 037					69 508	-69 508		69 508	-69 508
Seudullinen sosiaali- ja terveystlk.	1	455	-454	180	462	-282				98	380	-282	98	380	-282
Sivistystoimi yhteensä	7 635	103 485	-95 850	7 750	104 644	-96 895	7 750	103 907	-96 158	7 324	106 342	-99 019	7 481	104 793	-97 312
Kasvatus- ja opetuslautakunta	5 426	87 442	-82 016	5 507	88 254	-82 746				5 062	89 748	-84 686	5 220	88 249	-83 029
Kulttuuri,- liikunta- ja nuorisolautakunta	2 209	16 043	-13 834	2 242	16 391	-14 149				2 262	16 595	-14 333	2 262	16 545	-14 283

TALOUSARVIO 2014

1 000 euroina	Mikkeli TA 2013			Talousarvioraami 2014			KUEL JA VARHE - MAKSUJEN SUORITEPERUSTEINEN MUUTOS TALOUSARVIOARAAMIIN			Ltk:n esitys			TA 2014		
	Tulot	Kulut	Tkate	Tulot	Kulut	Tkate	Tulot	Menot	Tkate	Tulot	Kulut	Tkate	Tulot	Kulut	Tkate
Tekniset lautakunnat yhteensä				14 132	23 665	-9 533	14 132	23 713	-9 581	13 436	23 017	-9 581	13 436	23 017	-9 581
Tekninen lautakunta	6 081	12 922	-6 841	6 372	12 766	-6 394				6 625	13 511	-6 887	6 625	13 511	-6 887
Maaseutu- ja tielautakunta	6 969	10 333	-3 364	7 074	9 988	-2 914				6 085	8 551	-2 466	6 085	8 551	-2 466
Rakennuslautakunta	676	898	-222	686	911	-225				726	955	-229	726	955	-229
Kaupunki yhteensä	90 106	380 508	-290 402	89 470	387 652	-298 182	89 470	387 739	-298 269	83 931	392 010	-308 078	89 972	390 068	-300 095
Tilakeskus	30 256	15 679	14 578	30 870	16 080	14 790	30 870	16 226	14 644	31 086	16 332	14 754	31 431	16 282	15 149
Kaupunki+Tilakeskus yht.	120 362	396 186	-275 824	120 340	403 732	-283 392	120 340	403 965	-283 625	115 017	408 342	-293 324	121 404	406 350	-284 946
Otavan Opistoliikelaitos	6 014	5 790	225	6 104	5 877	227	6 104	5 894	210	6262	6052	210	6 262	6 052	210
Etelä-Savon pelastuslautakunta	20 456	19 536	920	20 763	19 829	934	20 763	20 101	662	20 596	19 711	885	20 597	19 711	886
Etelä-Savon työterveysliikelaitos	4 750	4 489	261	5 020	4 720	300	5 020	4 732	288	5 028	4 732	296	5 028	4 732	296
Mikkelin Vesiliikelaitos	10 436	4 351	6 086	10 436	4 466	5 970	10 436	4 430	6 006	10 436	4 466	5 970	10 436	4 466	5 970
Liikelaitokset ja pelastus yht.	41 656	34 166	7 491	42 323	34 892	7 431	42 323	35 157	7 166	42 322	34 961	7360,8	42 322	34 961	7 361
<i>Mikkelin kaupunki yhteensä</i>	162 019	430 352	-268 333	162 663	438 624	-275 961	162 663	439 122	-276 459	157 339	443 303	-285 964	163 726	441 311	-277 585

 Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvia tehtäviä vaalilain mukaisesti. Vuonna 2014 aikana järjestetään Europarlamenttivaalit 25.5.2014.

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintatulot	0	80 000	80 000
Toimintamenot	-5 000	-82 100	-82 100
Toimintakate (netto)	-5 000	-2 100	-2 100

Tarkastuslautakunta

Kuntalain 71 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet toteutuneet.

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintamenot	-108 300	-110 000	-104 500
Toimintakate (netto)	-108 300	-110 000	-104 500

Kaupunginvaltuusto

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintamenot	-244 600	-227 400	-227 400
Toimintakate (netto)	-244 600	-227 400	-227 400

Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden tehtävänä on tukea päätehtäväalueiden ja liikelaitoksien ja taseyksiköiden tuloksellista toimintaa ja seurata asetettujen tavoitteiden toteutumista. Konsernipalvelut tuottavat johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa varten ajantasaista tietoa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista. Konsernipalvelut sisältää elinvoima- ja kilpailukykypalvelut, hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, ruoka- ja puhtauspalvelut sekä talouspalvelut.

Palvelusuunnitelma

Valtakunnallisesti on valmisteilla lakiin perustuva iso kunta- ja palvelurakennemuutos, jonka vaikutukset valmistelussa näkyy konsernipalveluissa. *Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut* koordinoi kaupunkistrategian toteutusta, toteuttaa ja kehittää työllisyys-, koulutus- ja asumispalveluita, vastaa kaupunkimarkkinoinnista ja matkailun kehittämisen ohjaamisesta sekä seutuhallinnon valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä. Vuoden aikana tehdään selvitys kehitysyhtiöiden rakenteesta. *Hallintopalvelut* toteuttaa lupausta ensimmäisestä digitaalisesta kaupungista Suomessa Lupa2016 – ohjelman puitteissa sekä kehittää koko kaupungin asiakaspalvelukeskusta. Vuoden 2014 aikana tullaan tekemään selvitys aluejohtokuntien alueiden uudelleen jaosta sekä kylien neuvottelukunnan asemasta. *Henkilöstöpalvelut* vastaavat henkilöstöstrategian toteuttamisesta sekä osaamisen ja henkilöstön hyvinvoinnin kehittämisestä. *Ruoka- ja puhtauspalvelut* toteuttaa palvelusopimuksien mukaista toimintaa. Talouspalveluiden keskeisimpinä tavoitteena on toteuttaa talouden tasapainotusohjelmaa yhteistyössä kaupungin toimialojen kanssa sekä kehittää hankintapalveluita. Konsernipalveluissa aloitetaan myös selvitys tukipalveluiden (ruoka- ja puhtaus-, hankinta-, ja ICT-palveluiden sekä tilojen) yhtenäistämisestä yhteistyössä Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kanssa. Etelä-Savon työterveysliikelaitoksen osalta tehdään päätökset EU-lainsäädännöstä johtuen liikelaitoksen yhtiöittämisestä tai toiminnan keskittäminen palvelemaan vain Mikkelin kaupunkia.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Sairastuvuusindeksi, tavoite 100	Lisätään asiakkaiden tietämystä tarjotun ruoan kokonaisravintoainesisällöstä sekä GDA-arvo (ravintoaineen %-osuus viitteellisestä päiväsaannista) - julkaisemalla tiedot päivän aterioista kaupungin internet-sivuilla - hankkimalla kaikkiin tai osaan henkilöstöravintoloista (2 kpl) sekä yläkouluista (2 kpl), yhteiskouluista (5 kpl) ja lukiosta asiakaskäytössä olevat mobiililaitteet, josta em. tiedot voi tarkistaa.	Ruoka- ja puhtauspalveluiden kehityssuunnittelija
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, %-osuus: tavoite 7,5 %	Työpajojen asiakasvolyymien ja nuorten aktivointias-teen nostaminen uudella kehittämissuunnitel-panuussopimuksella.	Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut/työllisyyspalvelut/palvelupäällikkö ja kehitysjohtaja

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Yritysten nettolisäys: tavoite 140 yritystä/vuosi	Kehitysyhtiöiden rakenteen tarkastelun käynnistäminen selvitystyönä.	Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut/kehitysjohtaja
	PK –yritysten kasvua ja kehittämistä tukeva hankintapolitiikka; Hankintatoimen toimintaprosessien uudistaminen kehittämissuunnitel-panuussopimuksella.	Talous- ja hankintapalvelut/talousjohtaja

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Työpaikkakehitys: tavoite 24 500 sekä Mikkelin väkiluvun kehitys: tavoite + 250	Kolmen vuoden SOLMU-hankkeella 300 uutta asukasta seudulle hankkeen aikana.	Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut/kehityspäällikkö/SOLMUn projekti-päällikkö
	Etelä-Savon alueella tuotetun tai jatkojalostetun ruoan ja elintarvikkeiden ostomäärän lisääminen	Ruoka- ja puhtauspalvelut/Palvelujohtaja
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Mikkelin mainekuvan kehitys: tavoite imagotutkimuksen 4. sija ja tavoite yleinen yritysilmasto 3,5	Aktiivinen kärkihankkeita koskeva viestintä. Markkinointituen hankinta.	Hallintopalvelut/viestintäpäällikkö, Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut/kehitysohjaaja

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Ekologinen jalanjälki: tavoite 5,5	Kilpailutetaan sähköisten palvelujen palvelualusta, laaditaan sähköisen asioinnin suunnitelma, jonka mukaisesti lähdetään kehittämään sähköisiä asiointipalveluita, otetaan käyttöön sähköiset kokouskäytännöt sekä etäpalvelun mahdollisuudet sisäisessä ja ulkoisessa asiakaspalvelussa.	Hallintopalvelut/hallintojohtaja
	Luomutuotteiden ostomäärän lisääminen.	Ruoka- ja puhtauspalvelut/Palvelujohtaja
	Pesu- ja puhdistusaineina sekä siivousvälineinä käytetään ympäristömerkin saaneita tuotteita.	Ruoka- ja puhtauspalvelut/Palvelujohtaja

Talous

Kaupunginhallitus yhteensä

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	-----------------	---------

Toimintatulot	26 217 300	25 169 900	25 169 900
Toimintamenot	-43 797 900	-46 912 300	-46 912 300
Toimintakate (netto)	-17 580 600	-21 742 400	-21 742 400

Konsernipalvelut (ilman Ruoka- ja puhtauspalveluja)

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	-----------------	---------

Toimintatulot	13 489 300	12 391 600	12 391 600
Toimintamenot	-30 899 900	-33 978 700	-33 978 700
Toimintakate (netto)	-17 410 600	-21 587 100	-21 587 100

Kohderahoitteinen
Ruoka- ja puhtauspalvelut

	TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
Myyntitulot		12 680 000	12 728 900	12 728 900
Tuet ja avustukset		48 000	49 400	49 400
Toimintatulot		12 728 000	12 778 300	12 778 300
Materiaalit ja palvelut		-5 035 300	-5 258 900	-5 258 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-2 534 700	-2 542 400	-2 542 400
Palvelujen ostot		-2 500 600	-2 716 500	-2 716 500
Henkilöstömenot		-7 390 600	-7 152 300	-7 152 300
Palkat ja palkkiot		-5 524 200	-5 541 800	-5 541 800
Henkilösivukulut		-1 866 400	-1 610 500	-1 610 500
Muut menot		-472 100	-522 400	-522 400
Toimintamenot		-12 898 000	-12 933 600	-12 933 600
Toimintakate (netto)		-170 000	-155 300	-155 300

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta ja sen alaisuudessa toimiva ympäristöpalvelut -yksikkö vastaa kuntatason ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun tehtävistä Mikkelissä, Hirvensalmella, Kangasniemellä Mäntyharjussa ja Pertunmaalla.

Palvelusuunnitelma

Palveluja tuotetaan ensisijaisesti ympäristöpalvelujen toimintaa säätelevien lakien ja asetusten mukaisesti. Lisäksi resurssien puitteissa toteutetaan erilaisia selvityksiä vuorotellen toimialueen eri kuntien alueella. Tavoitteena on antaa palvelut samantasoisina koko toiminta-alueella ympäristöpalvelusopimuksen mukaisesti.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Tupakointi päivittäin (% osuus): tavoite 8-9 lk:t 10 ammattikoululaiset 32 lukioalaiset 5	Tupakanmyynnin lainmukaisuuden valvonta painopisteenä nuorten suosimat myyntipaikat.	Terveysvalvonnan johtaja

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Kaupungin mainekuvan kehitys: tavoite 4. sija ja yleinen yritysilmasto 3,5	Laadukkaat, hyvin toimivat palvelut ja ilmoitusten ja lupien kohtuulliset käsittelyajat (luvat 4-6 kk, ilmoitukset 1 kk).	Ympäristöpalvelujen johtaja

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Hoidettujen ja opastettujen retkeilyreittien ja luontopolkujen pituus : tavoite opastettu ja tuotteistettu 100 %	Lähiluonto – hanke, jonka tavoitteena on kehittää uusia toimintamalleja koulujen, päiväkotien ja luontomatkaileuyrityksen välillä lähiluonnon hyödyntämisessä oppimisympäristönä.	Ympäristöpäällikkö
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Luokitelluista pohjavesimuodostumista hyvässä tai erinomaisessa kunnossa olevien muodostuminen osuus (%): tavoite 50	Osallistutaan yhdessä teknisen toimen kanssa Mikkelin seudun pohjavesialueiden suojelun yhteistyöryhmän perustamiseen.	Ympäristöpäällikkö
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Kasvihuonekaasupäästöt (t CO ₂ -ekv./as): tavoite 5,5	Mikkelin ilmasto- ja energiastrategian toteuttamista seurantaan ja arvioidaan. Strategian tavoitteita on mm. maankäytön ratkaisulla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa lisätään. Liikenteestä ja liikkumisesta aiheutuneet kasvihuonekaasupäästöt vähentyvät ja kevyt- ja joukkoliikenne ovat houkuttelevia liikkumismuotoja.	Ympäristöpäällikkö

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Ekologinen jalanjälki (gha /as): tavoite 5,5	Ilmasto- ja ympäristöstrategian mukaisesti kaupungin omien toimintojen energiankäyttö vuonna 2016 on vähentynyt vähintään 9 % vuoden 2005 tasosta. Ruuan tuottamisessa jätemäärät ovat vähentyneet sekä hankinnoissa kiinnitetään huomioita ilmastovaikutuksiin. Ympäristöstrategian toteutusta seurataan ja arvioidaan tuloksia.	Ympäristöpalvelujen johtaja
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Todetuista sisäilmaongelmista kärsivien kaupungin omistamien kiinteistöjen osuus kaupungin koko kiinteistökannasta: määrä vähenee 20 %	Sisäilmatyöryhmän toiminnan tehostaminen ja kiinteistöjen sisäilmaan vaikuttavista asioista kokonaisnäkemyksen luominen ja vastuunjaon selkeyttäminen eri toimijoiden välillä.	Ympäristöpalvelujen johtaja

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintatuotot	690 100	661 100	661 100
Toimintamenot	-1 889 000	-1 873 200	-1 873 200
Toimintakate (netto)	-1 198 900	-1 212 100	-1 212 100

Seudullinen sosiaali- ja terveyslautakunta

Järjestäjähallinto

Seudullisella sosiaali- ja terveystoimella on vastuu

- väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja seurannasta
- väestön palvelutarpeen selvittämisestä
- palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta
- palveluiden saavutettavuudesta
- tuotannon valvonnasta
- sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä

Sosiaali- ja terveystoimi tekee työtä väestön hyvinvoinnin (terveyden, turvallisen elämän, fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn sekä oman elämän hallinnan) edistämiseksi. Ehkäisevä ja ennakkoiva toiminta sekä terveyden edistäminen ovat palvelujen suunnittelun lähtökohta. Palveluja kehitetään ja tuotetaan yhteistyössä erikoissairaanhoidon, yksityisen sektorin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Valtakunnan tasolla sosiaali- ja terveydenhuollon tuleva rakenne on työn alla osana kuntarakennemuutosta. Valmistelu lähtee siitä, että sosiaali- ja koko terveydenhuollon järjestämisestä, pois lukien vaativa erikoissairaanhoido, vastaavat vahvat kunnat tai kuntien muodostamat sosiaali- ja terveydenhuoltoalueet, nk. sotealueet. Vaativasta erikoissairaanhoidosta ja erityistason sosiaalipalveluista vastaisi viisi erityisvastuualuetta. Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimi seuraa aktiivisesti valmistelutyötä ja varautuu myös uudenlaiseen todennäköisesti laajemman toiminnan organisoitumiseen.

Järjestämissuunnitelma

Järjestäminen on kuuden kunnan (Mikkeli, Hirvensalmi, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa ja Puumala) yhteisen sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävänä. Palvelujen tuottamisesta vastaa neljän kunnan organisaatioissa olevat palvelutuotantoyksiköt (Mikkeli, Kangasniemi, Mäntyharju ja Pertunmaa). Seudullisen sosiaali- ja terveystoimen kehittämis- ja järjestämissuunnitelma on laadittu vuonna 2013. Tämän lisäksi toimintaa ohjaa terveydenhuoltolain mukainen järjestämissuunnitelma koko sairaanhoitopiirin alueella. Järjestämissuunnitelmat pohjautuvat seudun ja kuntien hyvinvointikertomuksiin.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteena on yhtenäinen palvelutaso koko yhteistoiminta-alueella. Hyväksytyjen talousarvioiden pohjalta laaditaan palvelusopimukset neljän palvelutuotantoyksikön kanssa. Jokaiselle kunnalle muodostuu Kuntamaisematyökalun kautta tilaustaulukko, jossa yhdistyvät toiminta ja eurot. Tilaustaulukko muodostaa palvelusuunnitelman. Perhepalveluiden, psykososiaalisten palveluiden, terveyspalveluiden ja vanhuspalveluiden toimintakäsikirjat ohjaavat seudullista toimintaa. Palvelutasoa eli hoito- ja hoivatakuun toteutumista seurataan säännöllisesti ja asiasta tiedotetaan väestölle. Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakennepoliittinen ratkaisu sotealueen perustamisesta käynnistetään, jossa kytketään perusterveydenhuoltoon ja koko sosiaalitoimeen erikoissairaanhoido. Mikkeli tavoittelee yhdessä Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kanssa väestöpohjaltaan mahdollisimman laajaa sotealuetta (kaikki sairaanhoitopiirin kunnat ovat tervetulleita ja esim. myös Sulkava ja Rantasalmi näin toivoessaan). Selvitystyö tehdään alkuvuonna 2014 niin, että päätökset sotealueen perustamisesta voidaan tehdä syksyllä 2014. Tavoitteena on, että Etelä-Savon sotealueen kuntayhtymän toiminta käynnistyy vaiheittain vuoden 2015 aikana.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori seudun hyvinvointikertomuksesta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Vanhusten palveluiden palvelurakennemuutosta avopainotteiseksi seurataan asumismuodon ja kotihoidon kattavuuden indikaattoreilla: 1.Kotona asuvat 75 –vuotta täyttäneet. 2.Yksinasuvat 75 –vuotta täyttäneet 3.Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevat 75 –vuotta täyttäneet. 4.Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 –vuotta täyttäneet asiakkaat	Toimeenpannaan seudullisen vanhusten palvelujen toimintaohjelman. Palveluita kehitetään ennakkoiviksi ja avopainotteisiksi yhteistyössä eritahojen kanssa. Ikääntyneiden osallisuutta lisätään vanhusneuvostojen, kuntalaisfoorumien ja asiakasraati-toiminnan kautta. Ohjelman mukaisesti painotus avopalveluihin ja ennakkoivaan työhön. Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön.	Sosiaali- ja terveysjohtaja

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori seudun hyvinvointikertomuksesta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Päihteiden käytön haittavaikutusten vähenemistä seurataan seuraavien indikaattoreiden avulla: 1.PYLL (ehkäistävissä olevat ennen aikaisesti menetetyt elinvuodet) 2.Humalajuominen 3.Tupakointi 4.Päihdehuollon avo- ja laitospalveluiden asiakasmäärät 5.Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten osastoilla hoidettujen asiakkaiden määrä 6.Nuorisopsykiatrian ja psykiatrian avohoitoikäntien määrä Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä olevien määrä	Toimeenpannaan seudullisen alkoholiohjelman kumppanuussopimuksen toimenpiteet. Mielenterveys- ja päihdepalveluja kehitetään.	Mikkelin seudun ehkäisevän päihdetyön työryhmä (pj Katariina Romo), terveyden edistämisen koordinaattori, seudun hyvinvointikoor-dinaattori sekä mielenterveys- ja päihdetyön johtaja Mikkelin pty.
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori seudun hyvinvointikertomuksesta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Kaupunkilaisten tarpeita vastaavien terveyspalveluita tuottamista seurataan sairastavuusindeksin ja PYLL:n (ehkäistävissä olevat ennen aikaisesti menetetyt elinvuodet) avulla.	Vastaanottopalveluja kehitetään sekä päivystysprosessissa sairaanhoitopiiriin kanssa että hoitajavastaanotossa omassa toiminnassa. Ulkoistettujen lääkäripalveluiden palauttamisen omaksi toiminnaksi.	Seudun johtava ylilääkäri

KOKO SEUDUN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Seudullista vetovoimaa arvioidaan pätevän henkilöstön rekrytoinnin onnistumisella.	Seudullista vetovoimaa rakennetaan seudullisen sosiaali- ja terveystoimen kautta, jossa on hyvin toimivat palvelut.	Seudullinen sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmä

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintatuotot	500	97 800	97 800
Toimintamenot	-454 600	-379 800	-379 800
Toimintakate (netto)	-454 100	-282 000	-282 000

Tuotantolautakunta

Mikkelin palvelutuotantoyksikkö

Mikkelin palvelutuotantoyksikön tehtävänä on huolehtia sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta Mikkelin seudun yhteistoiminta-alueella ensisijaisesti Mikkelin, Hirvensalmen ja Puumalan kuntien asukkaille. Palvelutuotantoyksikkö tekee työtä väestön hyvinvoinnin (terveyden, turvallisen elämän, fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn sekä oman elämän hallinnan) edistämiseksi. Ehkäisevä toiminta ja terveyden edistäminen ovat palvelujen suunnittelun lähtökohta. Palvelutuotannosta huolehditaan niin, että asiakkaat saavat tarpeen mukaiset palvelut oikea-aikaisesti. Palvelutuotantoyksikön tuottamat peruspalvelut ovat sosiaali- ja terveyspalvelujen ydin. Palvelutuotantoyksikkö kehittää ja tuottaa palvelut yhteistyössä yhteistoiminta-alueen kolmen muun palvelutuotantoyksikön, erikoissairaanhoidon, yksityisen sektorin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Palvelutuotantoa ohjaavat seudulliset toimintakäsikirjat, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmat ja hyvinvointikertomuksen linjaukset. Palvelutuotantoyksikön eri tulosalueet järjestävät asiakasraatitilaisuuksia kuntalaisten osallisuusmahdollisuuksien lisäämiseksi palveluiden kehittämisen tueksi.

Palvelusuunnitelma

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden tehtävänä on tuottaa riittävät, tarkoituksenmukaiset ja oikea-aikaiset sosiaalipalvelut palvelutuotantoyksikön alueen väestölle. Sosiaalipalveluihin kuuluvat lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut, lasten ja nuorten tukiyksikkö, ennaltaehkäisevät perheiden palvelut, aikuissosiaalityö, vammaispalvelut, kehitysvammahuolto, maahanmuuttajatyö ja talous- ja velkaneuvonta.

Tavoitteena on turvata sosiaalipalvelut palvelutuotantoyksikön alueen väestölle niin, että heidän subjektiiviset oikeutensa ja lakisääteiset palvelunsa toteutuvat. Yhteyden saanti ammattihenkilöihin, palvelujen piiriin pääseminen ja asiakkaiden hakemusten käsittely toteutuvat normien mukaisten määräaikojen puitteissa. Sosiaalipalveluja kehitetään Mikkelin kaupungin palvelustrategian sekä seudun kuntien hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Perhepalveluiden hyvin toimivat yhteistyökäytännöt varhaiskasvatuksen ja terveysneuvonnan kanssa jatkuvat hallinnollisista muutoksista huolimatta. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden yhteen sovittavaa johtamista kehitetään yhdessä Terveysten ja hyvinvoinninlaitoksen sekä yhteistyöverkoston kanssa.

Avopalveluiden kehittäminen ja asumispalvelun ja laitospaikkojen käytön vähentäminen jatkuu vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa. Kotiin vietävät palvelut ja kotikuntoutus ovat kehittämisen painopisteenä. Asumispalveluiden ostoa vähennetään ja laajennetaan omaa palvelutuotantoa. Yhteistyö yhteistoiminta-alueen muiden palvelutuotantoyksiköiden, erikoissairaanhoidon, yksityisten palveluntuottajien ja seudun kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on tiivistä.

Terveyspalvelut

Tulosalueen tavoitteena on tuottaa väestölle (Mikkeli, Hirvensalmi, Puumala) perusterveydenhuollon avopalvelut ja akuuttisairaalapalvelut joustavasti ja kustannustehokkaasti. Oikein kohdentuvat ja kohtuulliset terveyspalvelut ovat yhtenä peruspilarina seudun väestön hyvinvoinnille ja merkittävänä edellytyksenä seudun vetovoimaisuudelle. Seudun väestö saa avoterveydenhuollon palvelut hoitotakuun rajoissa ja laissa vaaditulla asiantuntemuksella.

Terveyspalveluiden tulosalueeseen kuuluvat lääkäripalvelut, vastaanottotoiminta, terveysneuvonta, suun terveydenhuolto, fysioterapia, mielenterveys- ja päihdepalvelut, akuuttiosastot, erityistyöntekijät (terveyden edistäminen yhdyshenkilö ja ravitsemusterapeutti) ja tukipalvelut (välinehuolto, tekstinkäsittely, laitehuolto). Tulosalue huolehtii keskitetysti lääkäripalvelujen tuottamisesta ja kohdentamisesta sosiaali- ja terveystoimen eri tulosalueille/tulosyksiköille. Terveyspalvelut toimivat moniammatillisesti väestön parhaaksi edistämällä kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Terveyspalveluissa seurataan aktiivisesti toimialan teknistä kehitystä ja otetaan hallitusti käyttöön uutta teknologiaa. Erityisesti huomioita kiinnitetään sähköisten palvelujen kehittämiseen.

Sosiaali- ja terveystoimen yksi tärkeimmistä kehittämishankkeista on mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittäminen. Tavoitteena on, että Mikkelin palvelutuotantoyksikön mielenterveys- ja päihdepalvelujen uusi toimintamalli ja palvelurakenne käynnistyy terveyspalveluissa 2014 alussa. Palvelurakenteen ja toiminnan kehittäminen jatkuu edelleen vuoden 2014 aikana. Kehittämistyö tapahtuu yhdessä eri työyksiköiden henkilöstön yhteistyönä. Kehittämistyössä on kiinteästi mukana myös erikoissairaanhoido.

Terveyspalveluiden kehittämistyötä ohjaa vuonna 2012 hyväksytty järjestämissuunnitelma, joka linjaa suuriksi kehittämiskohteiksi mielenterveys- ja päihdetyön lisäksi päivystystoiminnan kehittämisen. Tavoitteena on, että jatkossa Mikkelissä on vain yksi päivystyspiste.

Vanhusten palvelut

Tulosalueen tehtävänä on tukea ikääntyneiden itsenäistä arkea omassa elämänympäristössään ja tarjota kuntalaisten tarpeista lähtevää oikea-aikaista palvelua. Tehtävänä on tukea ikäihmisten osallisuutta asiakasprosessissaan ja palvelujen kehittämisessä. Vanhusneuvosto toimii kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylänä lakisääteisesti 1.7.2013 alkaen. Toimintaa ohjaa laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (1.7.2013 alkaen) ja päivitetty laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. Seudullinen vanhusten palvelujen toiminta-ohjelma valmistuu vuoden 2013 aikana, johon on kirjattu uuden lain edellyttämä (§ 4) suunnitelma toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi sekä palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Vanhuspalveluiden toimintakäsikirja ohjaa seudullista toimintaa.

Tavoitteena on, että ikäihminen saa asua turallisessa ja kodinomaisessa ympäristössä aina saattohoitoon asti. Lyhyt-aikaishoito ja kuntoutus tukevat kotona asumista. Pitkäaikaista ympärivuorokautista hoitoa korvataan kevyemmällä asumisratkaisulla. Tämä edellyttää tehokasta laitospäivä- ja kotikuntoutusta sekä ympärivuorokautista kotihoitoa, tiivistä yhteistyötä akuuttihoidon ja muiden tahojen kanssa sekä kattavaa omaishoitoa. Asiakasmäärän kasvaessa pyritään laadukkaaseen ja kustannustehokkaaseen toimintaan. Ennakoiva toiminta, kuntoutus ja kotiin annettavat palvelut ovat painopistealueita. Kotiin annettavia palveluita koordinoidaan, seurataan ja arvioidaan toiminnanohjausjärjestelmän kautta. Yhteisöllistä asumista ja perhehoitoa kehitetään osaksi palvelurakennetta. Asumispaikkoja koordinoidaan, seurataan ja arvioidaan sähköisen SAS- työpöytäjärjestelmän kautta. Asiakkaille tehdään palvelusuunnitelma ja määritellään jatkossa vastuutyöntekijä. Vastuutyöntekijä seuraa ja arvioi yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai edunvalvojan kanssa, miten palvelusuunnitelma toteutuu. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi tehdään laajaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja hyödynnetään eri tahojen asiantuntemusta. Omavalvontasuunnitelmat tehdään jokaiseen yksikköön lain edellyttämällä tavalla palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi ja pidetään julkisesti nähtävänä toimintayksiköissä ja kotisivuilla.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Sairastavuusindeksi: tavoite 100 PYLL: laskee koko maan keskiarvotasolle Alkoholin kokonaiskulutus asukasta kohti 100 % alkoholina: tavoite 10.	"Mipä-hanke" Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämiseen on tehty suunnitelma vuoden 2013 aikana. Vuoden 2014 aikana toteutetaan tehtyä suunnitelmaa. Tavoitteena on palvelujen saatavuuden ja monipuolisuuden parantaminen. Tehostettua palveluasumista otetaan omaksi toiminnaksi.	Mielenterveys ja päihdetyön johtaja, terveyspalveluiden johtaja
	Kotiin vietävien palveluiden tuottaminen omana toimintana käynnistyy.	Terveyspalveluiden johtaja
	Laaditaan palvelupolku peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon nivelkohdista ja aloitetaan päällekkäisyyksien purkaminen.	Terveyspalveluiden johtaja
Taloudellinen vaikutus:		
Vuoden 2014 aikana 650 000 euroa ja koko taloussuunnitelmakaudella 1,65 milj. euroa.		

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
Sairastavuusindeksi: tavoite 100 PYLL : tavoite laskee koko maan keskiarvotasolle	ESPER – hanke. Perusterveydenhuollon toimintojen siirtäminen keskussairaalan alueelle. Tavoitteena on pitkälle viety toiminnallinen yhteistyö ja joidenkin toimintojen, kuten sairaalapalveluiden konkreettinen yhdistäminen. Hankkeesta saadaan merkittävät synergiaedut ja sitä kautta edistetään asiakas/potilaslähtöistä toimintaa ja saadaan myös taloudellista hyötyä. Hankkeen toteuttaminen edellyttää uudisrakentamista keskussairaalan tontille ja entisten tilojen saneeraamista ja Pankalammen tiloista luopumista.	Johtava ylilääkäri, ylilääkäri
Taloudellinen vaikutus:		
Toimintojen yhdistäminen toimiviin tiloihin luo mahdollisuudet kustannustehokkuuteen. Hankkeessa selvitetään tilakustannusten lisäksi logistiikkakustannuksia sekä optimoidaan tukipalvelutuotanto. Mikkelin keskussairaalan sairaalatoiminnan talousarvio on Mikkelin kaupungin osalta 65 miljoonaa euroa ja Mikkelin kaupungin avoterveydenhoidon ja vuodeosastohoidon talousarvio on 30 miljoonaa euroa. Jos integraation tuottamaksi hyödyksi lasketaan 5 % vuosittain, saadaan vuodessa 4,75 miljoonan euron hyöty.		
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla
PYLL: tavoite laskee koko maan keskiarvontasolle Sairastavuusindeksi: tavoite 100 Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa; tavoite nollatoleranssi Vanhemmuuden puutetta % osuus; tavoite: 8-9 lk:t 19 tavoite: ammattikoululaiset 24 tavoite: lukiolaiset 0 Humalajuominen %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 7 tavoite: ammattikoululaiset 30 tavoite: lukiolaiset 20 Kokeillut laittomia huumeita %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 5 tavoite: ammattikoululaiset 15 tavoite: lukiolaiset 8	Matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen ja sähköisen asiointin lisääminen olemassa olevien hankkeiden ja projektien avulla: Liputushanke: Tietokonesovelluksen avulla luodaan yhteinen alusta jakaa huoli nuoresta. Samasta nuoresta huolissaan olevat toimijat tulevat tietoiseksi toisistaan ja voivat toimia yhteistyössä. Tavoitteena on nuorten mahdollisimman varhainen ja oikea-aikainen tukeminen ja auttaminen. Olkkarin matalan kynnyksen ohjaus- ja ennaltaehkäisevät palvelut vakinaistetaan. Tavoitteena on lisäksi nuorten palveluiden yhteensovittaminen ja kehittäminen palveluverkossa, poikkihallinnollisen nuorten ohjauspalveluprosessin luominen, yläkouluyhteistyön vahvistaminen sekä toiminnallisuuden ja osallisuuden varmistaminen nuorten ohjaus- ja tukipalveluissa. Hyvis –sähköiset palvelut, Alkoholiohjelman kumppanuussopimuksen toimenpideohjelman toimintamallit, Elixiri-sentteri –toiminnan kehittäminen yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Matalan kynnyksen kohtaamispaikka perustetaan kuntalaisille. Muut uudenmuotoiset matalan kynnyksen ja jalkautuvat palvelut: Ikäosaavat palvelualueet Etelä-Savossa –hanke kehittää vapaaehtoistoimintaa yhteistyössä julkisen sektorin kanssa, Kylä koulussa – hanke ja Jelpikioski –hanke kehittävät haja-asutusalueiden jalkautuvia palvelumalleja. Terveempi Itä-Suomi (TERVIS) –hanke kehittää terveyden edistämisen osallistavia toimintamalleja. Kumppanuuspöytä –hanke on kehittämistyössä edistämässä Mikkelin seudun matalankynnyksen palveluita.	Vanhusten palveluiden johtaja, sosiaalipalveluiden johtaja, terveystalouden johtaja, terveyden edistämisen koordinaattori, perhepalveluiden johtaja

Palvelut tuotteittain Mikkeli

Palvelu: hallinto

Vastuhenkilöt: Niina Helminen, Niina Kaukonen, Minna Mutanen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2013 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €	Muutos %
Tuotot yhteistoiminta-alueen kunnilta	10 827 700	11 217 600	11 217 600	389 900	3,6 %
Projektit: nettokustannus	-				
Projekti 1	69 600	96 100	96 100	26 500	38,1 %
Projekti 4	17 500	31 000	31 000	13 500	77,1 %
Projektien kustannukset yhteensä	329 100	518 200	518 200	189 100	57,5 %
Projektien tuotot yhteensä	242 000	391 100	391 100	149 100	61,6 %
Projektien netto yhteensä	87 100	127 100	127 100	40 000	45,9 %
Hallinto kulut yhteensä	530 500	859 900	859 900	329 400	62,1 %
Hallinto tuotot yhteensä	11 256 200	11 827 400	11 827 400	571 200	5,1 %
Hallinto netto	-10 725 700	-10 967 500	-10 967 500	-241 800	2,3 %

Viestit tilaajalle

Hallinnon kustannuksiin sisältyy ne hallinnon erät joita ei ole vyörytetty suoraan toimintakustannuksiin sekä Hirvensalmen ja Puu-
malan yhteistoiminnan maksusuudet ja sosiaali- ja terveystoimen yhteisten projektien kustannukset. Johdon tukipalvelujen kus-
tannukset on vyörytetty suoraan tilaustauluihin. Vuodelle 2014 kustannuksiin on sisällytetty vanhuskastehankkeen ja lapsikaste-
hankkeen kustannukset. Päätöksiä hankkeiden käynnistymisestä ei vielä ole.

Palvelu: Aikuissosiaalityö

Vastuhenkilö: Niina Helminen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Sosiaalityö, asiakasperheet	3 050	1 795	1 795	-1 255	-41,1 %
€ / asiakasperhe	705	1 027	1 027	322	45,7 %
Kulut	2 150 006	1 843 460	1 843 576	-306 430	-14,3 %
Tuotot	880 900	894 200	894 200	13 300	1,5 %
Netto	1 269 106	949 260	949 376	-319 730	-25,2 %
Toimeentulotuki, asiakasperheet	2 100	2 100	2 100	0	0,0 %
€ / toimeentulotukiasiakasperhe	3 453	3 505	3 505	52	1,5 %
toimeentulotukea saaneita /1000 asukasta kohden	39	39	39	0	0,0 %
Kulut	7 251 537	7 360 487	7 360 951	109 414	1,5 %
Tuotot	2 594 000	2 632 900	2 632 900	38 900	1,5 %
Netto	4 657 537	4 727 587	4 728 051	70 514	1,5 %
Sosiaalisen luototuksen asiakkaat					
€ / asiakas	40 484	40 460	40 463	-22	-0,1 %
Kulut	40 484	40 460	40 463	-22	-0,1 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	40 484	40 460	40 463	-22	-0,1 %
Työllistämistoiminnan piirissä olevat	201	231	420	+219	108,9 %
€ / työllistämistoiminnan piirissä oleva	2 572	1 886	1 037	-1 535	-59,7 %
Kulut	516 883	435 552	435 580	-81 303	-15,7 %
Tuotot	24 000	24 400	24 400	400	1,7 %
Netto	492 883	411 152	411 180	-81 703	-16,6 %
Elatustuki					
Kulut	66 192	0	0	-66 192	-100,0 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	66 192	0	0	-66 192	-100,0 %

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Aikuissosiaalityö yhteensä					
Kulut	10 025 100	9 679 958	9 680 569	-344 532	-3,4 %
Tuotot	3 498 900	3 551 500	3 551 500	52 600	1,5 %
Netto	6 526 200	6 128 458	6 129 069	-397 132	-6,1 %

Viestit tilaajalle

Sosiaalityön asiakasmäärän sekä kustannusten arvioidaan laskevan, koska mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden sosiaalityön käynnit siirtyvät mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Myös työntekijäresurssi siirtyy. Toimeentulotuen asiakasperheiden määrän sekä kustannusten arvioidaan pysyvän vuoden 2013 tasolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen liittyy suuri ylitysriski. Talousarviossa on varauduttu 1,9 miljoonan euron kustannuksiin. Vuoden 2012 tilinpäätöstieto on 1,9 miljoonaa euroa ja ennuste vuoden 2013 osalta noin 2,4 miljoonaa euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu voi olla suurempikin, koska tähän vaikuttaa yleinen työmarkkinatilanne. Työmarkkinatuen kuntaosuus halutaan puolittaa panostamalla kuntouttavaan työtoiminnan lisäämiseen ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen järjestöihin.

Palvelu: aikuispsykososiaaliset palvelut

Vastuuhenkilö: Niina Helminen, Minna Mutanen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Mielenterveystyön avohoito, asiakkaat	27	1 281	1 281	1 254	4 644 %
€ / asiakas	4 461	288	288	-4 172	-93,5 %
Kulut	120 441	369 263	369 412	248 972	206,7 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	120 441	369 263	369 412	248 972	206,7 %
Palveluasumisen asiakkaat	124	137	137	13	10,5 %
Palveluasumisen hoitopäivät	41 416	47 128	47 128	5 712	13,8 %
€ / asiakas	22 918	28 150	26 654	3 735	16,3 %
€ / hoitopäivä	69	82	77	9	12,9 %
Kulut	2 841 892	3 856 609	3 651 563	809 671	28,5 %
Tuotot	885 000	898 300	898 300	13 300	1,5 %
Netto	1 956 892	2 958 309	2 753 263	796 371	40,7 %
Päivätoiminnan asiakkaat	290	340	340	50	17,2 %
Päivätoiminnan hoitopäivät	15 482	19 950	19 950	4 468	28,9 %
€ / asiakas	1 451	1 283	1 284	-168	-11,5 %
€ / hoitopäivä	27	22	22	-5	-19,5 %
Kulut	420 935	436 383	436 560	15 625	3,7 %
Tuotot	16 000	16 200	16 200	200	1,3 %
Netto	404 935	420 183	420 360	15 425	3,8 %
Hoitopäivät / 1000 asukasta	1 044	1 230	1 230	187	17,9 %
MIELENTERVEYSPALVELUIDEN KULUT YHTEENSÄ	3 383 268	4 662 255	4 457 535	1 074 267	31,8 %
TUOTOT YHTEENSÄ	901 000	914 500	914 500	13 500	1,5 %
NETTO	2 482 268	3 747 755	3 543 035	1 060 767	42,7 %
Päihdehuollon polikliinisen avohuollon asiakkaat	703	703	703	0	0,0 %
€ / asiakas	703	729	729	26	3,7 %
Kulut	494 313	512 280	512 487	18 175	3,7 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	494 313	512 280	512 487	18 175	3,7 %

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Päihdehuollon asumispalvelun asiakkaat	34	34	34	0	0,0 %
Päihdehuollon asumispalvelun hoitopäivät	16 669	16 666	16 666	-3	0,0 %
€ / asiakas	27 744	24 191	24 200	-3 543	-12,8 %
€ / hoitopäivä	57	49	49	-7	-12,8 %
Kulut	943 283	822 478	822 810	-120 472	-12,8 %
Tuotot	35 000	35 500	35 500	500	1,4 %
Netto	908 283	786 978	787 310	-120 972	-13,3 %
Laitoskuntoutusostot (hoitopäivät)	4 401	5 261	5 261	860	19,5 %
€ / hoitopäivä	145	149	149	4	2,5 %
Kulut	640 258	784 477	784 795	144 537	22,6 %
Tuotot	16 000	16 200	16 200	200	1,3 %
Netto	624 258	768 277	768 595	144 337	23,1 %
Päihdepalvelut yhteensä € / asiakas	2 774	2 820	2 821	48	1,7 %
Päihdepalvelut yhteensä € / asiakas (netto)	2 706	2 752	2 753	47	1,7 %
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ **	2 077 853	2 119 235	2 120 092	42 239	2,0 %
TUOTOT YHTEENSÄ	51 000	51 700	51 700	700	1,4 %
NETTO	2 026 853	2 067 535	2 068 392	41 539	2,0 %
Psykososiaaliset palvelut yhteensä, kulut	5 461 121	6 781 490	6 577 627	1 116 506	20,4 %
€/asukas	100	124	121	20	20,4 %
Psykososiaaliset palvelut yhteensä tuotot	952 000	966 200	966 200	14 200	1,5 %
Netto	4 509 121	5 815 290	5 611 427	1 102 306	24,4 %

Viestit tilaajalle

Mielenterveystyön avohoidon asiakkaat ja kustannukset nousevat, koska tässä huomioidaan mielenterveys- ja päihdepalveluiden organisaatiomuutoksesta johtuen mielenterveys- ja päihdepalveluiden sosiaalityön asiakkaat ja kustannukset. Sosiaalityöstä siirtyy kolmen sosiaalityöntekijän ja yhden ohjaajan resurssi mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Palveluasumiseen liittyy suuri, noin 0,6 miljoonan euron ylitysriski. Palveluasumisen piirissä on tällä hetkellä 137 asiakasta. Mielenterveystyön uusien toimintamutojen avulla oletetaan asumispalveluissa olevien määrän vähenevän vähintään noin kahdellatoista. Vaikka tämä vähennys huomioidaan, eivät talousarvioon sisältyvät eurot riitä kattamaan vuonna 2014 tulevia todennäköisiä kustannuksia asumispalveluissa, ellei asiakkaita siirry tämän lisäksi kevyempään palveluasumiseen tai kotihoitoon, niin että keskimääräinen hoitopäivähinta olisi 77 euroa, kun se tällä hetkellä on 110 euroa. Tähän tavoitteeseen pyritään määrätietoisesti uudessa mielenterveys- ja päihdeyksikössä. Osa ostopalveluiden piirissä olevista asiakkaista on siirtynyt Vuolingonhoviin Tammelan yksikköön. Päivätoiminnan asiakasmäärän ja käyntien arvioidaan kasvavan, kustannukset nousevat kuitenkin hyvin maltillisesti. Päihdehuollon avohoidon arvioidaan säilyvän lähellä vuoden 2013 tasoa niin asiakasmäärältä kuin kustannustenkin osalta. Päihdehuollon asumispalveluissa asiakasmäärän arvioidaan hieman nousevan, mutta hoitopäiväkohtaisen kustannuksen laskevan. Kevyempien asumisvaihtoehtojen osuus kasvaa. Laitoskuntoutuksen osalta talousarvioon sisältyy ylitysriski. Hoitopäivien arvioidaan lisääntyvän vuoden 2013 toteutuman ja 2012 tilinpäätöstietojen perusteella. Talousarvion arvioidaan ylittyvän vuonna 2013 noin 160 000 - 200 000 euroa. Samansuuntainen ylitysriski kohdistuu myös vuodelle 2014, jos palveluiden käyttö säilyy samalla tasolla. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhdistyessä luodaan uusia toimintamalleja sekä vahvistetaan kotiin vietäviä ja kotikuntoutuksen palveluja. Asumispalveluissa suositetaan kevyempiä ja välimuotoisia vaihtoehtoja. Mielen Aske I-hanke tukee arjen tuen palveluiden kehittämistä.

Palvelu: erikoissairaanhoito

Vastuuhenkilö: Hans Gärdström

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €	Muutos %
ESH:n kulut yhteensä	60 500 000	63 153 700	63 153 700	2 653 700	4,4 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	60 500 000	63 153 700	63 153 700	2 653 700	4,4 %

Viestit tilaajalle

Avohoidon poliklinikkakäynneissä arvioidaan tapahtuvan lievää nousua. Erikoissairaanhoidon vuodeosastopäivissä sen sijaan tulee tapahtumaan vähenemistä vuodeosastopaikkojen määrässä, nopeamman kotiuttamisen ja toimivan perusterveydenhuollon yhteistyön johdosta. Keskeisenä tekijänä sekä potilaiden hoidon että talouden kannalta on yhteispäivystyksen toiminnan kehittäminen sekä mahdollinen osa-ulkoistuksen purku. Asia ratkeaa Etelä-Savon sairaanhoitopiirissä syksyn 2013 aikana. Määrärahat on varattu vuoden 2013 toteuman mukaan lisättynä 1,5 %:lla ja vähennetty 2,5 m eurolla. Määrärahojen riittävyyteen liittyy riski. Lisäksi määrärahoissa on huomioitu laskennallisten eläkemaksujen kirjaamistavan muutokset. Ensihoidon kustannukset on huomioitu vastaanoton tiedoissa. Erikoissairaanhoidon määrärahataso on noin 1,75 m euroa alhaisempi, kuin mitä käytöksi ennustetaan vuodelle 2013. Määrärahassa pysyminen tarkoittaa erikoissairaanhoidossa merkittävää kustannusten tasapainottamista.

Palvelu: hoito ja hoiva

Vastuuhenkilöt: Niina Kaukonen, Minna Mutanen

	Talousarvio 2013 (valtuusto)	Talousarvio 2014 (lautakunta)	Talousarvio 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Omaishoidon tuen asiakkaiden määrä yhteensä	*) 390	476	476	86	34,8 %
Vanhuspalveluiden omaishoidon asiakkaat	247	333	333	86	34,8 %
Kehitysvammapalveluiden omaishoidon asiakkaat	45	*) kirjattu oikeaan paikkaan Maisemassa			
Vammaispalveluiden omaishoidon asiakkaat	98	*) kirjattu oikeaan paikkaan Maisemassa			
RAVA keskiarvo	2,75	2,97	2,97	0	8,0 %
€ / RAVA-piste	1 603	2 190	2 190	587	36,7 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	5,5%	4,6%	4,6%	-0,01	-16,5 %
€ / asiakas	4 307	6 576	6 576	2 270	52,7 %
Kulut	1 679 609	2 189 942	2 189 942	510 333	30,4 %
Tuotot	20 000	20 300	20 300	300	1,5 %
Netto	1 659 609	2 169 642	2 169 642	510 033	30,7 %
Kotihoidon asiakkaiden määrä	3 150	4 244	4 244	1094	34,7 %
joista hoito- ja palvelusuunnitelman piirissä olevat	1 188	1 060	1 060	-128	-10,8 %
RAVA keskiarvo hoitosuunnitelman piirissä	2,55	2,55	2,55	0	0,0 %
€ / RAVA-piste	3 773	4 204	4 205	432	11,4 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat, hoitosuunnitelman piirissä olevat	17,0%	16,4%	16,4%	-0,5 %	-3,1 %
€ / asiakas	5 421	4 031	4 031	-1 390	-25,6 %
Kulut	17 077 148	17 106 830	17 107 930	30 782	0,2 %
Tuotot	3 193 600	3 985 000	4 234 500	1 040 900	32,6 %
Netto	13 883 548	13 121 830	12 873 430	-1 010 118	-7,3 %
Päiväkeskushoitopäivät	51 278	59 293	59 293	8 015	15,6 %
€ / hoitopäivä	42	34	34	-9	-20,4 %

	Talousarvio 2013 (valtuusto)	Talousarvio 2014 (lautakunta)	Talousarvio 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Kulut	2 170 542	1 998 144	1 998 438	-172 104	-7,9 %
Tuotot	201 700	204 800	204 800	3 100	1,5 %
Netto	1 968 842	1 793 344	1 793 638	-175 204	-8,9 %
Tehostettu palveluasuminen hoitopäivät	163 156	175 454	173 264	10 108	6,2 %
RAVA keskiarvo	3,31	3,46	3,46	0	4,3 %
€ / RAVA-piste	13 566	13 429	13 442	-124	-0,9 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	7,4%	8,1%	8,0%	0,6 %	8,3 %
€ / hoitopäivä	127	127	127	0	0,3 %
Kulut	20 657 476	22 250 636	21 996 729	1 339 253	6,5 %
Tuotot	4 507 800	4 822 700	4 822 700	314 900	7,0 %
Netto	16 149 676	17 427 936	17 174 029	1 024 353	6,3 %
Pitkäaikaishoitopäivät	32 236	9 046	9 046	-23 190	-71,9 %
RAVA keskiarvo	3,56	3,70	3,70	0	3,9 %
RAVA-pisteen hinta	16 855	16 399	16 402	-453	-2,7 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	1,4%	,3%	,3%	-1,1 %	-76,3 %
€ / hoitopäivä	164	166	166	2	1,3 %
Kulut	5 290 473	1 503 820	1 504 041	-3 786 431	-71,6 %
Tuotot	1 050 000	277 113	277 113	-772 887	-73,6 %
Netto	4 240 473	1 226 707	1 226 928	-3 013 545	-71,1 %
Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytai- kaishoitopäivät	46 908	51 355	51 355	4 447	9,5 %
€ / hoitopäivä	221	237	237	16	7,3 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	1,8%	1,8%	1,8%	0,1 %	3,1 %
Kulut	10 344 496	12 145 554	12 147 827	1 803 331	17,4 %
Tuotot	1 155 540	1 454 907	1 454 907	299 367	25,9 %
Netto	9 188 956	10 690 647	10 692 920	1 503 964	16,4 %
Kulut yhteensä	57 219 743	57 194 926	56 693 108	-526 635	-0,9 %
Tuotot	10 128 639	10 764 820	10 764 820	636 181	6,3 %
Netto	47 091 104	46 430 105	45 928 288	-1 162 815	-2,5 %
Bruttokulut / yli 75-vuotias	10 804	10 808	10 713	-91	-0,8 %
Kotona ja kodinomaisissa oloissa asuvat yli 75 -vuotiaat	99 %	100 %	100 %	0	1,1 %

Viestit tilaajalle

Omaishoito: Asiakasmäärä ikäihmisten osalta vuonna 2014 lisääntyy 86 asiakkaalla. *) Vuoden 2013 talousarvion omaishoidon tukea saavien lukumäärään sisältyy virheellisesti myös kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten omaishoidon tuen saajat. Omaishoidon tuen erilaisia palvelumuotoja kehitetään.

Kotihoito: Kotihoitoon ei suuria muutoksia, kotihoidon asiakasmäärän kasvaessa tuotot kasvaa. Hoito- ja palvelusuunnitelman piirissä olevien määrä vähenee, koska hoito keskittyy enemmän hoitoa tarvitseviin, ja kotikäyntien määrä kasvaa. Toiminnanohjausjärjestelmä tulee käyttöön koordinoimaan kotihoidon toimintaa. Kotihoito tuottaa myös kotisairaalapalvelua ja tukipalveluiden asiakasmäärä kasvaa ja tämä näkyy peittävyyden kasvussa. Akuuttihoitoaika jaksot ovat lyhentyneet ja näkyy paineena kotihoidossa, asiakkaita kotiutetaan enemmän osastoilta ja suoraan päivystyksestä.

Päiväkeskushoitopäivät: Hoitopäivät on laskettava manuaalisesti ja jokaisesta päivästä erikseen. Hoitopäivät ovat arvio. Asiakkaita on noin 600 päiväkeskustoiminnassa ja tarve kasvaa vuosittain.

Tehostettu palveluasuminen: Hoitopäivät kasvaa Suonsaaren ja Vuolingonhovin muutoksen takia. Vuolingonhoviin tuli 45 uutta paikkaa ja Suonsaaresta vähentyi 14 paikkaa. Vuoden 2014 astuu voimaan uusi puitesopimuskausi ja voi vaikuttaa kustannuksiin. Paikkamäärä vähenee noin kuudella paikalla vuonna 2014 (vuonna 2013 noin 300 ostopalvelupaikkaa ja 180 omaa). Palveluseteliin varattu 14 paikkaa (4 745 hoitopäivää) ja 434.000 euroa. Graanin palvelutalon toimintaa kehitetään tuetun kotihoidon suuntaan asteittain vuoden 2014 aikana.

Pitkäaikaishoitopäivät: Pitkäaikainen laitushoito loppuu vuoden 2014 aikana, vielä on noin 27 asiakasta pitkäaikaishoidossa.

Lyhytaikaishoito: Vanhusten palveluiden käytössä on lyhytaikaishoitoa 5.475 hoitopäivää (15 paikkaa dementiayksikössä). Kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa kehitetään tukemaan kotihoitoa.

Akuutti- ja kuntoutus: Kuntoutuksen ostopalveluja vähennetään huomattavasti. Akuuttipotilaspaiikkojen määrää tarkastellaan kriittisesti vuoden 2014 aikana. Akuuttiosastoilla hoidetaan vaativia, lähes erikoissairaanhoidon taseisia potilaita. Näiden potilaiden hoito (ml. tutkimukset) on kalliimpaa kuin aiemmin osastojen profiiliin mukaiset potilaat, joiden potilaat olivat pitkäaikaipotilaita. Tämä nostaa kustannuksia. Perusterveydenhuollon akuutteisairaala on kahden vuoden sisällä kehittänyt ja muuttanut toimintonsa nykyajan tarpeita vastaavaksi, ja tätä kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2014. Kuntoutusosastohoidon osalta toiminta tullaan kilpailuttamaan, jonka arvioidaan vaikuttavan kustannuksiin myönteisesti.

Yhteenvedo: Hoiva- ja hoitopalveluissa asiakasmäärä kasvaa ja näin ollen tuotot kasvavat. Toimintaa kehitetään edelleen vanhustalvelulain mukaisesti. Riski määrärahojen ylityksestä tulee olemaan henkilöstömenoissa, koska vakituisten palkoista karsittiin euroja ja tilapäisen työvoiman osalta vaikuttaa sairauspoissaolojen kehitys. Asiakkaiden määrän kasvun kehitys sekä kotihoidossa asiakkaiden hoitoisuuden lisääntyminen vaikuttaa myös resurssitarpeeseen. Ennakoiva työ, omaishoito ja kotiin annettavat palvelut ja niiden toimivuus vaikuttavat kustannuskehitykseen

Palvelu: kuntoutus

Vastuhenkilö: Minna Mutanen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Kuntoutusasiakkaat	8 275	6 280	6 240	-2 035	-25 %
€ / kuntoutusasiakas	147	183	183	36	24,5 %
Kulut	1 219 402	1 145 363	1 145 484	-73 918	-6,1 %
Tuotot	37 485	88 874	88 874	51 389	137,1 %
Netto	1 181 917	1 056 489	1 056 610	-125 307	-10,6 %
Lääkinnällinen kuntoutus asiakkaat	64	12	12	-52	-81,3 %
€ / asiakas	315	1 706	1 706	1 391	441,6 %
Kulut	20 176	20 470	20 471	295	1,5 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	20 176	20 470	20 471	295	1,5 %
Rintamaveteraani kuntoutusasiakkaat (valtio)	512	455	455	-57	-11,1 %
€ / asiakas	502	688	688	186	37,1 %
Kulut	297 504	312 939	312 972	15 468	5,2 %
Tuotot	290 000	305 332	305 332	15 332	5,3 %
Netto	7 504	7 607	7 640	136	1,8 %
Kustannukset yhteensä	1 537 082	1 478 773	1 478 927	-58 155	-3,8 %
Tuotot	327 485	394 207	394 207	66 722	20,4 %
Netto	1 209 597	1 084 566	1 084 720	-124 877	-10,3 %

Viestit tilaajalle

Kuntoutusasiakkaiden lukumäärässä on mukana avovastaanoton fysioterapia-asiakkaat ja apuvälinepalveluita saaneet asiakkaat.

Avofysioterapian yksilökäyntien osalta vuoden 2013 asiakasmäärä on ollut pienempi resurssivajeen vuoksi (ei sijaisia käytössä).

Vuoden 2014 talousarviossa kuntoutuksen osiossa ei ole enää apuvälinelukuja, apuvälineostot perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta yhdistetään, kuntoutuksen kulut sekä asiakasmäärät alenevat, vertailtavuus ei onnistu.

Tavoitteena avofysioterapian asiakkaiden määrän kasvu vuodelle 2014 n. 15 %, edellyttää henkilöstöresurssin paikallaoloa ja pitempiin poissaoloihin sijaisten saamista. Avofysioterapian ryhmätoimintaan osallistuvat asiakkaat eivät ole asiakasmäärässä mukana. Lääkinnällisen kuntoutuksen laitoshoidon ennuste v. 2013 on arvioitu liian suureksi, kuntoutustyöryhmä tekee päätöksiä laitoshoidon vuositasolla erittäin harkitusti ja määrä on ennusteen tasolla. Rintamaveteraanien kuntoutus valtion varoin toteutetaan Valtion konttorin tarkan ohjeistuksen mukaan ja tarkoin määriteltujen veteraanien lukumäärään suhteutettujen määrärahojen puitteissa.

Palvelu: perhepalvelut

Vastuhenkilö: Niina Helminen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Ehkäisevä lastensuojelutyö, asiakkaat	200	603	603	403	201,5 %
€ / asiakas	840	266	266	-574	-68,3 %
Kulut	168 078	160 454	160 464	-7 614	-4,5 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	168 078	160 454	160 464	-7 614	-4,5 %

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Sosiaalityö, asiakas	1 388	1 956	1 956	568	40,9 %
€ / asiakas	922	757	757	-166	-17,9 %
Kulut	1 224 916	1 158 737	1 158 810	-66 106	-5,4 %
Tuotot	90 000	90 480	90 480	480	0,5 %
Netto	1 134 916	1 068 257	1 068 330	-66 586	-5,9 %
Avohuolto, asiakas	811	1 173	1 173	362	44,6 %
€ / asiakas	911	675	675	-236	-25,9 %
Kulut	738 743	791 722	791 772	53 029	7,2 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	738 743	791 722	791 772	53 029	7,2 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut, asiakkaat	147	264	264	117	79,6 %
Hoitopäiviä	34 001	32 791	32 791	-1 210	-3,6 %
€ / hoitopäivä	129	148	148	18	14,1 %
% 0-17v ikäryhmästä	1 %	3 %	3 %	1,2 %	79,6 %
€ / asiakas	29 929	18 334	18 335	-11 594	-38,7 %
Kulut	4 399 575	4 840 073	4 840 378	440 804	10,0 %
Tuotot	237 300	242 200	242 200	4 900	2,1 %
Netto	4 162 275	4 597 873	4 598 178	435 904	10,5 %
Jälkihuolto, asiakkaat	133	240	240	107	80,5 %
€ / asiakas	4 120	2 259	2 260	-1 860	-45,1 %
Kulut	547 899	542 262	542 296	-5 602	-1,0 %
Tuotot	30 000	30 500	30 500	500	1,7 %
Netto	517 899	511 762	511 796	-6 102	-1,2 %
Perheneuvola, asiakkaat	1 654	1 331	1 331	-323	-19,5 %
Peittävyys alle 18 -vuotiaat	17 %	13 %	13 %	-3,3 %	-20,1 %
€ / asiakas	689	835	835	146	21,2 %
Kulut	1 139 352	1 112 192	1 112 262	-27 090	-2,4 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	1 139 352	1 112 192	1 112 262	-27 090	-2,4 %
Lastenvalvoja, asiakas	1 474	1 238	1 238	-236	-16,0 %
Isyys-, elatus- ja huolto sekä tapaamissopimukset	0	1 275	1 275	0	0,0 %
€ / sopimus	0	153	154	0	0,0 %
€ / asiakas	150	158	158	8	5,1 %
Kulut	221 781	195 710	195 722	-26 059	-11,7 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	221 781	195 710	195 722	-26 059	-11,7 %
Kulut yhteensä	8 440 343	8 801 149	8 801 705	361 362	4,3 %
Tuotot	357 300	363 180	363 180	5 880	1,6 %
Netto	8 083 043	8 437 970	8 438 525	355 482	4,4 %

Viestit tilaajalle

Perhepalveluissa lastenvalvojien palvelut tuotetaan edelleen keskitetysti Mikkelin, Hirvensalmen, Puumalan ja Pertunmaan kuntalaisille. Lastensuojelun sosiaalityön palvelut on tuotettu Mikkelistä Pertunmaan kuntaan. Lasten ja nuorten kehityksen tukiyksiköiden palvelut on tuotettu nyt Mikkelin, Hirvensalmen ja Puumalan kunnan asukkaille. Vuoden 2014 riski tulee olemaan lastensuojelun sijaishuollon määrärahojen riittävyys. Vuonna 2012 lopussa lastensuojelulaitoksien ja ammatillisten perhekotien kustannukset Mikkelin, Ristiinan ja Suomenniemen osalta olivat yhteensä noin 1,9 miljoonaa euroa. Käyttösuunnitelmaan vuodelle 2013 on varattu yhteensä noin 1.850.000 euroa. Kokonaisuudessaan arvioidaan vuonna 2013 sijaishuollon kustannukset (perhehoito, lastensuojelulaitokset ja perhekodit) ylittävän noin 400.000 euroa. Lasten, nuorten ja perheiden tilanteet ovat tulleet entistä haasteellisimmiksi tai kriisiytyneet ja kesän ja alkusyksyn 2013 aikana on valmisteltu 7 uutta sijoitusta lastensuojelulaitoksiin. Osa kustannusten noususta on johtunut myös ensi- ja turvakotipalveluiden, perhekuntoutuksen ja muiden lyhytaikaisten sijoitusten lisääntyneestä tarpeesta. Jälkihuollon osalta asiakasmäärä pysyy 140 asiakkaassa, vaikka taulussa asiakasmääräksi on määritetty 240.

Vuonna 2014 tavoitteena on perustaa oma turvakoti sekä käynnistää ensikotitoiminta. Ostopalveluiden osuus tulee tältä osin vähentymään. Avohuollon tukitoimien määrärahojen riittävyys on haaste. Vuoden 2012 lopussa avohuollon tukitoimiin käytettiin yhteensä 515.000 euroa Mikkelin, Suomenniemen ja Ristiinan kunnissa. Vuodelle 2013 varattu määräraha on 320.000 euroa. Haasteen tuo perheiden tuentatarpeiden lisääntyminen. Osalle perheistä on ostettu esimerkiksi perhekuntoutusta laitoksesta tai toisaalta intensiivistä perhekuntoutusta tai perhetyötä perheiden kotiin. Lapsiperheille tarjotaan tilapäistä kotipalvelua Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystalokunnan hyväksymien kriteereiden mukaisesti. Henkilöstöresurssi on 2 työntekijää sekä lisäksi (mukaan lukien palveluseteliosuus) palvelusetelillä tuotettu palvelu 40.000 euroa.

Palvelu: suun terveydenhuolto
Vastuuhenkilö: Minna Mutanen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Hammashuollon asiakkaat	20 840	22 650	22 650	1 810	9 %
Peittävyys yli 18 -vuotiaat	28 %	35 %	35 %	6,9 %	24,7 %
Peittävyys alle 18 -vuotiaat	71 %	63 %	63 %	-7,9 %	-11,1 %
Yli 18v. asiakkaiden %-osuus	64 %	71 %	71 %	7,4 %	11,6 %
Kulut yhteensä	4 547 375	4 777 553	4 777 787	230 412	5,1 %
Tuotot	1 163 563	1 209 031	1 209 031	45 468	3,9 %
Netto / asiakas	173	164	164	-8	-4,8 %
Netto / asukas	62	66	66	4	6,4 %
Netto	3 383 812	3 568 522	3 568 756	184 944	5,5 %

Viestit tilaajalle

Huomattavia muutoksia toiminnassa ei ole odotettavissa. Vuonna 2014 hammaslääkäriresurssien uskotaan hieman paranevan, mikä vaikuttaa kulujen kasvuun. Täten myös tuotot lisääntyisivät. Tulevana vuonnakin joudutaan todennäköisesti turvautumaan hammaslääkäriopiskelijoihin. Suoritteiden ja talousarvion toteutumiseen vaikuttaa ennen kaikkea henkilöstötilanne. Mikäli rekrytoinnissa ei onnistuta, ei tuottoja pystytä kasvattamaan. On tärkeää pystyä säilyttämään vähintäänkin nykyinen henkilöstö rakenne määrältään ja osaamistasoltaan, sillä muuten voidaan joutua turvautumaan ostopalveluihin.

Palvelu: vammaispalvelut
Vastuuhenkilö: Niina Helminen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Vammaispalvelu asiakkaat	62	140	140	78	125,8 %
€ / asiakas	9 723	4 447	4 447	-5 275	-54,3 %
Kulut	602 810	622 579	622 618	19 808	3,3 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	602 810	622 579	622 618	19 808	3,3 %
Vaikeavammaiset asiakkaat (ilman palveluasumista)	1 291	1 260	1 260	-31	-2,4 %
€ / asiakas	3 294	3 282	3 283	-11	-0,3 %
Kulut	4 252 363	4 135 722	4 135 983	-116 380	-2,7 %
Tuotot	20 000	15 000	15 000	-5 000	-25,0 %
Netto	4 232 363	4 120 722	4 120 983	-111 380	-2,6 %
Vaikeavammaisten palvelu- asuminen hoitopäivät	16 480	22 048	22 048	5 568	33,8 %
€/hoitopäivä	40	74	69	29	74,1 %
Kulut	653 820	1 623 964	1 522 910	869 090	132,9 %
Tuotot	143 500	383 200	383 200	239 700	167,0 %
Netto	510 320	1 240 764	1 139 710	629 390	123,3 %
Vammaisten työtoiminta, asiakkaat	34	35	35	1	2,9 %
€ / asiakas	1 581	1 590	1 590	9	0,6 %
Kulut	53 743	55 633	55 636	1 893	3,5 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	53 743	55 633	55 636	1 893	3,5 %

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Sosiaalityö ja palveluohjaus asiakkaat	1 449	1 200	1 200	-249	-17,2 %
€ / asiakas	239	258	258	20	8,3 %
Kulut	345 633	310 015	310 035	-35 598	-10,3 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	345 633	310 015	310 035	-35 598	-10,3 %
Vammaispalvelun kulut YHTEENSÄ	5 908 370	6 747 912	6 647 181	738 812	12,5 %
Vammaispalvelun tuotot YHTEENSÄ	163 500	398 200	398 200	234 700	143,5 %
Vammaispalvelun NETTO	5 744 870	6 349 712	6 248 981	504 111	8,8 %
Kehitysvammaiset avohoi- toasiakkaat	281	389	389	108	38,4 %
€ / asiakas	11 540	8 664	8 665	-2 876	-24,9 %
KERAVA-keskiarvo	0,00	0,00	0,00	0	0,0 %
Kulut	3 242 831	3 370 375	3 370 587	127 757	3,9 %
Tuotot	8 000	8 100	8 100	100	1,3 %
Netto	3 234 831	3 362 275	3 362 487	127 657	3,9 %
Kehitysvammaisten palvelu- asumisen hoitopäivät	44 657	48 170	48 170	3 513	7,9 %
€ / hoitopäivä	80	96	96	16	20,4 %
KERAVA-keskiarvo	0,00	0,00	0,00	0	0,0 %
Kulut	3 561 411	4 623 872	4 624 164	1 062 753	29,8 %
Tuotot	110 000	111 700	111 700	1 700	1,5 %
Netto	3 451 411	4 512 172	4 512 464	1 061 053	30,7 %
Kehitysvammaisten laitoshoi- topäivät	11 500	8 970	8 970	-2 530	-22,0 %
€ / hoitopäivä	273	246	246	-27	-9,9 %
KERAVA-keskiarvo	0,00	0,00	0,00	0	0,0 %
Kulut	3 141 577	2 208 364	2 208 503	-933 074	-29,7 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	3 141 577	2 208 364	2 208 503	-933 074	-29,7 %
Kehitysvammahuollon kulut YHTEENSÄ	9 945 818	10 202 611	10 203 254	257 436	2,6 %
Kehitysvammahuollon ku- lut/asiakas	11 540	16 725	16 726	5 186	44,9 %
Kehitysvammahuollon tuotot YHTEENSÄ	118 000	119 800	119 800	1 800	1,5 %
Kehitysvammahuollon NETTO	9 827 818	10 082 811	10 083 454	255 636	2,6 %
Kaikkien vammaispalveluiden kulut YHTEENSÄ	15 854 188	16 950 523	16 850 435	996 247	6,3 %
Kaikkien vammaispalveluiden tuotot YHTEENSÄ	281 500	518 000	518 000	236 500	84,0 %
Kaikkien vammaispalveluiden NETTO	15 572 688	16 432 523	16 332 435	759 747	4,9 %

Viestit tilaajalle

Vammaispalveluiden asiakasmäärän sekä kustannusten arvioidaan lisääntyvän. Vaikeavammaisten (ilman palveluasumista) asiakkaiden määrän sekä kustannusten arvioidaan hieman vähenevän. Vaikeavammaisten palveluasumiseen sisältyy suuri, määrärahoissa on 1,1 miljoonan euron ylitysriski. Palveluasumisen asiakasmäärä on kasvanut alkuvuoden aikana seitsemällä asiakkaalla. Osa asiakkaista on siirtynyt Vuoltingonhovin Tammelan asumisyksikköön kalliimmista ostopalvelupaikoista. Vaikka oma toiminta on kustannustehokkaampaa, on talousarvion mukainen hoitopäivähinta 69 euroa liian alhainen. Palveluasumisen todelliset kustannukset vaihtelevat noin 100 eurosta 200 euroon. Uusia asiakkaita ei ole huomioitu. Todennäköisesti heitä kuitenkin tulee vuoden 2014 aikana vammautumisten seurauksena. Poistuminen palveluasumisen piiristä on vähäistä. Vammaisten päivätoiminnan arvioidaan jatkuvan vuoden 2013 tasolla. Sosiaalityön asiakkaiden sekä kustannusten arvioidaan vähenevän. Asiakkuuteen pääsyn ja etuuksien saamisen perusteita tiukennetaan edelleen säilyttäen kuitenkin vammaispalvelulain henki. Kehitysvammahuollon avo-

huollon asiakasmäärä sekä kustannukset kasvavat. Laitoshoidosta siirtyy asiakkaita avohuoltoon. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti laitoshoidoa vähennetään ja asumispalvelua tullaan lisäämään avohuollossa. Avohuollon tukipalvelujen tarve tulee kasvamaan asumispalvelun lisääntymisen myötä. Samoin kehitysvammahuollon palveluasumisen hoitopäivät ja asiakasmäärät lisääntyvät. Vastaavasti laitoshoidon hoitopäivät ja kustannukset vähenevät. Tämän selittää syksyllä 2013 käynnistynyt Oravin palvelukoti. Asumispalveluiden rinnalla kehitetään edelleen kevyempiä ratkaisuja ja suositaan kotihoitoa. Kuljetuspalveluiden kustannuksiin pyritään vaikuttamaan alentavasti matkojen yhdistelytoiminnalla sekä palveluautoliikennettä kehittämällä.

Palvelu: vastaanotto

Vastuuhenkilö: Minna Mutanen

	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €/lkm	Muutos %
Avohoito- / vastaanottoasiakkaat	41 509	27 700	27 700	-13 809	-33,3 %
€ / yhteistoiminta-alueen asukas	343	329	329	-14	-4,1 %
€ / asiakas	461	665	665	204	44,2 %
Yhteistoiminta-alueen lääkäri- palvelujen peittävyys	74 %	62 %	62 %	-12,4 %	-16,7 %
Kulut	19 076 384	18 237 711	18 239 627	-836 757	-4,4 %
Tuotot	6 804 596	5 934 624	5 934 624	-869 972	-12,8 %
Netto	12 271 787	12 303 087	12 305 003	33 216	0,3 %
Terveysneuvonta-asiakkaat	19 338	24 152	24 152	4 814	24,9 %
€ / yhteistoiminta-alueen asukas	63	55	55	-8	-13,1 %
€ / asiakas	178	127	127	-51	-28,5 %
Kulut	3 640 287	3 119 919	3 120 063	-520 224	-14,3 %
Tuotot	46 529	46 985	46 985	456	1,0 %
Netto	3 593 759	3 072 934	3 073 078	-520 681	-14,5 %
Mammografia		2 990	2 990		
€ / tutkimus	50 545,2	51,1	51,2	-50 494	-99,9 %
Kulut	151 635	152 925	152 941	1 305	0,9 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	151 635	152 925	152 941	1 305	0,9 %
Ensihoito					
Kulut	1 538 926	3 624 189	3 624 567	2 085 641	135,5 %
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Netto	1 538 926	3 624 189	3 624 567	2 085 641	135,5 %
Kulut yhteensä	24 407 232	25 134 744	25 137 198	729 966	3,0 %
Kulut yhteensä / yhteistoiminta-alueen asukas	437	453	453	16	3,6 %
Tuotot	6 851 125	5 981 609	5 981 609	-869 516	-12,7 %
Netto	17 556 107	19 153 134	19 155 589	1 599 482	9,1 %

Viestit tilaajalle

Vuoden 2014 olennaisena muutoksena vastaanottotoiminnassa on, että eteläinen vastaanottotoiminta otetaan omaksi toiminnaksi 1.3.2014 alkaen. Tästä johtuen vastaanotolle tullaan perustamaan 10 lääkärin vakanssia ja 8 hoitajan vakanssia lisää. Vuoden 2014 talousarviossa on henkilöstösivukulujen merkittävä nousu; esim. Pankalammen osalta (+ 994 000 euroa) ja Ristiinan terveysaseman osalta (+ 112 100 euroa) johtuen KUEL ja VARHE maksujen kohdentamisesta suoriteperusteisesti. Sisäisten lääkäripalvelujen kustannusjakoperusteita on muutettu, joka näkyy vastaanoton menojen ja tulojen vähentymisenä. Mielenterveys- ja päihdetyön tulosyksikköryhmä aloittaa toimintansa 1.1.2014 terveyspalveluiden tulosalueella. Toiminnan kehittämisen painopisteinä ovat avopalvelut ja kotiin vietävät palvelut. Erittäin tärkeänä on myös palveluasumisen kokonaisuuden haltuunotto. Tämä mielenterveys- ja päihdetyön kehittäminen on yksi kriittisimmistä osa-alueista terveyspalveluiden talousarvion näkökulmasta. Terveysneuvonnan osalta toiminta jatkuu ennallaan asetuksen mukaisesti. Valmisteilla on myös asetus äitiyshuoltoon, joka linjaa valtakunnallisesti äitiyshuoltoa.

		Mikkeli PTY	Mikkeli	Hirvensalmi	Puumala
		Talousarvio 2014 (valtuusto)	Talousarvio 2014 (valtuusto)	Talousarvio 2014	Talousarvio 2014
PALVELUT					
Aikuispsykososiaaliset	Psykososiaaliset palvelut yhteensä, kulut	7 135 878	6 577 627	240 490	317 761
	€/asukas	97	121	101	134
	Psykososiaaliset palvelut yhteensä tuotot	985 900	966 200	10 200	9 500
	Netto	6 149 978	5 611 427	230 290	308 261
	Muiden ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	-	-	-	-
Aikuissosiaalityö	Aikuissosiaalityö yhteensä	0	0	0	0
	Kulut	10 430 138	9 680 569	493 036	256 533
	Tuotot	3 958 200	3 551 500	338 900	67 800
	Netto	6 471 938	6 129 069	154 136	188 733
	Muiden ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	-	-	-	-
ESH	ESH:n kulut yhteensä	63 153 700	63 153 700	0	0
	Tuotot	0	0	0	0
	Netto	63 153 700	63 153 700	0	0
Hallinto	Hallinto kulut yhteensä	859 900	859 900	0	0
	Hallinto tuotot yhteensä	11 827 400	11 827 400	0	0
	Hallinto netto	-10 967 500	-10 967 500	0	0
Hoito ja hoiva	Kulut yhteensä	64 544 476	56 693 108	3 203 323	4 648 046
	Tuotot	12 288 000	10 764 820	658 600	864 580
	Netto	52 256 476	45 928 288	2 544 723	3 783 466
	Muiden ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	-	-	-	-
	Bruttokulut / yli 75-vuotias	8 072	10 713	8 776	5 449
	Kotona ja kodinomaisissa oloissa asuvat yli 75 -vuotiaat	99 %	99 %	100 %	0 %
Kuntoutus	Kulut	1 659 415	1 478 927	41 149	139 339
	Tuotot	430 800	394 206	7 997	28 596
	Netto	1 228 615	1 084 721	33 151	110 743
Perhepalvelut	Kulut yhteensä	9 541 074	8 801 705	435 121	304 249
	Tuotot	385 500	363 180	920	21 400
	Netto	9 155 574	8 438 525	434 200	282 849
	Muiden ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	-	-	-	-
Suun terveydenhuolto	Kulut yhteensä	5 198 628	4 777 787	198 128	222 713
	Tuotot	1 297 300	1 209 031	41 211	47 059
	Netto	3 901 328	3 568 756	156 917	175 654
	Muiden ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	-	-	-	-

		Mikkeli PTY	Mikkeli	Hirvensalmi	Puumala
		Talousarvio 2014 (valtuusto)	Talousarvio 2014 (valtuusto)	Talousarvio 2014	Talousarvio 2014
Vammaispalvelut	Kaikkien vammaispalveluiden kulut YHTEENSÄ	18 244 270	16 850 435	451 680	942 154
	Kaikkien vammaispalveluiden tuotot YHTEENSÄ	560 600	518 000	0	42 600
	Kaikkien vammaispalveluiden NETTO	17 683 670	16 332 435	451 680	899 554
	Ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	NETTO ulkokuntien jälkeen	-	-	-	-
Vastaanotto	Kulut yhteensä	26 654 662	25 137 198	696 537	820 925
	Kulut yhteensä / yhteistointialueen asukas	364	453	293	0
	Tuotot	6 056 140	5 981 609	35 674	38 857
	Netto	20 598 522	19 155 589	660 864	782 068
	Muiden ulkokuntien osuus	-	-	-	-
	Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	-	-	-	-
Tehotiimi Mikkeli	Kulut	4 006 200	4 006 200	0	0
	Tuotot	4 006 200	4 006 200	0	0
	Netto	0	0	0	0
Tehotiimi Puumala	Kulut	543 700	543 700	0	0
	Tuotot	543 700	543 700	0	0
	Netto	0	0	0	0
Välinehuolto	Kulut	204 840	204 840	0	0
	Tuotot	204 840	204 840	0	0
	Netto	0	0	0	0
Laitehuolto	Kulut	117 720	117 720	0	0
	Tuotot	117 720	117 720	0	0
	Netto	0	0	0	0
Vapan johto	Kulut	900	900	0	0
	Tuotot	900	900	0	0
	Netto	0	0	0	0
		Mikkeli PTY	Mikkeli	Hirvensalmi	Puumala
		Talousarvio 2014 (valtuusto)	Talousarvio 2014 (valtuusto)	Talousarvio 2014	Talousarvio 2014
YHTEENSÄ	KULUT	212 545 500	199 134 300	5 759 500	7 651 700
	TUOTOT	42 913 200	40 699 300	1 093 500	1 120 400
	NETTO	169 632 300	158 435 000	4 666 000	6 531 300

	Mikkeli PTY				Mikkeli			
	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €	Muutos %	TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	41 838 000	42 913 200	1 075 200	2,6 %	39 453 000	40 699 300	1 246 300	3,2 %
Josta yhteistoiminnan maksuosuus**					10 828 000	11 197 300	369 300	3,4 %
Josta Mikkelin kaupungin toimintatuotot					28 625 000	29 502 000	877 000	3,1 %
Toimintamenot	-206 371 000	-212 545 500	-6 174 500	3,0 %	-193 158 000	-199 134 300	-5 976 300	3,1 %
Toimintakate (netto)	-164 533 000	-169 632 300	-5 099 300	3,1 %	-164 533 000	-169 632 300	-5 099 300	3,1 %

	Hirvensalmi				Puumala			
	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	1 055 000	1 093 500	38 500	3,6 %	1 330 000	1 120 400	-209 600	-15,8 %
Toimintamenot	-5 684 000	-5 759 500	-75 500	1,3 %	-7 529 000	-7 651 700	-122 700	1,6 %
Toimintakate (netto)	-4 629 000	-4 666 000	-37 000	0,8 %	-6 199 000	-6 531 300	-332 300	5,4 %

** Yhteistoiminnan maksuosuus sisältää Hirvensalmen ja Puumalan kuntien maksaman nettokustannuskorvauksen Mikkelin kaupungille

Mikkelin palvelutuotantoyksikön bruttotulot ja bruttomäärärahat ovat Mikkelin kaupungin osalta sitovia valtuustoon nähden. Tuotantolautakunnan toimintakate on sitova valtuustoon nähden.

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lautakunta luo edellytyksiä ja toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta ja perusopetusta lapsille ja nuorille. Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopistotoiminnassaan yleissivistävästä koulutuksesta, jonka painopistealueina ovat taide- ja taitoaineet, tietotekniikka, kielet sekä elämänhallintaa ja terveyttä edistävät aineet. Lautakunta tukee lasten, nuorten ja aikuisten edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä henkiseen että myös fyysiseen hyvinvointiin.

Palvelusuunnitelma

Lautakunnan palvelut ovat pääasiassa lähipalveluja, joiden järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella yhä niukenevilla resursseilla on vaikeaa. Palveluverkkoselvitykseen sisältyvillä toimenpiteillä pyritään turvaamaan laadukkaita, tasavertaiset ja pedagogisesti toimivat sekä kohtuullisesti saavutettavissa olevat kasvatus- ja opetuspalvelut ja terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt koko kaupungin alueella. Lautakunnan alaisen toiminnan merkitystä ja vaikuttavuutta asukkaiden hyvinvointiin, sen synnyttämiseen, ylläpitämiseen ja kehittämiseen, tullaan korostamaan.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, %-osuus: tavoite 7,5	Liputus-hanke, koppi pudokkaista: koulujen henkilöstö osallistuu sähköisen järjestelmän käyttämiseen. Perusopetuksen yläkoulujen ja toisen asteen toimijoiden yhteistyön vahvistaminen: jokaiselle peruskoulun päättävälle taataan opiskelupaikka toisen asteen koulutuksessa	Sivistystoimenjohtaja
Ei yhtään läheistä ystävää, %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 6,5 tavoite: ammattikoululaiset 5,8 tavoite: lukiolaiset 5	Harrastustoiminnan mahdollistaminen kouluilla: koulukerhot, oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta, KAMU-toiminta (yhdessä MLL:n kanssa). Kerhotoiminnan jatkuvuuden varmistaminen -> resurssien turvaaminen perus- ja hankerahoituksella sekä 3. sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen.	Kasvatus- ja opetusjohtaja
Vanhemmuuden puutetta %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 19 tavoite: ammattikoululaiset 24 tavoite: lukiolaiset 5	Kasvatuskumppanuustoiminnan vakinaistaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa: vanhempainillat, huoltajataapaamiset.	Varhaiskasvatusjohtaja, kasvatus- ja opetusjohtaja
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %-osuus: tavoite: nollatoleranssi	Varhainen puuttuminen, KiVa-koulutoiminta: puuttumisen kynnyksen madaltaminen luomalla ohjeistus ja jalkauttamalla toimintamallit kaikkiin koulu-yksikköihin.	Kasvatus- ja opetusjohtaja, rehtorit
Päihteiden käytön vähentäminen terveitä valintoja ja elämänarvoja vahvistamalla (alkoholin käyttö, humalajuominen, tupakointi, laittomat huumeet - %-osuus)	Soten ja sivistystoimen yhteistyön monipuolistaminen ja tiivistäminen "yhteen sovittava johtaminen"-hankkeen avulla (opiskeluhuollon tehostaminen, matalan kynnyksen toiminta Olkkarissa); varhainen puuttuminen, nollatoleranssi koulujen toiminnassa	Kasvatus- ja opetusjohtaja
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: Kirjaston käyttö tavoite 500 000 Museoiden kävijät tavoite 30 000 Orkesterin kuulijamäärä tavoite 17 000 Uimahallikäynnit tavoite 185 000 Teatterin kävijämäärät tavoite 55 000	Mahdollistetaan kohdeikäluokkien osallistuminen toimintaan: KulttuuriKameli varhaiskasvatuksessa ja Kulttuuripolku perusopetuksessa, Liikkuva koulu –hanke, kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta	Sivistystoimen johtaja

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Mikkelin mainekuvan kehitys: tavoite imago tutkimuksessa 4.sija tavoite Yleinen yritysilmasto 3,5	Verkkopalvelujen ajan tasalla pitäminen, tiedottamisen oikea-aikaisuus	Varhaiskasvatusjohtaja, kasvatus- ja opetusjohtaja, sivistystoimenjohtaja
Asukkaiden koulutustaso, tutkinnon suorittaneiden %-osuus: tavoite 75	Rekrytointiprosessi – houkuttelevat työpaikkailmoitukset -> kelpoisuusehdot täyttävä työvoima, tavoite 100 %	Varhaiskasvatusjohtaja, kasvatus- ja opetusjohtaja, sivistystoimenjohtaja

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Koululaisten luontopäivien määrä/koululainen/vuosi: tavoite 3,5	Kasvaminen ja oppiminen luontoympäristössä, luonnossa toimiminen: luontopäivät ja luontoretket sisällytetään osaksi opetussuunnitelmaa	Varhaiskasvatusjohtaja, kasvatus- ja opetusjohtaja
Ekologinen jalanjälki: tavoite 5,5 Kaatopaikalle penkkaan loppusijoitetun jätteen määrä asukasta kohde laskettuna: tavoite 75	Ympäristöohjelmat käyttöön joka yksikössä, kierrätyksen tehostaminen, energiakulutuksen seuranta; sähköisten opetusmateriaalien/verkkokurssien suunnitelmallinen käyttöönotto sisällytetään opetussuunnitelmiin niiden uudistamistyössä	Sivistystoimenjohtaja
Sisäilmaongelmaisten rakennusten määrä vähenee 20 %:iin.	Palveluverkkoselvityksen toimenpiteiden toteuttaminen; sisäilmatyöryhmän toiminnan tehostaminen (käyttäjäpalaute, oikea-aikaiset kunnossapitotoimet ja peruskorjaustoimet)	Varhaiskasvatusjohtaja, kasvatus- ja opetusjohtaja, sivistystoimenjohtaja

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	-----------------	---------

Toimintatulot	5 426 200	5 061 900	5 219 500
Toimintamenot	-87 441 700	-89 747 900	-88 248 800
Toimintakate (netto)	-82 015 500	-84 686 000	-83 029 300

Palvelut tuotteittain

Palvelu: Johtamisen tukipalvelut Vastuuhenkilö: Virpi Siekinen						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Kasvatus- ja opetuslautakunta	kpl	11	11	11	0	0,0 %
Kokousten määrä yhteensä	€ /kokous	2 573	2 591	2 591	18,18	0,7 %
Nettokustannus/kokoukset	€	28 300	28 500	28 500	200	0,7 %
Kustannukset netto						
Yleiset tukipalvelut	€	523 600	538 500	538 500	14 900	2,8 %
Kustannukset	€	-7 700	-12 500	-12 500	-4 800	62,3 %
Tuotot	€	515 900	526 000	526 000	10 100	2,0 %
Netto						

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Projektit	€					
Kustannukset	€	78 700	1 600	1 600	-77 100	-98,0 %
Tuotot	€	-30 000			30 000	-100,0 %
Netto	€	48 700	1 600	1 600	-47 100	-96,7 %
Johtamisen tukipalvelut yht.					0	
Kustannukset	€	630 600	568 600	568 600	-62 000	-9,8 %
Tuotot	€	-37 700	-12 500	-12 500	25 200	-66,8 %
Netto	€	592 900	556 100	556 100	-36 800	-6,2 %

Viestit tilaajalle

Hankerahoitus on vähentynyt vuodesta 2013. Vuoden 2014 aikana kolme johtamisen tukipalvelujen henkilöä saavuttaa henkilökohtaisen eläkeiän. Eläköitymisten realisoituessa kukin tehtäväkuva arvioidaan, pohditaan tehtävien uudelleenjärjestelyä ja toiminnan tehostamista tavoitteena henkilöstökulujen pienentäminen.

Palvelu: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö

Vastuuhenkilö: Virpi Siekinen

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Varsinaiset opiskelijat	kpl	921	872	872	-49,33	-5,7 %
€ / varsinainen opiskelija	€/opiskelija	7 600	7 710	7 710	110,36	1,4 %
Aineopiskelijoiden lukumäärä	kpl	203	194	194	-9	-4,6 %
Opetuskurssien lukumäärä	kpl	1 205	1 040	1 040	-165	-15,9 %
€ / opetuskurssi	€/kurssi	5 809	6 462	6 462	653,57	10,1 %
Opetuskurssit / opiskelija	kpl/opisk.	1,31	1,19	1,19	-0,12	-10,1 %
Yhteensä	€	6 999 300	6 720 600	6 720 600	-278 700	-4,1 %
Tuotot	€	-321 000	-372 500	-372 500	-51 500	13,8 %
Netto	€	6 678 300	6 348 100	6 348 100	-330 200	-5,2 %
Oppilashuolto						
€ / oppilas	€/oppilas	28,77	30,06	30,06	1,29	4,3 %
Yhteensä	€	26 500	26 200	26 200	-300	-1,1 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	26 500	26 200	26 200	-300	-1,1 %
Toiminnan kulut yhteensä	€	7 141 600	6 837 800	6 837 800	-303 800	-4,4 %
Tuotot	€	-341 300	-400 000	-400 000	-58 700	14,7 %
Tuotot % kuluista	%	-4,78	-5,85	-5,85	-1,07	18,3 %
Netto	€	6 800 300	6 437 800	6 437 800	-362 500	-5,6 %

Viestit tilaajalle

Oppilasmäärä vähenee Mikkelin lukiossa ja siitä tulee kustannussäästöjä. Voimassa olevien päätösten perusteella Etä- ja aikuislukion Haukivuoren toimipiste ja Puumalan lukio lakkaavat 1.8.2014.

Palvelu: Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut						
Vastuuhenkilö: Seija Manninen						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Varhaiskasvatuspalvelut						
Päiväkoti, asiakkaat joista erityisasiakkaat (kahdenpaikalla)	kpl	1 029	1 074	1 074	45 0	4,4 %
€ / asiakas	€/asiakas	10 763	10 843	10 829	66	0,6 %
Kulut	€	11 096 600	11 646 100	11 636 000	539 400	4,9 %
Tuotot	€	-1 296 800	-1 526 500	-1 605 800	-309 000	23,8 %
Netto	€	9 777 900	10 119 600	10 024 800	246 900	2,5 %
Esiopetusasiakkaat	kpl	528	443	443	-85	-16,1 %
edellisestä pelkässä esiopetuksessa	kpl	223	135	135	-88	-39,5 %
€ / asiakas	€/asiakas	5 542	7 773	7 037	1 495	27,0 %
Kulut	€	2 926 200	3 443 300	3 117 400	191 200	6,5 %
Tuotot	€	-25 400	-20 000	-20 000	5 400	-21,3 %
Netto	€	2 900 800	3 423 300	3 097 400	196 600	6,8 %
Vuorohoito, asiakkaat	kpl	365	214	214	-151	-41,4 %
€ / asiakas	€/asiakas	7 668	14 379	13 807	6 139	80,1 %
Kulut	€	2 798 800	3 077 200	2 954 700	155 900	5,6 %
Tuotot	€	-324 300	-288 100	-295 300	29 000	-8,9 %
Netto	€	2 474 500	2 789 100	2 659 400	184 900	7,5 %
Päivähoitoasiakkaat (sis. pv. koti, erityis- ja vuorohoito)	kpl	1 617	1 423	1 423	-194	-12,0 %
€ / asiakas	€/asiakas	10 403	12 766	12 444	2 041	19,6 %
Joista erityistä tukea tarvitsevat	kpl	163	224	224	61	37,4 %
€ / läsnäolopäivä	€/pvä	62,53	66,04	64,38	2	3,0 %
Kulut	€	16 821 600	18 166 600	17 708 100	886 500	5,3 %
Tuotot	€	-1 646 500	-1 834 600	-1 921 100	-274 600	16,7 %
Netto	€	15 175 100	16 332 000	15 787 000	611 900	4,0 %
Ryhmis, asiakkaat	kpl	159	123	123	-36	-22,6 %
€ / hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	13 850	14 527	11 655	-2 195	-15,8 %
Kulut	€	2 202 200	1 786 800	1 433 600	-768 600	-34,9 %
Tuotot	€	-256 600	-225 500	-196 600	60 000	-23,4 %
Netto	€	1 945 600	1 561 300	1 237 000	-708 600	-36,4 %
Perhepäivähoito hoitajan kodissa, asiakkaat	kpl	181	168	168	-13	-7,2 %
€ / hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	14 272,93	15 385	14 755	482	3,4 %
Kulut	€	2 583 400	2 584 700	2 478 800	-104 600	-4,0 %
Tuotot	€	-333 800	-280 800	-280 800	53 000	-15,9 %
Netto	€	2 249 600	2 303 900	2 198 000	-51 600	-2,3 %
Perhepäivähoitopaikat yhteensä	kpl	340	291	291	-49	-14,4 %
€ / hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	14 075,29	15 022,34	13 444,67	-631	-4,5 %
Joista erityistä tukea tarvitsevat	kpl	11	14	14	3	27,3 %
Kulut	€	4 785 600	4 371 500	3 912 400	-873 200	-18,2 %
Tuotot	€	-590 400	-506 300	-477 400	113 000	-19,1 %
Netto	€	4 195 200	3 865 200	3 435 000	-760 200	-18,1 %
Kotihoidontuella hoidettavat lapset	kpl	878	837	837	-41	-4,7 %
€ / hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	2 631	3 345	3 345	714	27,1 %
Kulut	€	2 310 100	2 800 100	2 800 100	490 000	21,2 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	2 310 100	2 800 100	2 800 100	490 000	21,2 %
Yksityisen hoidon tukilapset	kpl	452	536	536	84	18,6 %
€ / hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	6 171,02	5 535,82	5 535,82	-635	-10,3 %
Kulut	€	2 789 300	2 967 200	2 967 200	177 900	6,4 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	2 789 300	2 967 200	2 967 200	177 900	6,4 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Muu kuntakohtainen tuki, asiakas	kpl	50	53	53	3	6,0 %
€ / asiakas (tai muu suorite)	€/asiakas	3 984	4 587	4 460	476	12,0 %
Kulut	€	199 200	243 100	236 400	37 200	18,7 %
Tuotot	€	-6 000	-12 000	-12 000	-6 000	100,0 %
Netto	€	193 200	231 100	224 400	31 200	16,1 %
Yhteensä hoidon tuella	kpl	1 380	1 426	1 426	46	3,3 %
€ / hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	3 840	4 215	4 210	371	9,7 %
Kulut	€	5 298 600	6 010 400	6 003 700	705 100	13,3 %
Tuotot	€	-6 000	-12 000	-12 000	-6 000	100,0 %
Netto	€	5 292 600	5 998 400	5 991 700	699 100	13,2 %
Hallinto ja muut yhteiset erät						
Kulut	€	1 704 000	2 122 600	1 966 900	262 900	15,4 %
€ / asiakas	€/asiakas	510,64	676	626	116	22,7 %
Tuotot	€	-176 000	-105 000	-105 000	71 000	-40,3 %
Netto	€	1 528 000	2 017 600	1 861 900	333 900	21,9 %
Kulut yhteensä	€	28 609 800	30 671 100	29 591 100	981 300	3,4 %
€ / asiakas	€/asiakas	8 703,92	9 942,01	9 585,71	882	10,1 %
Tuotot yhteensä	€	-2 418 900	-2 457 900	-2 515 500	-96 600	4,0 %
Yhteensä lapsia	kpl	3 287	3 085	3 087	-200	-6,1 %
Päivähoito netto	€	26 190 900	28 213 200	27 075 600	884 700	3,4 %
Perusopetuspalvelut						
Peruskoulut, oppilaita	kpl	4 925	4 937	4 937	12	0,2 %
joista erityistä tukea tarvitsevat oppilaat	kpl	280	391	391	111	39,6 %
Tuntia, koulut	h	9 105,45	9 502,61	9 502,61	397	4,4 %
€ / oppilas	€	9 163,03	9 130,69	9 045,82	-117	-1,3 %
Tuntiresurssit per oppilas	h/oppilas	1,85	1,92	1,92	0	3,8 %
Luokkien keskipää	hlö	20,78	19,36	19,36	-1	-6,8 %
Koulut yhteensä	€	45 127 900	45 078 200	44 659 200	-468 700	-1,0 %
Tuotot	€	-1 264 300	-1 129 500	-1 129 500	134 800	-10,7 %
Netto	€	43 863 600	43 948 700	43 529 700	-333 900	-0,8 %
11-v oppivelvollisuus, oppilaita	kpl	92	100	100	8	8,7 %
€ / oppilas	€/oppilas	18 923,91	22 956,00	22 956,00	4 032	21,3 %
11-v oppivelvollisuus yhteensä	kpl	1 741 000	2 295 600	2 295 600	554 600	31,9 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	1 741 000	2 295 600	2 295 600	554 600	31,9 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta, osallistujia	kpl	406	400	400	-6	-1,5 %
€ / osallistuja	€/osallistuja	1 385	1 776	1 776	390	28,2 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta, yhteensä	kpl	562 500	710 300	710 300	147 800	26,3 %
Tuotot	€	-69 000	-45 000	-45 000	24 000	-34,8 %
Netto	€	493 500	665 300	665 300	171 800	34,8 %
Oppilashuolto, oppilaita	kpl	5 017	5 037	5 037	20	0,4 %
€ / oppilas	€/oppilas	99,5	94,42	94,42	-5	-5,1 %
Yhteensä	€	499 200	475 600	475 600	-23 600	-4,7 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	499 200	475 600	475 600	-23 600	-4,7 %
Perusopetus yhteensä, oppilaita	kpl	5 017	5 037	5 037	20	0,4 %
Tuntia, perusopetus	h	9 425	9 657	9 657	232	2,5 %
€ / oppilas	€/oppilas	9 554	9 641	9 557	4	0,0 %
Perusopetus yhteensä	€	47 930 600	48 559 700	48 140 700	210 100	0,4 %
Tuotot	€	-1 333 300	-1 174 500	-1 174 500	158 800	-11,9 %
Netto	€	46 597 300	47 385 200	46 966 200	368 900	0,8 %
Toiminnan kulut yhteensä	€	49 150 700	49 714 800	49 295 800	145 100	0,3 %
Tuotot	€	-2 184 300	-1 736 500	-1 836 500	347 800	-15,9 %
Netto	€	46 966 400	47 978 300	47 459 300	492 900	1,0 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Varhaiskasvatus- ja perusopetus- palvelut yhteensä						
Kulut yhteensä		77 760 500	80 385 900	78 886 900	1 126 400	1,4 %
Tuotot yhteensä		-4 603 200	-4 194 400	-4 352 000	251 200	-5,5 %
Netto		73 157 300	76 191 500	74 534 900	1 377 600	1,9 %

Viestit tilaajalle

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys on valmistunut. Selvityksen toimenpide-ehdotukset päätetään valtuustokäsittelyssä vuoden loppuun mennessä. Toimenpide-ehdotukset sisältävät varhaiskasvatuksen osalta uuden päiväkodin perustamisen Taitolaan sekä uuden vuokratiloissa toimivan päiväkodin perustamisen Siekkilään. Taitolaan keskitettäisiin kahden pienen päiväkodin sekä viiden ryhmäperhepäiväkodin toiminta. Siekkilään uuteen vuokrapäiväkotiiin keskitettäisiin Lehmustylän ja Siekkilän päiväkotien ja yhden ryhmäperhepäiväkodin toiminta. Lisäksi työryhmän esityksen mukaisesti päivähoidolle asetetaan 95 % käyttöastetavoite. Vertailutieto ta 2013: vuoroahoitoasiakkaat pitää olla 243 ja €/asiakas on 11 518.

Perusopetuksen toimenpide-ehdotukset vuodelle 2014 ovat Hirolan koulun lakkauttaminen ja oppilaiden siirtyminen Hauki-vuorelle ja Rämälään. Harjumaan ja Vanhalan koulut yhdistyvät ja toiminta jatkuu Vanhalassa. Oppilaaksiottorajojen tarkastelua käytetään hyväksi erityisesti siirtymävaiheessa. Vanhalaan varataan remonttiraha ja Taitolan remonttitarve arvioidaan uudestaan. Peitsarin remontti toteutetaan. Kaupunginhallitus edellyttää, että jatkotarkastelussa on huomioitava Mikkelin tiheä kouluverkko itäisen koulupiirin alueella ja kokonaisuutta on pystyttävä tarkastelemaan toukokuun 2014 loppuun mennessä, jotta selvitykset ovat valmiina seuraavaan talousarvioon mennessä. Selvityksessä on huomioitava koulurakennusten kunto ja taloudellinen vaikutus. Päämajakoulu jäisi toistaiseksi Yhteiskoulun tiloihin.

Palvelu: Kansalaisopisto

Vastuuhenkilö: Matti Laitsaari

		TA 2013 (valtuusto)	TAE 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Vapaa sivistystyö, opiskelija	kpl	6 500	7 100	7 100	600	9,2 %
€ / opiskelija	€/opiskelija	294	275	275	-19	-6,5 %
Opetustunnit	kpl	22 000	23 500	23 500	1 500	6,8 %
€ / opetustunti	€/opetustunti	87	83	83	-4	-4,6 %
Kurssilaisia	kpl	12 000	12 200	12 200	200	1,7 %
€ / kurssilainen	€/kurssilainen	159	160	160	1	0,6 %
Peittävyys-%	%	11,8 %	12,9 %	12,9 %	0,01	9,3 %
Kulut	€	1 909 000	1 955 600	1 955 600	46 600	2,4 %
Tuotot	€	-444 000	-455 000	-455 000	-11 000	2,5 %
Tuotto % kuluista		23 %	23 %	23 %	0	0,0 %
Netto	€	1 465 000	1 500 600	1 500 600	35 600	2,4 %

Viestit tilaajalle

Mikkelin kansalaisopiston palvelut säilyvät ennallaan. Palveluiden peittävyttä pyritään hieman nostamaan.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä, lisätä sähköisten palvelujen käyttöä ja tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lautakunta vastaa kulttuuripalvelujen, liikunta- ja nuorisopalvelujen, kirjastopalvelujen, museopalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Palvelusuunnitelma

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaiset tulosalueet järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Yleisö- ja kävijämääriä pyritään kasvattamaan erilaiset kohde-ryhmät huomioimalla, kehittämällä käyttäjälähtöisiä palveluja ja markkinointia.

Lautakunnan palvelut ovat pääasiallisesti lähipalveluita, joiden järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella on niukkenevilla resursseilla vaikeaa. Jos halutaan, että palvelut ovat käytettävissä eripuolilla kaupunkia, lautakunnan alaisista toiminnoista ei voi enää vähentää resursseja. Tästä syystä käynnistetään palveluverkkoselvitykset kirjasto-, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluista.

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään palvelutarjoomaa ja luodaan mahdollisuuksia kolmannen sektorin toimijoille kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken pyritään yhteistyöhön. Esimerkkinä poikkihallinnollisesta työstä ovat kirjastojen ja yhteispalvelupisteen yhteisen asiakaspalvelun kehittäminen sekä KulttuuriKameli ja Kulttuuripolku. Lautakunnan alaiset toimialat vaikuttavat myönteisesti Mikkelin maineeseen viihtyisänä kulttuurikaupunkina.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Ei yhtään läheistä ystävää %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 6,5 tavoite: ammattikoululaiset 24 tavoite: lukiolaiset 18	Matalan kynnyksen palvelut ja palveluiden piiriin hakeutuvien palveluiden kehittäminen ja turvaaminen.	Liikunta- ja nuorisojohtaja, kirjastotoimen johtaja
Humalajuominen, %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 7 tavoite: ammattikoululaiset 30 tavoite: lukiolaiset 20. Tupakointi päivittäin, %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 10 tavoite: ammattikoululaiset 32 tavoite: lukiolaiset 5 Kokeillut laittomia huumeita, %-osuudet tavoite: 8-9 lk:t 5 tavoite: ammattikoululaiset 15 tavoite: lukiolaiset 8	Päihteettömyys kaikessa nuorisotoiminnassa.	Liikunta- ja nuorisojohtaja
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: tavoite: kirjaston kävijät 500.000 tavoite: museoiden kävijät 30.000 tavoite: orkesterin kuulumäärä 17.000 Yleiset kulttuuripalvelut: tavoite: kävijämäärät omissa ja yhteistyössä 24.000 tavoite: kävijämäärät kohdeavustetuissa tapahtumissa 32.000 tavoite: säännöllisiä kulttuuriavustusta saavien kävijä/osallistujamäärä 22.000 tavoite: uimahallikäynnit 185.000 tavoite: teatterin kävijämäärät 55.000	Kulttuurin ja tiedon saatavuuden parantaminen uusilla tietopalvelujärjestelmillä. Uusien viestintä- ja markkinointikanavien hyödyntäminen.	Sivistystoimen johtaja ja tulosalueiden päälliköt

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Työttömyysaste, %-osuus: tavoite: alle 25-vuotiaat 10	Matalan kynnyksen palvelut ja etsivä nuorisotyön palveluiden kehittäminen ja turvaaminen.	Liikunta- ja nuorisajohtaja

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Hoidettujen ja opastettujen retkeilyreitti- en ja luontopolkujen pituus (43km): tavoite: opastettu ja tuotteistettu 100 %:sesti.	Keskitytään tiettyihin valikoituihin reitteihin ja pidetään ne kunnossa.	Liikunta- ja nuorisajohtaja

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintatulot	2 208 900	2 261 800	2 261 800
Toimintamenot	-16 043 100	-16 594 500	-16 544 500
Toimintakate (netto)	-13 834 200	-14 332 700	-14 282 700

Palvelut tuotteittain

Palvelu: Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta ja avustukset						
Vastuuhenkilö: Virpi Siekkinen						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2013-2014	Muutos %
Kokousten määrä yhteensä	kpl	11	11	11	0	0,0 %
Nettokustannus / kokoukset	€/kokous	2 490,91	2 518,18	2 518,18	27,27	1,1 %
Kustannukset	€	27 400	27 700	27 700	300	1,1 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	27 400	27 700	27 700	300	1,1 %
Avustukset					0	
Teatteri	€	1 158 000	1 175 400	1 175 400	17 400	1,5 %
Musiikkiopisto	€	385 000	390 800	390 800	5 800	1,5 %
Mikaeli	€	803 800	771 000	771 000	-32 800	-4,1 %
Avustukset yhteensä	€	2 346 800	2 337 200	2 337 200	-9 600	-0,4 %
Toimintakulut yhteensä	€	2 374 200	2 364 900	2 364 900	-9 300	-0,4 %

Tuottajan viesti tilaajalle

Mikaelia avustetaan sopimusvuokralla ja vuokra on alentunut vuodesta 2013.

Palvelu: Kulttuuripalvelut						
Vastuuhenkilö: Kristiina Markkula						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Järjestöjen kulttuuriavustukset, järjestömäärä	kpl	60	65	65	5	8,3 %
Avustettujen järjestöjen jäsenmäärä	kpl	2 000	5 000	5 000	3 000	150,0 %
Kävijämäärä tapahtumissa, joihin myönnetty kohdeavustusta	kpl	35 000	20 000	20 000	-15 000	-42,9 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Säännöllistä toiminta-avustusta saavien kävijä-/osallistujamäärä	kpl	20 000	20 000	20 000	0	0,0 %
€ / jäsen	€/jäsen	73,75	30,6	30,6	-43,15	-58,5 %
Yhteensä	€	147 500	153 000	153 000	5 500	3,7 %
Muu kulttuuritoiminta, asiakkaat	kpl	20 000	22 000	22 000	2 000	10,0 %
€ / asiakas	€/asiakas	22,93	20,8	20,8	-2,13	-9,3 %
€ / käynti	€/käynti	22,93	20,8	20,8	-2,13	-9,3 %
Yhteensä	€	458 500	457 700	457 700	-800	-0,2 %
Tuotot	€	-17 300	-17 600	-17 600	-300	1,7 %
Netto	€	441 200	440 100	440 100	-1100	-0,2 %
Kulttuuripalvelut yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	606 000	610 700	610 700	4 700	0,8 %
Tuotot	€	-17 300	-17 600	-17 600	-300	1,7 %
€ / asukas	€/asukas	12,39	12,49	12,49	0,1	0,8 %
Netto	€	588 700	593 100	593 100	4 400	0,7 %
Asiakkaat yhteensä	€	20 000	22 000	22 000	2 000	10,0 %
Käynnit yhteensä	€	20 000	22 000	22 000	2 000	10,0 %
Tilaisuudet yhteensä	€	335	400	400	65	19,4 %
Avustettavien järjestöjen määrä yhteensä	€	60	65	65	5	8,3 %
Järjestöjen jäsenet yhteensä	€	2 000	5 000	5 000	3 000	150,0 %
Ammatillinen henkilöstö	€		4	4	4	
Sairauspoissaolopäivät per työntekijä	€		6	6	6	
Toimitilat, m2	€		1 001	1 001	1 001	
Käynnit / tilaisuus	€	59,7	55	55	-4,7	-7,9 %
€ / avustetun järjestön jäsen	€	303	122,14	122,14	-180,86	-59,7 %
€ / toimitila m2	€		610,09	610,09	610,09	
Toimintakulut / asiakas	€	30,3	27,76	27,76	-2,54	-8,4 %
Toimintakulut / tilaisuus	€	1 808,96	1 526,75	1 526,75	-282,21	-15,6 %
Toimintatulot	€	-17 300	-17 600	-17 600	-300	1,7 %
Toimintakulut	€	606 000	610 700	610 700	4 700	0,8 %
Toimintakate	€	588 700	593 100	593 100	4 400	0,7 %

Viestit tilaajalle

Toiminnan muutokset liittyvät kuntaliitoksiin. Palvelutaso nousee vain Kulttuurikamelin ja Kulttuuripolon osalta, jotka laajenevat koskemaan myös Ristiinaa ja Suomenniemeä. Muutoin palvelutaso pysyy vuoden 2013 tasolla. Toiminnan painopisteenä ovat lapset ja nuoret sekä uuden kulttuuriperintöohjelman toimeenpano yleisten kulttuuripalveluiden osalta. Vuoden aikana laaditaan yleinen kulttuuristrategia. Kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö laajentaa kaupungin omaa kulttuuritarjontaa.

Palvelu: Museot. Vastuuhenkilö: Matti Karttunen						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Museot, käynnit	kpl	28 100	25 900	25 900	-2 200	-7,8 %
€ / käynti	€/käynti	35,62	39,48	39,48	4	10,8 %
€ / aukiolotunti	€/h	191,3	190,71	190,71	-1	-0,3 %
Kävijämäärä per käyttötunti	kpl/h	5	4,5	4,5	-1	-10,0 %
Näyttelyiden määrä	kpl	18	17	17	-1	-5,6 %
Tallenteiden määrä	kpl	43 054	43 974	43 974	920	2,1 %
Sijoitettavien teosten määrä	kpl	663	608	608	-55	-8,3 %
Yhteensä	€	1 000 900	1 022 600	1 022 600	21 700	2,2 %
Tuotot	€	-103 600	-105 200	-105 200	-1 600	1,5 %
Toiminnan kulut yhteensä	€	1 162 100	1 176 000	1 176 000	13 900	1,2 %
Tuotot	€	-103 600	-105 200	-105 200	-1 600	1,5 %
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	9 %	9 %	9 %	0	0,0 %
Netto	€	1 058 500	1 070 800	1 070 800	12 300	1,2 %

Viestit tilaajalle

Museotoimella on toimipisteitä 14 eri paikassa mikä aiheuttaa ongelmia toimittaessa 11 htv:n henkilöstöresursseilla. Huonokuntoiset ja epäkäytännölliset toimitilat vaikeuttavat työtehtävien järjestämistä. Sisäilmaongelmat Päämajamuseossa ja taidemuseossa vaarantavat henkilökunnan ja asiakkaiden terveyden. Olosuhdehallinnan ongelmat taidemuseossa tulisi ratkaista mahdollisimman pian tai museota uhkaa sulkeminen. Päämajamuseon mikrobiongelma johtuva lattiaremontti sulkee museon koko talveksi mikä vähentää museotoimen kävijämääriä ja tuloja vuonna 2014. Tämä tarkoittaa sitä, että euroa/käynti kustannus tulee nousemaan tämän vuotisesta, samoin euroa/käyttötunti kustannus nousee. Käyttäjämäärä/käyttötunti mittariarvo tulee pieneneään. Näyttelyiden määrä vähenee yhdellä verrattuna vuoteen 2013.

Palvelu: Kirjastopalvelut Vastuuhenkilö: Virpi Launonen						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Pääkirjasto						
Pääkirjasto, lainat	kpl	530 000	535 000	535 000	5 000	0,9
€ / laina	€/laina	3,7	3,69	3,69	-0,01	-0,3
€ / toimintatunnit	€/h	783,8	778,75	778,75	-5,05	-0,6
Asiakaskäynnit	kpl	330 000	331 000	331 000	1 000	0,3
€ / asiakaskäynti	€/käynti	5,94	5,96	5,96	0,02	0,3
Aukiolotunnit viikossa	h	53	53	53	0	0,0
Pääkirjasto yhteensä	€	1 959 500	1 971 800	1 971 800	12 300	0,6
Tuotot yhteensä	€	-444 200	-440 600	-440 600	3 600	-0,8
Netto	€	1 515 300	1 531 200	1 531 200	15 900	1,0
Sivukirjastot						
Sivukirjastot, lainat	kpl	233 014	349 600	349 600	116 586	50,0
€ / laina	€/laina	6,04	4,22	4,22	-1,82	-30,1
€ / toimintatunnit	€/h	132,9	85,73	85,73	-47,17	-35,5
Asiakaskäynnit	kpl	145 211	210 800	210 800	65 589	45,2
€ / asiakaskäynti	€/käynti	9,7	6,99	6,99	-2,71	-27,9
Aukiolotunnit viikossa	h	199	348	348	149	74,9
Sivukirjastot yhteensä	€	1 408 200	1 474 300	1 474 300	66 100	4,7
Tuotot yhteensä	€	-95200	-107 000	-107 000	-11 800	12,4
Netto	€	1 313 000	1 367 300	1 367 300	54 300	4,1
Kirjastoautot						
Kirjastoautot, lainat	kpl	37 000	37 000	37 000	0	0,0
€ / laina	€/laina	2,74	3,09	3,09	0,35	12,8
Asiakaskäynnit	kpl	10 000	11 000	11 000	1 000	10,0
€ / asiakaskäynti	€/käynti	10,14	10,4	10,4	0,26	2,6
Kirjastoautot yhteensä	€	101 400	114 400	114 400	13 000	12,8
Tuotot yhteensä	€	-500	-500	-500	0	0,0
Netto	€	100 900	113 900	113 900	13 000	12,9

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Kirjastot yhteensä						
Kirjastot yhteensä, lainat	kpl	800 014	921 600	921 600	121 586	15,2
€ / laina	€/laina	4,34	3,86	3,86	-0,48	-11,1
€ / lainaaja	€/lainaaja	123,61	102,79	102,79	-20,82	-16,8
Lainaajat / asukas (peittävyys)	%	41,34	51,03	51,03	9,69	23,4
Asiakaskäynnit	kpl	485 211	552 800	552 800	67 589	13,9
€ / asiakaskäynti	€/käynti	7,15	6,44	6,44	-0,71	-9,9
Bruttokulut / asukas	€/asukas	51,1	52,45	52,45	1,35	2,6
Verkkopalvelun käyttö		172 000	172 000	172 000	0	0,0
Asiantuntijapalvelut		995 800	444 400	444 400	-551 400	-55,4
Kirjastot yhteensä	€	3 469 100	3 560 500	3 560 500	91 400	2,6
Tuotot yhteensä	€	-539 900	-548 100	-548 100	-8 200	1,5
Netto	€	2 929 200	3 012 400	3 012 400	83 200	2,8
Kirjastopalvelut yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	3 619 300	3 682 500	3 682 500	63 200	1,7
Toiminnan tuotot yhteensä	€	-690 200	-670 100	-670 100	20 100	-2,9
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	-0,19	-0,18	-0,18	0,01	-5,3
Netto	€	2 929 100	3 012 400	3 012 400	83 300	2,8

Viestit tilaajalle

Kirjastojen osalta on muutettu Maisema-tilastointia niin, että seutukirjastot on erotettu pääkirjastosta ja liitetty sivukirjastoihin. Palvelutaso on säilytetty vuoden 2013 tasolla.

Palvelu: Liikunta- ja nuorisopalvelut						
Vastuuhenkilö: Antti Mattila						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Ulkoliikunta-alueet						
Ulkoliikunta-alueet, kpl	kpl	133	139	139	6	0,0
€ / alue	€/alue	9 531,58	12 031,65	12 031,65	2 500,07	26,2 %
€ / hoidettu m2	€/m²	17,78	17,47	17,47	-0,31	-1,7 %
Yhteensä	€	1 267 700	1 672 400	1 672 400	404 700	31,9 %
Tuotot	€	-48700	-54800	-54800	-6100	12,5 %
Liikuntareitit **)						
Liikuntareitit, km	km	362	350	350	-12	-3,3 %
€ / km	€/km	1 243,37	393,71	393,71	-849,66	-68,3 %
Yhteensä	€	450 100	137 800	137 800	-312 300	-69,4 %
Tuotot	€	-25 200	-21 200	-21 200	4 000	-15,9 %
Jäähalli ja maapohjahallit						
Aukiolotunnit viikossa	h	193,26			-193,26	-100,0 %
Käyttöaste %	%	75,58	77,33	77,33	1,75	2,3 %
€ / käyttötunti	€/h	120,68	153,55	153,55	32,87	27,2 %
Yhteensä	€	784 400	1 071 100	1 021 100	236 700	30,2 %
Tuotot	€	-266 100	-266 100	-266 100	0	0,0 %
Uimahallit						
Uimahallit, käynnit	kpl	220 500	176 000	176 000	-44 500	-20,2 %
€ / käynti	€/käynti	6,62	8,67	8,67	2,05	31,0 %
€ / käynti (netto)	€/käynti	4,45	5,93	5,93	1,48	33,3 %
Aukiolotunnit viikossa	h	104,19			-104,19	-100,0 %
€ / aukiolotunti	€/h	333,34	348,67	348,67	15,33	4,6 %
€ / aukiolotunti (netto)	€/h	224,06	238,3	238,3	14,24	6,4 %
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	-32,78	-31,66	-31,66	1,12	-3,4 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Yhteensä	€	1 458 700	1 525 800	1 525 800	67 100	4,6 %
Tuotot	€	-478 200	-483 000	-483 000	-4 800	1,0 %
Yhteensä (netto)	€	980 500	1 042 800	1 042 800	62 300	6,4 %
Sisäliikuntatilat						
Yhteensä	€	1 293 900	1 288 500	1 288 500	-5 400	-0,4 %
Tuotot	€	-166 400	-166 300	-166 300	100	-0,1 %
Netto	€	1 127 500	1 122 200	1 122 200	-5 300	-0,5 %
Liikuntapaikat yhteensä						
Liikuntapaikat, kustannukset yht.	€	5 254 800	5 695 600	5 645 600	390 800	7,4 %
Tuotot yhteensä	€	-984 600	-991 400	991 500	-6 900	0,7 %
€ / asukas	€/asukas	107,44	116,46	115,44	8	7,5 %
Liikuntatoiminta						
Liikuntatoiminta, käynnit	kpl	23 000	30 000	30 000	7 000	30,4 %
€ / käynti	€/käynti	2,30	1,66	1,66	-0,64	-27,8 %
Yhteensä	€	52 900	49 900	49 900	-3 000	-5,7 %
Tuotot	€	-15 600	-15 600	-15 600	0	0,0 %
Seura- ja järjestötoiminta						
Seura- ja järjestötoiminta, seurojen määrä	kpl	102	60	60	-42	-41,2 %
Yhteensä	€	209 300	202 500	202 500	-7 300	3,5 %
Liikuntapalvelut yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	5 860 800	6 342 900	6 292 900	432 100	7,4 %
Tuotot	€	-1 007 600	-1 035 400	-1 035 500	-27 900	2,8 %
€ / asukas	€/asukas	119,84	129,69	128,67	8,83	7,4 %
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	-17,19	-16,32	-16,46	0,73	-4,3 %
Netto	€	4 853 200	5 307 500	5 257 400	404 200	8,3 %
Nuorisopalvelut						
Nuorisotilat						
Nuorisotilat, käynnit	kpl	23 000	20 450	20 450	-2 550	-11,1 %
€ / käynti	€/käynti	28,93	31,73	31,73	2,8	9,7 %
Avoimet ovet tuntia viikossa	h	121,68	134,73	134,73	13,05	10,7 %
Yhteensä	€	665 400	648 800	648 800	-16 600	-2,5 %
Tuotot	€	-18 100	-18 100	-18 100	0	0,0 %
Leirikeskukset						
Leirikeskukset, käynnit	kpl	120	120	120	0	0,0 %
€ / käynti	€/käynti	59,17	62,5	62,5	3,33	5,6 %
Yhteensä	€	7 100	7 500	7 500	400	5,6 %
Tuotot	€	-4 900	-4 900	-4 900	0	0,0 %
Nuorisotoiminta						
Yhteensä	€	178 700	157 800	157 800	-20 900	-11,7 %
Tuotot	€	-47 700	-37 700	-37 700	10 000	-21,0 %
Järjestöjen nuorisotoiminta						
Järjestöjen nuorisotoiminta, avustettuja järjestöjä	kpl	25	25	25	0	0,0 %
Järjestöjen jäsenmäärä alle 29 v.	kpl		1 000	1 000	1 000	
Yhteensä	€	178 100	186 000	186 000	7 900	4,4 %
Tuotot	€	-20 000	-20 000	-20 000	0	0,0 %
Netto	€	158 100	166 000	166 000	7 900	5,0 %
Erityisnuorisotyö						
Erityisnuorisotyö yhteensä	€	211 500	213 000	213 000	1 500	0,7 %
Tuotot	€	-202 500	-221 000	-221 000	-18 500	9,1 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Nuorisotyö yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	1 498 900	1 495 200	1 495 200	-3 700	-0,2 %
€ / alle 29-vuotias asukas	€/asukas	94,2	93,94	93,94	-0,26	-0,3 %
Tuotot	€	-293 400	-306 900	-306 400	-13 000	4,4 %
Tuotot % kuluista	%	-19,57	-20,53	-20,49	-0,96	4,9 %
Netto	€	1 205 500	1 187 800	1 188 800	-16 700	-1,4 %
Pinta-alaneliö	m ²		3 967	3 967	3967	
Toimintatulot	€	-1 301 000	-1 341 800	1 341 900	-40 900	3,1 %
Toimintakulut	€	7 363 100	7 831 100	7 788 100	425 000	5,8 %
Toimintakate	€	6 062 100	6 496 300	6 446 200	384 100	6,4 %

Viestit tilaajalle

Kaupunkitasolla jäähalliyhtiölle maksettava vastike on täsmentynyt 210 000 euroon, mistä summasta palautuu kaupungille 140 000 euroa. Kuntaliitokseen liittyviä sisäisiä vuokria, joita ei ollut huomioitu vuoden 2013 talousarviossa (kiinteistöt vuokrattiin TA2013 valmistumisen jälkeen) lisätty 36 000 euroa, Rantakeitaan sisäisen vuokran tasokorotus 60 000 euroa. Osa-aikaisen laitoshuoneen palkka (kuntaliitos, ei huomioitu 2013) 17 000 euroa. Suomenselän talon sisäinen vuokra nuorisotilan osalta on lisätty, 10 600. Etsivän nuorisotyön vakansseja ei ole voitu raamin tiukkuuden vuoksi perustaa, työmuoto jatkaa toistaiseksi valtionavulla määrä aikaisena. Palvelutaso on pääosin ennallaan, mutta talouden tasapainotusohjelmaan kirjatut kiinteistöjen irtisanomiset vähentävät toteutuessaan nuorisotyön panosta. Vähennys sisäisissä vuokrissa ja ostopalveluissa yhteensä noin 30 000 euroa.

**)Kirjanpidollisesti ulkoilualueiden (kuntopolut, ladut, reitit) ja kenttien määrärahoja on yhdistetty yhdelle tulosyksikölle. Maisema-ajattelun mukaan nämä ovat kaksi eri tuotetta. Muutoksen vaikutusta ei ole huomioitu Maisema-järjestelmässä, jolloin järjestelmä jakaa syötetyt eurot ja suoritteet entisen periaatteen mukaisesti. Palvelutasoon ei ole tehty muutoksia. Ylläpidettävien kenttien ja ulkoilureittien määrää on tarkasteltava jatkossa uudelleen.

Palvelu: Orkesteri						
Vastuuhenkilö: Nikke Isomöttönen						
		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos 2014-2013	Muutos %
Orkesteritoiminta, konsertit	kpl	50	50	50	0	0,0 %
€ / konsertti	€/konsertti	18 368	18 447	18 447	79	0,4 %
Kuulijoiden määrä	kpl	11 000	11 000	11 000	0	0,0 %
€ / kuulija	€/kuulija	83	84	84	0	0,4 %
Kuulijoiden määrä / konsertti	kpl/konsertti	220	220	220	0	0,0 %
Orkesteritoiminta yhteensä	€	918 400	922 300	922 300	3900	0,4 %
Tuotot	€	-96 800	-127 000	-127 000	-30 200	31,2 %
Toiminnan kulut yhteensä	€	918 400	922 300	922 300	3 900	0,4 %
Tuotot	€	-96 800	-127 000	-127 000	-30 200	31,2 %
Tuotot % kuluista	%	-10,5	-13,8	-13,8	-3	30,6 %
Netto	€	821 600	795 300	795 300	-26 300	-3,2 %

Viestit tilaajalle

Orkesterin palvelutaso säilyy vuoden 2013 tasolla, eikä toiminnassa ei ole rakenteellisia muutoksia. Orkesterin kehityksen, kuulijamäärien kasvun ja sitä myötä omien tulojen kasvun varmistamiseksi orkesterille on turvattava riittävät toimintamäärärahat. Lisää työresurssia tarvitaan markkinointiin.

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta tuottaa kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle viihtyisän elin- ja toimintaympäristön puitteet suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä yhdyskuntateknisiä verkostoja sekä viher- ja virkistysalueita. Teknisen lautakunnan alaisuudessa toimivan Tilakeskuksen johtokuntana toimii teknisen lautakunnan jaosto.

Teknisen lautakunnan alaiset tulosalueet ovat:

- hallinto (tekninen lautakunta, hallinto, projektit, torit ja pysäköintipalvelut)
- maankäyttö (kaupunkisuunnittelu, mittaus ja kiinteistöt, joukkoliikenne)
- kaupunkiympäristö (yhdyskuntatekniikka ja ympäristö, lentoasema, ympäristövastuut)
- Tilakeskus (taseyksikkö)

Palvelusuunnitelma

Tekninen lautakunta vastaa toimialansa viranomaistehtävistä, omistajahallintatehtävistä sekä palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Teknisen lautakunnan tavoitteena on tuottaa kaavoitus- mittaus ja kartastopalveluja sekä hankkia ja luovuttaa maata taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lisäksi teknisen lautakunnan palveluihin kuuluvat yhdyskuntateknisten palveluiden ylläpito ja rakentaminen, joukkoliikenteen palveluiden organisointi, lentoaseman ylläpito, kauppatorin hallinnointi ja palveluiden järjestäminen, pysäköintipalvelut ja pysäköinninvalvonta.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Sairastavuusindeksi: tavoite 100	Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen vastaamaan nykytarvetta ja kunnan koko maantieteellistä aluetta.	Yhdyskuntatekniikan päällikkö

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Yritysten nettolisäys: tavoite 140 yritystä.	Lupa- ja päätösprosessin selkeyttäminen ennakoitavaksi, nopeaksi ja selkeäksi asiakkaan näkökulmasta	Tekninen johtaja
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Työpaikkakehitys: tavoite 24 500 työpaikka	Kaavoitetaan laaja-alaisesti yritystoimintaa mahdollistavia yrityskortteleita ja muodostetaan näistä volyymin mukaisia tontteja.	Kaavoituspäällikkö
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Mikkelin mainekuvan kehitys: tavoite imagotutkimuksen 4. sija tavoite yleinen yritysilmasto 3,5	Keskustan kehittämisen ja tiivistämisen jatkaminen toteutetaan uuden keskustan yleiskaavan ja erillisten projektien kuten City2020 projektin yhteydessä.	Kaavoituspäällikkö
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Matkailun yöpymisten määrä/vuosi: tavoite 280 000 yöpymistä	Luodaan Moisio-Tuukkala alueelle matkailua ja hyvinvointipalveluja tukevaa kaavoitusta.	Kaavoituspäällikkö

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Kasvihuonepäästöt: tavoite 5,5	Helposti ja keskeytymättömästi ajettavalla kevyenliikenteen verkostolla lisätään koulu- ja työpaikkaliikennettä. Osoitetaan kaduista erillään olevia kevyen liikenteen reittejä.	Liikenneinsinööri
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Asiakastytytyväisyystutkimus tavoite: liikenneväylien hoito 4 (asteikko 1-4)	Vastuu keskustan talvi- ja kesähoidosta otetaan kaupungin haltuun ja kilpailutetaan kokonaisuutena. Periaate kustannusjaosta kiinteistöjen kanssa sovitaan. Pohditaan saman periaatteen käyttöä muilla alueilla tietyissä vastuutypeissä.	Kunnossapitopäällikkö

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	-----------------	---------

Toimintatulot	6 080 500	6 624 500	6 624 500
Toimintamenot	-12 921 800	-13 511 100	-13 511 100
Toimintakate (netto)	-6 841 300	-6 886 600	-6 886 600

Palvelut tuotteittain

Palvelu: Hallinto, torit Vastuuhenkilö: Juha Ruuth		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
TEKNISEN TOIMEN HALLINTO					
Teknisen toimen henkilöstö	kpl	78	73	73	-6,4 %
Lautakunnan kokoukset, kpl	kpl	21	23	23	9,5 %
Hallinnon kulut yhteensä	€	41 800	41 800	41 800	0,0 %
Hallinnon tuotot yhteensä	€	-24 000	-24 000	-24 000	0,0 %
Hallinnon netto	€	17 800	17 800	17 800	0,0 %
Torit					
Kulut		193 600	228 825	228 825	18,0%
Tuotot		-131 000	-126 000	-126 000	-4,0 %
Netto	€	62 600	102 825	102 825	64,3 %

Viesti tilaajalle

Teknisen toimen hallinnosta teknisen lautakunnan ja hallinnon kustannukset vyörytetään tuoteryhmille. Ainoastaan teknisen lautakunnan jaosto jää jakamatta, koska se palvelee vain Tilakeskusta, joka ei vielä ole tässä toiminnanohjausjärjestelmässä mukana. Teknisen toimen yhteinen asiakaspalvelupiste vähentää työpainetta yksiköiden asiakaspalveluissa. Torien toimintaa kehitetään vastaamaan paremmin nykyisiä tarpeita.

Palvelu: Hallinto, projektit Vastuuhenkilö: Timo Rissanen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Projektit					
Hallinnon projektit,					
Kulut		215 500	293 213	293 213	35,0 %
Tuotot			-150 000	-150 000	
Netto	€	215 500	143 213	143 213	
Asuntomessut kulut	€	0	206 300	206 300	

Viesti tilaajalle

Hallinnon projekteihin kuuluu mm. digitaalisen ja ekologisen kaupunginosan suunnittelu (Satamalahti). Hankkeelle saadaan EU-rahaa Maakuntaliitolta. Hanke on aloitettu 2013 ja se päättyy 2014. Asuntomessuorganisaation kustannukset kirjataan teknisen toimen hallintoon. Talousarvioon on varattu määräraha syksyllä 2014 palkattavan projektipäällikön palkkakustannuksiin sekä erilaisiin tutkimuksiin ja suunnitteluun. Asuntomessualueen kaavoitukseen liittyvät kustannukset ovat kaupunkisuunnittelussa.

Palvelu: Pysäköintipalvelut Vastuuhenkilö: Juha Ruuth		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Pysäköintivirhemaksut (kpl)	kpl	13 000	14 000	14 000	7,7 %
Pysäköintivirhemaksutulot (€)	€	420 000	480 000	480 000	14,3 %
€ / asukas	€/asukas	4,31	3,76	3,76	12,7 %
Yhteensä (€)	€	292 478	255 343	255 343	12,7 %
Tuotot	€	-725 500	-717 000	-717 000	-1,2 %
Netto	€	-448 232	-461 610	-461 610	2,9 %

Viesti tilaajalle

Maksullisen pysäköinnin palveluja kehitetään, mm. pysäköintikortit ja maksutavat. Liikennettä haittaava tai vaarantava väärin-pysäköinti on erityistarkkailussa. Tiedotusta vuoropysäköinnistä ja muista ongelmia aiheuttavista järjestelyistä parannetaan. Maksujen perintää tehostetaan rengaslukoilla.

Maankäyttö

Palvelu: Kaupunkisuunnittelu Vastuuhenkilö: Ilkka Tarkkanen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
<i>Yleiskaavoitus</i>					
Bruttokulut / asukas	€	8,2	3,7	3,7	-54,8 %
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (kpl)	€/kpl	186 085	125 313	125 313	-32,7 %
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (ha)	€/ha	9 304	835	835	-8,9 %
Hyväksytyt kaavat (kpl)	kpl	3,0	2,0	2,0	-33,3 %
Hyväksytyt kaavat (ha)	ha	60	300	300	400,0 %
Yhteensä (€)	€	558 254	250 626	250 626	-55,1 %
Netto	€	558 254	250 626	250 626	-55,1 %
<i>Asemakaavoitus</i>					
Bruttokulut / asukas	€/asukas	5,2	7,2	7,2	38,7 %
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (kpl)	€/kpl	19 596	48 934	48 934	149,7 %
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (ha)	€/ha	2 939	16 311	16 311	454,9 %
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (k-m ²)	€/k-m ²	1,6	7,0	7,0	337,5 %
Hyväksytyt kaavat (kpl)	kpl	18,0	10,0	10,0	-44,4 %
Hyväksytyt kaavat (ha)	ha	120,0	30,0	30,0	25,0 %
Hyväksytyt kaavat (k-m ²)	k-m ²	215 000	70 000	70 000	-67,4 %
Yhteensä (€)	€	352 735	489 337	489 337	38,7 %
Netto	€	352 735	489 337	489 337	38,7 %
<i>Muut palvelut</i>					
€ / asukas	€/asukas	4,1	4,8	4,8	17,4 %
Yhteensä (€)	€	277 161	325 303	325 303	17,4 %
Netto	€	277 161	325 303	325 303	17,4 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Kaavoituspalvelut yhteensä					
Kulut yhteensä	€	1 188 150	1 065 266	1 065 266	10,3 %
Kulut yhteensä / asukas	€/asukas	17,5	15,7	15,7	10,3 %
Netto	€	1 188 150	1 065 266	1 065 266	10,3 %

Viesti tilaajalle

Kaupungin uusi yleiskaavatyö on käynnistynyt keskittyen Mikkelin kaupunkialueen ympärille. Yleiskaavassa otetaan huomioon keskusta alueen täydennysrakentaminen, siihen liittyvät pysäköintiratkaisut ja muut liikenteelliset järjestelyt jotka poikkeavat nykyisistä normeista. Visulahden pohjoisosiin muodostetaan uusi teollisuuden ja logistiikan keskittymä Oravinmäen teollisuusalueen jatkoksi. Mikkelin kaupunkipuisto –hanke liitetään osaksi yleiskaavaa mahdollistaen kevyen liikenteen reitit jotka yhdistävät Kalevankankaan alueen Rokkalanjokea pitkin Kaihun alueelle haarautuen siitä Urpolaan ja etelään kohti Moisio—Kyyhkylä aluetta. Moisio alueen osayleis- ja asemakaavat ovat saatu päätökseen ja asuntomessut etenevät muilta osin aikataulun mukaisesti. Pursialan teollisuusalue siistitään ja Pursialankatu suunnitellaan osaksi vuoden 2017 asuntomessujärjestelyitä. Kaupungin strateginen tavoite on osoittaa lähellä keskustaa sijaitseville Saimaan rannoille maankäyttöä kaupunkirakennetta eheyttävällä tavalla. Satamalahtea suunnitellaan digitaalisten palveluiden ja innovaatioiden testialustaksi. Sitä varten on laadittu toimintasuunnitelma yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa. Graanin rannan kaavoitus on saatu päätökseen ja Suomen ensimmäinen BREEAM sertifioitu, kestävän kehityksen aluesuunnitteluprojekti on valmis toteutukseen. Yhdessä Satamalahden kanssa ne muodostavat ekologisen suunnittelun ja rakentamisen mallialueen.

Palvelu: Mittaus ja kiinteistöt Vastuuhenkilö: Hannu Peltomaa		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
<i>Maastotietopalvelut</i>					
€ / kunnan maapinta-ala (km ²)	€/km ²	192,1	187,1	187,1	-2,6 %
€ / asukas	€/asukas	7,2	7,0	7,0	-2,6 %
Yhteensä (€)	€	489 838	477 019	477 019	-2,6 %
Tuotot	€	-46 000	-42 000	-42 000	8,6 %
Netto	€	443 838	435 019	435 019	-1,9 %
<i>Paikkatietopalvelut</i>					
€ / ylläpidettävä alue (km ²)	€/km ²	2 526	2 475	2 475	-2,0 %
€ / asukas	€/asukas	5,7	5,5	5,5	-2,0 %
Yhteensä (€)	€	383 950	376 241	376 241	-2,0 %
Tuotot	€	-77 000	-80 000	-80 000	3,9 %
Netto	€	306 950	296 241	296 241	-3,4 %
<i>Kiinteistöinsinööripalvelut</i>					
€ / rekisteröidyt kiinteistöt	€/kiinteistö	3 614	2 322	2 322	-35,7 %
€ / asukas	€/asukas	4,3	3,4	3,4	-19,7 %
Yhteensä (€)	€	289 137	232 222	232 222	-19,7 %
Tuotot	€	-240 500	-260 000	-260 000	-8,3 %
Netto	€	48 637	-27 778	-27 778	-57,1 %
<i>Tonttipalvelut</i>					
€ / operoidut kiinteistöt	€/kiinteistö	347,3	192,9	192,9	-44,5 %
€ / asukas	€/asukas	1,2	1,1	1,1	-8,3 %
Yhteensä (€)	€	79 878	77 178	77 178	-3,4 %
Tuotot	€	-2 353 000	-2 560 000	-2 560 000	8,8 %
Netto	€	-2 273 122	-2 482 822	-2 482 822	9,2 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Kiinteistö- ja mittauspalvelut yhteensä					
Kulut yhteensä	€	1 242 803	1 162 659	1 162 659	-6,4 %
Kulut yhteensä /asukas	€/asukas	0,2	0,2	0,2	0,0 %
Tuotot	€	-2 716 500	-2 942 000	-2 942 000	8,3 %
Netto	€	-1 473 697	-1 779 341	-1 779 341	20,7 %

Viesti tilaajalle

Paikkatietojärjestelmän uudistamisen ensimmäinen vaihe on saatettu loppuun. Parannetulla rekisteriaineistolla ja monipuolisemmilla analyysityökalulla kyetään vastaamaan koko kaupungin tasolla paremmin ja erityisesti entistä luotettavammin moninaisiin eri hallintokuntien analyysitarpeisiin. Luodaan kuntalaisten käyttöön mobiili, paikkaan sidottua tietoa käsittelevä sähköinen palautteenantofoorumi. Sähköinen rakennusluvan hakeminen on otettu käyttöön. Palvelun toimivuutta seurataan ja sitä kehitetään. Lähdetään mukaan pilotoimaan ja kehittämään myös muita rakennuslupapalvelun alustaan pohjautuvia teknisen sektorin sähköisiä palveluja (yleisillä alueilla tehtävät työt, poikkeusluvut, ympäristöpalvelut). Laadukas ja monipuolinen tonttitarjonta turvataan vähentämällä maanhankintaa ja ohjaamalla näin säästyneet investointivarat uudisalueiden katujen rakentamiseen.

Palvelu: Joukkoliikenne Vastuuhenkilö: Liisa Heikkinen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
<i>Korttilatausten lukumäärä</i>	kpl	28 600	23 750	23 750	-16,9 %
€/korttilataus	€/korttilataus	51,9	63,4	63,4	22,2 %
Joukkoliikenteen kulut yhteensä/asukas	€	21,9	22,2	22,2	1,5 %
Yhteensä (€)	€	1 484 146	1 505 050	1 505 050	1,4 %
Tuotot	€	-230 500	-295 000	-295 000	28,0 %
Netto	€	1 253 646	1 210 050	1 210 050	-3,4 %
<i>Kutsutaksi</i>					
asiakasmäärä	kpl	4 000	4 000	4 000	0,0 %
€/asiakas	€	7,0	14,1	14,1	103,3 %
Kutsutaksin kulut yhteensä/asukas	€/asukas	0,4	0,8	0,8	102,4 %
Yhteensä (€)	€	27 822	56 496	56 496	103,1 %
Tuotot	€				
Netto	€	27 822	56 496	56 496	103,1 %
Joukkoliikennepalveluiden kulut yhteensä	€	1 511 968	1 561 546	1 561 546	3,5 %
Kulut yhteensä / asukas	€/asukas	22,3	23,1	23,1	3,5 %
Tuotot	€	-230 500	-295 000	-295 000	28,0 %
Netto	€	1 281 468	1 266 546	1 266 546	-1,2 %

Viesti tilaajalle

Joukkoliikennelain ja PSA :n (palvelusopimusasetus) mukaisesti Mikkelin kaupungin toiminta toimivaltaisena lupaviranomaisena jatkuu. Kaupunki järjestää joukkoliikennepalvelut PSA-mallin mukaisesti, toimivalta-alueena on Mikkelin kaupunki. Joukkoliikenne noudattaa ja toteuttaa laissa määriteltyjä toimivaltaisen lupaviranomaisen tehtäviä. Toimivaltaisen viranomaisen myöntää alueelleen hakemuksesta liikenteen harjoittamiseen oikeuttavat luvat

Palvelutasomäärityksessä otetaan huomioon eri väestöryhmien tarpeet, joukkoliikenteen määrä ja laatu sekä yhteistyö toimivaltaisten viranomaisten sekä kuntien ja maakuntien liittojen kanssa. Kaupungin alueella tehdään vuoden 2013/2014 aikana päätös alueensa joukkoliikenteen palvelutasosta sekä joukkoliikenteen järjestämistavasta. Mikkelin kaupunki on mukana valtakunnallisessa Liikenneviraston vetämässä toimivaltaisten viranomaisten osakeyhtiössä, joka toteuttaa uuden valtakunnallisen lippu- ja maksujärjestelmän. Toimivaltaisten lupaviranomaisten lippu- ja maksujärjestelmän tulisi olla käytössä vuoden 2015 syksyllä liikennöitsijäsopimusten yleisen siirtymäajan päättyessä.

Palvelu: Energiapuun hankinta Vastuuhenkilö: Pekka Halonen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Energiapuun hankinta					
Kulut		632 000	612 844	612 844	-3,0 %
Tuotot	€	-632 000	-610 000	-610 000	-3,5 %
Netto		0	2 844	2 844	

Viesti tilaajalle

Energiapuuta hankitaan pystykaupoin omana hankintana ja yhteisöjen mailta miestyönä ja koneurakointina. Haketta toimitetaan Etelä-Savon Energia Oy:lle kolmivuotisen runkosopimuksen mukaisesti 60 000 im³ vuodessa.

Kaupunkiympäristö

Palvelu: Kunnallistekniikan suunnittelu ja rakennuttaminen Vastuuhenkilö: Maini Väisänen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
<i>Suunnittelu</i>					
Kadut	€	293 628	260 860	260 860	-11,2 %
Puistot ja leikkikentät	€	158 572	133 618	133 618	-15,7 %
Suunnittelun kulut yhteensä/kpl	€/kpl	13 676	11 688	11 688	-14,5 %
Suunnittelun kulut yhteensä/asukas	€/asukas	7,0	6,2	6,2	-14,5 %
Yhteensä (€)	€	478 672	420 776	420 776	-12,1 %
Tuotot	€	-81 000	-81 000	-81 000	0,0 %
Netto	€	397 672	339 777	339 777	-14,5 %
<i>Rakennuttaminen</i>					
Kadut	€	228 092	207 732	207 732	-8,9 %
Puistot ja leikkikentät	€	93 678	68 004	68 004	-27,4 %
Rakennuttamisen kulut yhteensä/asukas	€/asukas	5,0	4,4	4,4	-12,0 %
Yhteensä (€)	€	342 587	299 378	299 378	-12,6 %
Tuotot	€	-114 000	-135 000	-135 000	18,4 %
Netto	€	228 587	164 378	164 378	-28,0 %
Suunnittelu ja rakennuttaminen	€/asukas	12,10	10,61	10,61	-12,3 %
Yhteensä (€)	€	821 259	720 154	720 154	-12,3 %
Tuotot	€	-195 000	-216 000	-216 000	10,8 %
Netto	€	626 259	504 154	504 154	-19,5 %

Viesti tilaajalle

Suunnittelutyö kilpailutetaan ja ostetaan pääosin konsulteilta. Omana työnä suunnitellaan puistoja ja kiireellisiä pieniä hankkeita. Rakennusurakat kilpailutetaan vapailla markkinoilla, lukuun ottamatta YIT Kuntatekniikka Oy:n kumppanuussopimukseen kuuluvia hankkeita. Työohjelman laadinnassa otetaan huomioon saneeraustarpeet, vesilaitoksen tarpeet, uudet asuinalueet, liike-elämän tarpeet, sekä kevyen liikenteen ja liikenneturvallisuuden kehittäminen.

Palvelu: Liikenneväylien ylläpito Vastuuhenkilö: Päivi Turkki		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
<i>Liikenneväylien kunnossapito</i>					
Hoidetut liikenneväylät (m ²)	m2	2 500 000	2 432 000	2 432 000	-2,7 %
Kesäkunnossapito (€ / m ²)	€/m2	0,3	0,4	0,4	12,9 %
Talvikunnossapito (€ / m ²)	€/m2	0,7	0,7	0,7	9,0 %
Kunnossapito yhteensä (€ / m ²)	€/m2	1,2	1,3	1,3	8,1 %
Liikenneväylien kunnossapito yhteensä	€	3 099 724	3 264 470	3 264 470	5,3 %
Tuotot	€	-15 000	-39 700	-39 700	164,7 %
Netto	€	3 084 724	3 224 770	3 224 770	4,5 %
<i>Katuvalaistus ja liikenteen ohjauslaitteet</i>					
Valaisimet (kpl)	kpl	11 630	11 600	11 600	0,3 %
€ / valaisin	€/kpl (valaisin)	86,9	94,8	94,8	9,2 %
Ohjauslaitteet (kpl)	kpl	25,0	26,0	26,0	4,0 %
€ / ohjauslaite	€/kpl (valaisin)	6 444	10 613	10 613	64,7 %

		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
<i>Muut palvelut</i>					
€/asukas	€/asukas	1,1	1,1	1,1	0,0 %
Yhteensä (€)	€	74 434	77 203	77 203	3,7 %
Tuotot	€	-57 000	-47 000	-47 000	-17,5 %
Netto	€	17 434	30 203	30 203	73,2 %
<i>Liikenneverkot yhteensä</i>					
Kulut yhteensä	€	4 345 452	4 717 428	4 717 428	8,6 %
Kulut yhteensä / asukas	€/asukas	64,0	69,5	69,5	8,6 %
Tuotot	€	-72 000	-86 700	-86 700	20,4 %
Netto	€	4 273 452	4 630 728	4 630 728	8,4 %

Viesti tilaajalle

Kaupungille on siirtynyt kaikkien katuvalojen omistus ja huoltovastuu. Katuvalojen ohjausjärjestelmien nykyaikaistamisella etsitään säästöjä valaistuksesta. Vuoden aikana panostetaan erityisesti keskeisten kevytvälien kunnostamiseen. Alueurakan kaikki alueet kilpailutetaan 2015 alussa uudelleen.

Palvelu: Viheraluepalvelut Vastuuhenkilöt: Viljo Muuronen (puistot), Annamari Huttunen (metsät)		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Puistojen hoito ja ylläpito, m ²	m ²	894 000	906 000	906 000	1,3 %
1. hoitoluokan puistot, m ²	m ²				
1. hoitoluokan puistot (€/m ²)	€/m ²				
2. hoitoluokan puistot, m ²	m ²	306 000	300 000	300 000	-2,0 %
2. hoitoluokan puistot (€/m ²)	€/m ²	1,40	1,70	1,70	28,9 %
3. hoitoluokan puistot, m ²	m ²	588 000	606 000	606 000	3,1 %
3. hoitoluokan puistot (€/m ²)	€/m ²	0,20	0,30	0,30	20,8 %
Puistojen hoito ja ylläpito yhteensä (€/m ²)	€/m ²	0,94	1,09	1,09	16,0 %
Muu maisemanhoito, (€/m ²)	€/m ²	0,08	0,13	0,13	62,5 %
Yhteensä (€)	€	836 178	988 760	988 760	18,2 %
Tuotot	€	-7 000	-13 500	-13 500	92,9 %
Netto	€	829 178	975 260	975 260	17,6 %
Metsät, ha	ha	6 759	6 759	6 759	0,0 %
€/ha	€/ha	87,9	84,1	84,1	-4,3 %
Yhteensä (€)	€	594 154	568 334	568 334	-4,3 %
Tuotot	€	-1 018 000	-1 098 000	-1 098 000	7,9 %
Netto	€	-423 846	-529 666	-529 666	25,0 %
<i>Muut palvelut (uimarannat)</i>					
€/asukas	€/asukas	1,09	1,03	1,03	-5,5 %
Yhteensä (€)	€	59 532	56 040	56 040	-5,9 %
<i>Viheraluepalvelut yhteensä</i>					
Kulut yhteensä	€	1 490 760	1 613 134	1 613 134	8,2 %
Kulut yhteensä/asukas	€/asukas	22,0	23,8	23,8	8,0 %
Tuotot	€	-1 025 000	-1 112 800	-1 112 800	8,6 %
Netto	€	465 760	500 334	500 334	7,4 %

Viesti tilaajalle

Puistot: Palvelujen priorisointiohjelmaa laaditaan leikkipaikoista ja uimarannoista. Ohjelmassa otetaan kantaa palvelujen määrään ja laatuun resursseja vastaavasti. Palveluja kehitetään priorisointiohjelman mukaisesti. Kansalaisyhteistyötä tehostetaan lähialueiden siistimisessä. *Metsät:* Metsät ja vesialueet toiminnassa keskeisten metsänhoitoon ja käyttöön liittyvien töiden lisäksi - perehdytään edelleen Ristiinan ja Suomenniemen tilanteeseen - ollaan mukana Asuntomessujen valmistelussa niin työryhmässä kuin ympäristöhoitoon liittyvissä töissä - valmistellaan siirtymistä uuteen, ajanmukaiseen metsätietojärjestelmään.

Palvelu: Satamat Vastuuhenkilö: Maini Väisänen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Pienvenesatamat					
Kulut yhteensä	€	62 818	98 239	98 239	56,4 %
Kulut yhteensä / asukas	€/asukas	0,9	1,5	1,5	55,9 %
Tuotot	€	-11 000	-34 000	-34 000	209,1 %
Netto	€	51 818	64 239	64 239	24,0 %

Viesti tilaajalle

Yksityinen yritys tuottaa kotisatamapalveluja Mikkeliissä, Anttolassa, Haukivuorella ja Otavassa. Lotjasaareen on valmistunut uusi kotisatama nostolaitureineen ja luiskineen. Talvisäilytys on siirtynyt Lotjasaareen Mikkelistä. Ristiinan kotisatamapalvelut tuottaa paikallinen pursiseura. Kaupungin hoidossa ovat vierasvenepaikat ja laivalaiturit (85 paikkaa).

Palvelu: Lentoasema Vastuuhenkilö: Sakari Silvennoinen		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Lentoasema					
Kulut	€	495 617	522 743	522 743	5,5 %
Tuotot	€	-168 000	-161 000	-161 000	-4,2 %
Netto	€	327 617	361 743	361 743	10,4 %

Viesti tilaajalle

Nykyisellä palvelutoiminnallaan Mikkelin lentoaseman ensisijainen tehtävä on turvata ja mahdollistaa maavoimien esikunnan ja heidän asiakkaiden yhteyslennot sekä ilmavoimien tukilentolaivueen yhteyslennot, kansainväliset liike- ja tilauslennot, elinsiirtolennot, yleisilmailun toiminta, lentokoulutustoiminta ja Mikkelistä tai Mikkeliin matkanjärjestäjien suunnittelemat tilauslennot. Mikkelin lentoaseman lennonvarmistuslaitteet, lennonvarmistuspalvelut, terminaalipalvelut ja infra ovat samantasoisia kuin muilla lentoasemilla.

Palvelu: Ympäristövastuut Vastuuhenkilö: Hannu Rautio		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Ympäristövastuut, kulut	€	275 095	261 605	261 605	-4,9 %

Viesti tilaajalle

Metsä-Sairilan vanhan kaatopaikan jälkihoitotyöt ovat loppuvaiheessa. Kaupunki on vastuussa sulkemisesta osakassopimuksen mukaisesti. Tikkan, Anttolan, Haukivuoren, Oravinmäen, Ristiinan, Suomenniemen ja Metsä-Sairilan lopetettujen kaatopaikka-alueiden suotovesien ja ympäristön tarkkailuvelvoite jatkuu. Pursialan pohjavesialueen kloorifenoliongelman selvittelyä ja seurantaa jatketaan. Neuvottelut Vapon kanssa meneillään. suojaumpppauksia jatketaan. Satama- alueen pilaantumista tehdään laajempia jatkoselvityksiä. ST 1 tontin kaupungin vastuulle kuulunut rakennus on purettu ja tontin kunnostamisesta neuvotellaan pilaajan kanssa. Pilaantuneiden tonttien tutkimuksia ja kunnostuksia tehdään tarpeen mukaan rakennushankkeiden käynnistymisen yhteydessä vuoden aikana.

Maaseutu- ja tielautakunta

Maaseutu- ja tielautakunnan toiminta-alueena on maataloushallinnon ja maatalousyrittäjien lomituspalveluiden järjestäminen sekä yksityistielain mukaisena kunnallisena tiehallintoviranomaisena toimiminen. Lautakunta kehittää maaseutua ja maaseudun elinkeinotoimintaa sekä alemmaa tieverkkoa ja avustaa vesiosuuskuntien rakentamista.

Palvelusuunnitelma

Maaseutu- ja tielautakunta toteuttaa palvelua asiakaslähtöisesti lähellä asiakasta ja palvelua käyttävien asiakkaiden neuvontaan ja tiedotukseen kiinnitetään huomiota, jotta palvelutoiminnan tasapuolisuus toteutuu. Maaseutuhallinnon ja lomitustoiminnan seudullisuus, sekä kuntaliitoksen myötä kasvanut yksityistiehallinnon asiakaslukumäärä asettaa asiakaskonseptin rakentamisen uudelle tasolle. Lomitustoiminnan käyttäjälähtöisyyttä parannetaan tekemällä tilakohtaisia palvelusuunnitelmia. Maaseutu- ja yksityistiehallinnon laajentumisen myötä asiakkaat saavat tasapuolisempaa palvelua.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Sairastavuusindeksi: tavoite 100	Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen ja toimenpiteiden tekeminen.	Yhdyskuntatekniikan insinööri

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Yritysten nettolisäys: tavoite 140 yritystä, työpaikkakehitys: tavoite 24 500 työpaikkaa.	Yksityisteiden perusparannusprojektien toteutetaan noin 60 kpl.	Yhdyskuntatekniikan insinööri

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Luomumaatilojen %-osuus kaikista maataloista: tavoite 15	Ollaan aktiivinen toimija Tukipilari –hankkeen Luomu info –tilaisuuksissa.	Maaseutupäällikkö
Luomussa olevan peltopinta-alan %-osuus kaikesta peltopinta-alasta: tavoite 18	Lisätään maatalousyrittäjien tietoisuutta lähi- ja luomuruuan tulevaisuuden näkymistä sekä markkinoidaan luomua maatalousyrittäjille tukikoulutuksien yhteydessä.	Maaseutupäällikkö
	Hyödynnetään Luomuinstituutin, Pro Agrian ja MTK Etelä-Savon kyvykkyyttä ja palveluita tiedottamisessa ja vuoropuhelussa.	Maaseutupäällikkö

Tunnusluvut

	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Maatilat yhteensä, kpl	1 520	1 400	1 350	1 300	1 300
Maatalouden tukihakemukset, kpl	8 650	8 000	7 500	7 000	7 000
Maatalouden tuet milj. euroa/vuosi	28	28	28	27	27
Lomituspäivät (vuosilomat, sijaisapu, tuettu lomitukset)	27 000	26 000	25 000	25 000	25 000
Kustannus euroa/lomituspäivä	165	170	170	170	170
Avustettavat yksityistiet, kpl	750	750	750	750	750
Perusparannetut yksityistiet, kpl	60	60	60	60	60
Kunnossapidetyt yksityistiekilometrit euroa/km	420	420	425	425	425
Rakennetut vesiosuuskuntien johtokilometrit tms.	9	9	9	9	9

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintatulot	6 969 000	6 085 300	6 085 300
Toimintamenot	-10 332 800	-8 551 100	-8 551 100
Toimintakate (netto)	-3 363 800	-2 465 800	-2 465 800

Rakennuslautakunta

Rakennuslautakunnan tehtävänä on, mikäli tämä ei lainsäädännön tai kunnallisten sääntöjen mukaan kuulu muulle viranomaiselle:

1. toimia Mikkelin kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena
2. seurata rakentamisen yleistä kehitystä kaupungissa sekä vaikuttaa valmisteluun, joka liittyy rakentamiseen, maisema- tai ympäristökaupunkikuvaan sekä maankäytön suunnitteluun ja
3. huolehtia toimialaansa kuuluvan lupamenettelyn sekä valvonta- ja neuvontatoimen asianmukaisesta järjestämisestä sekä tähän liittyen tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle
4. toimia Mikkelin kaupungin jätehuoltoviranomaisena.

Palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelmassa kerrotaan palvelustrategian linjauksen mukaisesti lyhyesti toimielimen tärkeimmät ja keskeisimmät palveluun liittyvät kehittämissuunnitelmat ja palvelutuotantoon vaikuttavat muutokset sekä myös mahdolliset sellaiset toimenpiteet, joita ei ole otettu huomioon palvelustrategiassa.

Asiakaspalvelua kehitetään (neuvonta, lupaprosessi ja valvonta): helppo tavoitettavuus, avuliaisuus ja tasapuolisuus, yleisen edun rinnalla huomioidaan myös asiakkaan etu. Lupaprosessia kehitetään asiakaslähtöisemmäksi sekä vaikutukseltaan ja kustannuksiltaan tehokkaaksi. Sähköistä asiointia kehitetään lupamenettelyssä ja yhteydenpidossa asiakkaisiin. Pyritään säilyttämään toiminnan taloudellisuus suhdanteiden vaihdellessakin. Luodaan toimintaedellytykset Mikkelin kaupungin jätehuoltoviranomaisena toimimiselle.

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Yritysten nettolisäys: tavoite 140	Kirkastetaan lupa- ja päätösprosesseja (enakoitavuus, nopeus, selkeys). Sähköinen lupaprosessi otetaan käyttöön.	Johtava rakennustarkastaja
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Kaatopaikalle penkkaan loppusijoitetun jätteen määrä asukasta kohden laskettuna (kg/asukas): tavoite 75	Yhdyskunnan (Mikkeli) jätehuolto on lajittelevaa ja jätelogistiikka suunnitellaan Metsä-Sairilan kanssa vastaamaan kierrätys- ja jätteenpolttoprosessia.	Jätehuoltoviranomainen

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Vesistöistä hyvässä tai erinomaisessa kunnossa olevien luokiteltujen vesimuodostumien määrä %-osuus: tavoite 90	Varmistetaan hulevesisuunnittelu ja tonttikohtainen veden ohjaus rakennuslupaprosessin aikana. Rakennuslupatarkastuksessa pitää huolehtia tonttikohtaisesta imeytämisestä ja viivyttämisestä.	Rakennustarkastajat
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Luokitelluista pohjavesimuodostumista hyvässä tai erinomaisessa kunnossa olevien muodostumien osuus (%): tavoite 50	Vanhan Kalevankankaan koulun ja Kirkonvarkauden uuden asuinalueen käyttöönoton yhteydessä varmistetaan, ettei asuinrakentaminen muodosta pohjavesiriskiä.	Johtava rakennustarkastaja
	Selvitetään maalämmön riskien vaikutus pohjavesiin ja laaditaan kaupunkiin maalämmön perustamisen ohjeistus.	Johtava rakennustarkastaja

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Ekologinen jalanjälki (gha / as): tavoite 5,5	Energiatehokkaan rakentamisen ohjausta ja neuvontaa lisätään laatimalla korjausrakentamisen toimintaohje sekä lisäämällä neuvontaa.	Rakennustarkastajat

Talous

TP 2012	KS 2013	Ltk esitys 2014	TA 2014
---------	---------	--------------------	---------

Toimintatulot	676 000	726 000	726 000
Toimintamenot	-898 000	-954 800	-954 800
Toimintakate (netto)	0	-228 800	-228 800

Palvelut tuotteittain

Palvelu: Rakennusvalvonta ja jätehuollon viranomaistehtävät Vastuuhenkilö: Risto Mikkola		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Rakennus- ja toimenpideluvat					
Luvat	kpl	550	510	510	-7,3 %
Katselmukset	kpl	1 200	1 230	1 230	2,5 %
€ / asukas	€/asukas	8,41	8,39	8,39	0,2 %
€ / lupa	€/lupa	1 037,73	1 116,46	1 116,46	7,6 %
€ / katselmus	€/katselmus	475,63	462,92	462,92	2,7 %
Kulut	€	570 752	569 397	569 397	-0,2 %
Tuotot	€	-500 000	-500 000	-500 000	0,0 %
Netto	€	70 752	69 397	69 397	-1,9 %
Muut luvat					
Luvat	kpl	220	175	175	-20,5 %
Katselmukset	kpl	300	390	390	30,0 %
€ / asukas	€/asukas	2,12	2,39	2,39	12,7 %
€ / lupa	€/lupa	653,94	927,65	927,65	41,9 %
€ / katselmus	€/katselmus	479,56	416,25	416,25	-13,2 %
Kulut	€	143 867	162 339	162 339	12,8 %
Tuotot	€	-72 100	-72 100	-72 100	0,0 %
Netto	€	71 767	90 239	90 239	25,7 %
Korjausneuvonta					
Luvat	kpl	80	80	80	0,0 %
Katselmukset	kpl	130	120	120	7,7 %
€ / asukas	€/asukas	1,17	1,02	1,02	-12,8 %
€ / lupa	€/lupa	993,51	864,56	864,56	-13,0 %
€ / katselmus	€/katselmus	611,39	576,37	576,37	-5,7 %
Kulut	€	79 481	69 165	69 165	-13,0 %
Tuotot	€	0	0	0	
Netto	€	79 481	69 165	69 165	-13,0 %

Palvelu: Rakennusvalvonta ja jätehuollon viranomaistehtävät Vastuuhenkilö: Risto Mikkola		TA 2013 (valtuusto)	TA 2014 (lautakunta)	TA 2014 (valtuusto)	Muutos %
Jätehuolto/viranomaistehtävät					
€ / asukas	€/asukas	1,47	2,21	2,21	50,3 %
Kulut	€	100 000	150 000	150 000	50,0 %
Tuotot	€	-100 000	-150 000	-150 000	50,0 %
Netto	€	0	0	0	
Rakennuslautakunta yhteensä					
€ / asukas	€/asukas	13,17	14,01	14,01	6,4 %
€ / lupa	€/lupa	1 161,17	1 243,01	1 243,01	7,0 %
€ / katselmus	€/katselmus	548,53	546,49	546,49	-0,4 %
Kulut	€	894 100	950 900	950 900	6,4 %
Tuotot	€	-672 100	-722 100	-722 100	7,4 %
Netto	€	222 000	228 800	228 800	3,1 %
Viesti tilaajalle Rakennuslautakunnan toimintamenojen kasvuun vaikuttavat mm. sähköiseen lupajärjestelmään siirtyminen sekä jätehuollon viranomaistehtäviin esitetyn uuden viran - jäteasiain tarkastaja - perustaminen. Jätehuollossa vaikutus nettoon on +/- 0 euroa koska kustannukset laskutetaan Metsäsairila Oy:ltä.					

Liikelaitokset

- Etelä-Savon työterveysliikelaitos
- Mikkelin Vesiliikelaitos
- Otavan Opisto liikelaitos

Taseyksiköt

- Etelä-Savon pelastuslaitos
- Tilakeskus

Etelä-Savon työterveys liikelaitos

Etelä-Savon työterveys liikelaitos on alueellinen johtava työterveyshuollon palvelutuottaja. Toiminta perustuu hyvään työterveyshuolto käytäntöön. Etelä-Savon työterveys tuottaa laadukasta työterveyshuoltoa ja työterveyshuoltopainotteista yleislääkäritasoisista sairaanhoitoa. Työterveyshuolto tukee työssä jaksamista ja tavoitteena on pidentää työuria ja ennaltaehkäistä ennenaikaista eläköitymistä. Tavoitteena on tukea julkisen puolen työntekijöiden työkykyä muutoksissa sekä toimia asiakasyritysten kumppanina työhyvinvoinnin tukemisessa ja työkyvyn säilyttämisessä. Työterveyshuolto on yrityksille investointi.

Etelä-Savon työterveys liikelaitos on asiantuntijaorganisaatio, jossa on osaava henkilöstö ja käytössä ovat ajanmukaiset työkalut. Ennaltaehkäisen työn, työterveyspainotteisen sairaanhoidon ja muiden työhyvinvointia tukevien toimenpiteiden tavoitteena on terve ja tyytyväinen työntekijä. Toimintaa ohjaa kumppanuus asiakasyrityksen kanssa. Liikelaitoksen henkilöstö on pätevöitynyt työterveyshuoltoon ja täydennyskoulutus on jatkuvaa. Liikelaitos huolehtii myös henkilöstönsä hyvinvoinnista ja työyhteisöstä.

Liikelaitoksen toiminta perustuu Laatukäsikirjaan ja ISO 9001-2008 sertifiointi on osa jatkuvaa toimintaa. Liikelaitoksen toiminnassa varaudutaan vuoden 2015 alusta toteutuvaan yhtiöittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari
Toiminnan tavoitteena on kumppanuus asiakasyritysten kanssa. Työterveyshuolto pystyy antamaan riittävää ja asiakasyrityksiä palvelevaa raportointia.	Yritystyytyväisyyskyselyt vuosittain yritysjohdolle.
Liikelaitoksella on riittävä henkilöstömäärä kysyntään nähden ja henkilöstö on osaavaa ja ammattitaitoista.	Asiakastyytyväisyyskysely vuosittain henkilöasiakkaille.
Etelä-Savon työterveys liikelaitos tekee ennaltaehkäisevää työtä työpaikoilla sekä toteuttaa yksilötapaamisissa sairauksia ja tapaturmia ehkäisevää ohjausta ja neuvontaa.	Ennaltaehkäiseväntyön ja sairaanhoidon suhde (KL1/KL2) Tavoitteena on suhde 50/50

Toimenpiteet palvelutuotannon kehittämiseksi

Kumppanuus ja laatu painottuvat yhteistyössä asiakasyritysten kanssa. Vuoden 2014 aikana toteutetaan asiakastyytyväisyysmittaukset. Liikelaitoksen tehokkaan ja taloudellisen toiminnan vaatimuksena on riittävä asiakaskunta. Asiakaskuntaa pyritään laajentamaan ja monipuolistamaan osallistumalla Hansel-palvelutuotajana valtiohallinnon paikallisiin kilpailutuksiin. Acute – tietojärjestelmää hyödynnetään asiakasyritysten hyväksi ja raportoinnin kehittämiseksi. Liikelaitos osallistuu Acute – tietojärjestelmän kehittämiseen. Vuoden 2014 aikana käynnistyy alueellinen KanTa-arkistohanke sairaanhoitopiirin vetämänä. Alkuvuodesta 2014 saadaan käyttöön alueellinen sähköinen EKG-arkisto. Toimintoja kehitetään vastaamaan nykyaikaisten työnantajien toiveita. Liikelaitoksen halutaan olevan myös valtakunnallisesti työterveyshuoltoa kehittävä liikelaitos. Markkinoinnin kohteena ovat edelleen uudet asiakasyritykset. Tavoitteena on lakisääteisen työterveyshuollon sopimusten laajentaminen sisältämään myös työterveyshuoltopainotteista sairaanhoitoa. Liikelaitoksen yhtiöittämisprojektia jatketaan ja valmistaudutaan 1.1.2015 tapahtuvaan yhtiöittämiseen.

Henkilöstön koulutuksesta pidetään huolta. Pysyvä ja osaava henkilöstö on liikelaitoksen toiminnan perusta. Lisääntyvät haasteet työelämässä ja asiakasyrityksissä edellyttää riittävää ja osaavaa henkilöstöä. Työterveyshuollon moniammatillisen toiminnan edellytyksenä on tasapainoinen henkilöstörakenne. Rekrytoinnin onnistumista tuetaan tarjoamalla koulutusta työterveyshuoltoon erikoistuville lääkäreille ja olemalla Etelä-Savon johtava työterveyshuollon koulutusyksikkö. Liikelaitos tarjoaa erikoistumiskoulutusta myös Mikkelin seudun ulkopuolelle. Liikelaitos osallistuu Great Place to Work- tutkimukseen kehittääkseen omaa työyhteisöään ja oppiakseen samalla uusia työvälineitä omaan työhönsä. Valtakunnallista yhteistyötä muiden kunnallisten työterveysyksiköiden kanssa tiivistetään entisestään. Yhteisiä kilpailutuksia käytetään palveluiden hankinnassa.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Henkilöasiakkaiden määrä	16 782	17 000	18 200	18 500	18 500	18 500
Kokonaisvaltaisen sopimuksen piirissä olevat henkilöstöasiakkaat	13 740	14 500	15 000	15 000	15 500	15 500
Henkilöstö						
Vakituinen henkilökunta (sitova)	41	44	49	49	49	49
Määräaikainen henkilökunta *	4	2				

Tuloslaskelma

	TP2012	KS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	4 428 571	4 750 000	5 028 000	5 028 000	5 028 000	5 028 000
Liiketoiminnan muut tuotot	10 679					
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 184 954	-126 900	-124 800	-124 800	-124 800	-124 800
Palvelujen ostot	- 1 496 627	-1 168 300	-1 223 400	-1 223 400	-1 223 400	-1 223 400
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	- 1 744 109	-2 394 500	-2 494 900	-2 494 900	-2 494 900	-2 494 900
Henkilösivukulut	- 360 355	-529 200	-574 100	-574 100	-574 100	-574 100
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 097					
Liiketoiminnan muut kulut	- 242 401	-270 500	-315 000	-315 000	-315 000	-315 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	408 706	260 600	295 800	295 800	295 800	295 800
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	3 084					
Muut rahoitustuotot	1 007					
Muut rahoituskulut	- 539					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	412 258	260 600	295 800	295 800	295 800	295 800
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	412 258	260 600	295 800	295 800	295 800	295 800

Rahoituslaskelma

	TP2012	KS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	408 706	260 600	295 800	295 800	295 800	295 800
Poistot ja arvonalentumiset	2 097					
Rahoitustuotot ja -kulut	3 552					
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Toiminnan ja investointien rahavirta	414 355	260 600	295 800	295 800	295 800	295 800
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset	- 728 092					
Muut maksuvalmiuden muutokset	313 737					
Rahoituksen rahavirta	- 414 355	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	260 600	295 800	295 800	295 800	295 800

valtuustoon nähden sitovat erät

Otavan Opiston liikelaitos

Mikkelin kaupungin liikelaitoksena toimiva Otavan Opisto tutkii, tuottaa, kehittää ja ylläpitää koulutuksen, opetuksen ja oppimisen palveluita. Kehittävä ja kokeilulaboratoriomainen toiminta perustuu tulevaisuudentutkimuksen lähestymistapoihin ja kulttuurievoluutionaariseseen käsitykseen oppimisesta.

Toiminnalliset tavoitteet

Talous- ja toimintasuunnitelman strategisena tavoitteena on opiston aseman vahvistaminen yleissivistävän verkko-oppimisen valtakunnallisena keskuksena ja kehittäjänä osana kaupungin Lupaus 2016 -hankekokonaisuutta. Mikkelin seutukunnalla kehitetään valtakunnallisesti pilotoivia internet- ja internaattipalveluja etenkin toisen asteen oppilaitosten käyttöön.

Valtakunnallisesti tehostetaan verkko-oppimisen vaikuttavuutta ja kehitetään oppimista uudistavia malleja ja palveluja. Yhdessä Otavan Opiston Osuuskunnan kanssa tuotetaan yleissivistävän koulutuksen vaihtoehtoisia muotoja ja vaikutetaan niiden opetussuunnitelmien sisältöön, mitkä astuvat voimaan vuoden 2016 syksyllä.

Taloudellisena tavoitteena on sopeuttaa toiminta alenevien yksikköhintojen mukaiseksi. Siitä syystä tulojen nousu ei vastaa opiskelijamäärän kasvua. Sisäiset kehittämishankkeet projektoidaan ulkoisten hankkeiden tavoin. Tiimien talousautonomiia vahvistetaan.

Projektituottojen osalta varaudutaan 15 prosentin laskuun, mitä kompensoi opiskelijakohtaisten tulojen lisäys. Henkilöstömenot nousevat yli kymmenellä prosentilla, mikä johtuu enimmäkseen suoriteperustaisen työn lisääntymisestä, mutta myös tutkivasta ja kehittävästä työtoiminnasta.

Sitova tavoite	Mittari
Liikevaihto	6.100.000
Liikelyijäämä	225.000
Vakituisen henkilöstön määrä	58

Toimenpiteet palvelutuotannon kehittämiseksi

Toiminta- ja taloussuunnitelma tähtää syvenevään yhteistoimintaan Mikkelin ja seudullisen opetustoimen, Etelä-Savon koulutus Oy:n, Otavan Opiston liikelaitoksen ja Otavan Opiston Osuuskunnan kesken. Lukion lähiopetusta kehitetään osana seudullista monikanavaista lukiokoulutusta, mihin kuuluvat toiminnallinen yhteistyö verkostoissa ja verkossa. Valtionosuusjärjestelmän ulkopuoliset koulutukset ja asiantuntijapalvelut ohjataan osuuskunnan tehtäväksi, joka vastaa myös oppimisen laboratoriotoinnasta pääkaupunkiseudulla. Toimenpiteillä pyritään lisäämään toiminnan valtakunnallista vaikuttavuutta, itseohjautuvuutta ja skaalautuvuutta volyymin, laadun ja tilojen - mukaan lukien virtuaaliset tilat - suhteen.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto (1 000 euroa)	5 168	6 014	6 100	6 100	6 100	6 100
Lukion opiskelijamäärä	612	630	685	700	725	750
Peruskoulun opiskelijamäärä	183	142	170	175	180	190
Vapaan sivistystyön opiskelijaviikot	2 211	2 700	2 560	2 800	3 200	3 500
Henkilöstö						
Vakituinen henkilökunta (sitova) *	49	58	61	61	63	65
Määräaikainen henkilökunta **	44	42	50	55	60	65

* Luku sisältää myös avoinna olevat vakanssit.

** Luku sisältää myös osa-aikaiset ja sivutoimiset työntekijät.

Tuloslaskelma

	TP2012	KS2013	TA 2014	TS2015	TS2016	TS2017
Liikevaihto	397 106	441 700	554 700	554 700	554 700	554 700
Liiketoiminnan muut tuotot	316 414	453 400	404 100	404 100	404 100	404 100
Tuet ja avustukset kunnalta *	5 274 896	5 119 100	5 302 800	5 302 800	5 302 800	5 302 800
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 323 359	-493 000	-404 300	-404 300	-404 300	-404 300
Palvelujen ostot	- 808 078	-1 326 000	-1 243 600	-1 243 600	-1 243 600	-1 243 600
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	- 2 588 216	-2 942 100	-3 281 000	-3 281 000	-3 281 000	-3 281 000
Henkilösivukulut	- 552 201	-654 300	-747 300	-747 300	-747 300	-747 300
Poistot ja arvonalentumiset	- 13 224	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Liiketoiminnan muut kulut	- 322 451	-373 700	-375 400	-375 400	-375 400	-375 400
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 380 885	214 700	200 000	200 000	200 000	200 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	17 616	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Muut rahoitustuotot	1 020					
Kunnalle maksetut korkokulut						
Muille maksetut korkokulut						
Korvaus peruspääomasta						
Muut rahoituskulut	- 16					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 399 505	224 700	210 000	210 000	210 000	210 000
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 399 505	224 700	210 000	210 000	210 000	210 000

* Tuet ja avustukset kunnalta ovat Otavan Opiston saamat valtionosuudet

Rahoituslaskelma

	TP2012	KS2013	TA 2014	TS2015	TS2016	TS2017
Toiminnan rahavirta						
Liikeliijäämä (-alijäämä)	1 380 885	186 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Poistot ja arvonalentumiset	13 224	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Rahoitustuotot ja -kulut	18 620	40 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	0	- 15 000	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 412 729	231 000	220 000	220 000	220 000	220 000
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset	61 255					
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 1 080 243					
Rahoituksen rahavirta	- 1 018 988	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 449	231 000	220 000	220 000	220 000	220 000

 valtuustoon nähden sitovat erät

Investoinnit

1000 €	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
TULOT	0	0	0	0	0	0
MENOT	15	0	15	15	15	45
NETTOMENO	15	0	15	15	15	45

Mikkelin Vesiliikelaitos

Vesiliikelaitoksen johtokunta ja sen alaisuudessa toimiva Mikkelin Vesilaitos vastaa vesihuollon palvelutuotannosta toiminta-alueillaan Mikkelin kantakaupungissa, Rantakylässä, Otavassa, Anttolassa, Haukivuorella sekä uusina alueina Ristiinassa ja Suomenniemellä. Vesilaitoksen asiakkaina ovat lähes kaikki kaava-alueilla olevat kiinteistöt ja tuotantolaitokset sekä Mikkelin kunnan alueella toimivat vesiosuuskunnat. Vesilaitoksen palveluiden kysyntä on laadultaan pysyvää. Vesilaitoksen peruspalvelut ovat talousveden toimittaminen, jätevesien johtaminen ja puhdistaminen sekä sadevesien johtaminen luontoon.

Toiminnalliset tavoitteet

Vesilaitos kehittää talousveden valmistukseen ja jätevesienpuhdistukseen sekä vedenjakeluun liittyviä toimintatapojaan pitkäjänteisesti asiakkaiden tarpeet, viranomaisvaatimukset sekä yhdyskunnan kehitys huomioiden. SEVERI-hankkeeseen sisältyvien uudet raakavesilähteet kartoitetaan ja tarvittavat lisätutkimukset käynnistetään. Vesilaitos ylläpitää toiminnan kannattavuutta ja parantaa tuottavuutta sekä tehokkuutta toimintansa kaikilla osa-alueilla. Vesilaitos toimii ja hyödyntää aktiivisesti vesihuollon tutkimus- ja kehityshankkeista saatavaa uusinta tietoa ja sitoutuu alueellisen vesihuolto-osaamisen edistämiseen.

Sitova tavoite	Mittari
Liikelyläämä	1 865 000
Korvaus peruspääomasta	Tuloutus kaupungille 500 000 euroa
Vakituisen henkilöstön määrä	37

Toimenpiteet palvelutuotannon kehittämiseksi

Vesilaitos kehittää toimintatapojaan, työympäristöään ja organisaatiotaan niin että vesihuoltopalvelujen kiristyyiin laatuvaatimuksiin ja palvelujen kysyntämuutoksiin voidaan vastata kustannustehokkaasti vesihuoltopalvelun laadusta tai varmuudesta tinkimättä. Vesihuollon varmuutta lisätään kasvattamalla laitos- ja vesisäiliökapasiteettia kantakaupungin tarpeisiin. Palvelutuotannossa syntyvien kustannusten seurantaa tehostetaan lisäämällä taloushallinto-ohjelmien käyttöä ja täsmentämällä raportointia. Vesilaitos koetaan hyvänä ja houkuttelevana työnantajana henkilöstön ikääntymisestä seuraavaa rekrytointitarvetta varten.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Veden myynti, 1000 m3	2585	2830	2651	2660	2651	2651
Jäteveden myynti, 1000 m3	2715	2823	2660	2660	2660	2660
Vesi- ja jätevesitaksa yht. €/m3	3,12	3,41	3,72	3,98	4,26	4,43
Henkilöstö						
Vakituinen henkilökunta (sitova)	29	37	37	37	37	37
Määräaikainen henkilökunta *	9	3	3	3	3	3

Tuloslaskelma

	TP 2012	KS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	8 783 325	10 436 000	10 436 000	10 836 000	11 300 000	11 700 000
Liiketoiminnan muut tuotot	48 881					
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 231 121	-1 104 000	-1 238 000	-1 269 000	-1 349 000	-1 249 000
Palvelujen ostot	- 1 206 295	-1 505 000	-1 351 000	-1 505 000	-1 505 000	-1 811 000
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	- 1 286 614	-1 191 300	-1 261 000	-1 260 000	-1 260 000	-1 260 000
Henkilösivukulut	- 511 688	-411 700	-393 000	-391 000	-391 000	-391 000
Poistot ja arvonalentumiset	- 3 699 004	-3 782 000	-3 700 000	-4 665 000	-4 665 000	-4 665 000
Liiketoiminnan muut kulut	- 888 225	-140 000	-223 000	-173 000	-254 000	-239 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	9 259	2 302 000	2 270 000	1 573 000	1 876 000	2 085 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1 145	10 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	4 703					
Kunnalle maksetut korkokulut				0	-1 000 000	-1 000 000
Muille maksetut korkokulut	- 1 215		-1 000	-1 000		
Korvaus peruspääomasta	- 500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Muut rahoituskulut	- 1 219	-1 000	0			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	- 487 328	1 811 000	1 775 000	1 078 000	382 000	591 000
Investointi varaus				0	3 400 000	3 400 000
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	60 390	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 426 938	1 901 000	1 865 000	1 168 000	3 872 000	4 081 000

Rahoituslaskelma

	TP 2012	KS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	9 259	2 302 000	2 270 000	1 573 000	1 876 000	2 085 000
Poistot ja arvonalentumiset	3 699 005	3 782 000	3 700 000	4 665 000	4 665 000	4 665 000
Rahoitustuotot ja -kulut	- 520 726	- 491 000	-495 000	-495 000	-1 494 000	-1 494 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	- 3 933 439	- 4 300 000	-5 900 000	-5 100 000	-15 000 000	-20 000 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 098	100 000	220 000			
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 717 803	1 393 000	-205 000	643 000	-9 953 000	-14 744 000
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset	- 13 876	- 14 000	0	0	1 300 000	1 300 000
Muut maksuvalmiuden muutokset/liitt maks	249 760	300 000	300 000	150 000	150 000	150 000
Rahoituksen rahavirta	235 885	286 000	300 000	150 000	1 450 000	1 450 000
Rahavarojen muutos	- 481 919	1 679 000	95 000	793 000	-8 503 000	-13 294 000

valtuustoon nähden sitovat erät

Investoinnit

VESILIIKELAITOS/KUNNALLISTEKNIikka JA LAITOSINVESTOINNIT (1000 €)	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
TULOT	220	220	0	0	0	220
MENOT	4 990	4 900	5 100	3 500	2 800	16 300
MENOT (KLR), RISTIINA, SNIEMI	200	1 000	1 500		0	2 500
MENOT YHTEENSÄ	5 190	5 900	6 600	3 500	2 800	18 800
NETTOMENO	4 970	5 680	6 600	3 500	2 800	18 580

VESILIIKELAITOS/METSÄ-SAIRILAN PUHDISTAMO	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
TULOT	0	0	0	0	0	0
MENOT	10	0	0	10 000	13000	23 000
NETTOMENO	10	0	0	10 000	13 000	23 000

Tilakeskus

Tilakeskus toimii taseyksikkönä teknisen lautakunnan jaoston alaisuudessa. Tilakeskus tarjoaa tilaratkaisuja asiakkaille, edistää toimitilojensa käytön tehokkuutta ja ylläpidon taloudellisuutta sekä vastaa kiinteistöjen arvon säilymisestä.

Tilakeskus huolehtii toimitilojen vuokraamisesta, hankkimisesta ja myymisestä sekä kiinteistöjen omistamiseen ja ylläpitoon liittyvistä tehtävistä. Se vastaa myös kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisista tilakeskuksen talonrakennusinvestoinneista.

Palvelusuunnitelma

Organisaation kehittämissuunnitelmassa ylläpitopalveluiden kilpailutus jaetaan pienempiin kokonaisuuksiin. Koska Tilakeskuksella ei ole rahaa toteuttaa kaikkia investointeja, joudutaan osa hankkeista toteuttamaan uusilla rahoitusmalleilla esim. vuokrausvaihtoehdot tai elinkaarihankkeet. Purku-urakoiden kilpailutuksessa pyritään materiaalien uusiokäyttöön, jolloin jätteiden määrän vähenee. Kiinteistöjenosalta tehdään laajempi realisointi.

Sitova tavoite	Mittari
Liikeliijäämä	7 649 100
Korvaus peruspääomasta	3,7 %
Investointimäärärahat	9 490 000
Vakituisen henkilöstön määrä	18

Toimenpiteet palvelutuotannon kehittämiseksi

Uusien yhteistyökumppaneiden hankkiminen ja kumppanuusyhteistyön kehittäminen. Kiinteistöjen hoidon kilpailutuksen jatkaminen.

Tasapainotusohjelman toimenpiteiden jalkauttaminen:

- talouden mahdollistava investointitaso
- investointien rakentamiskustannusten alentaminen yksinkertaisimmilla ratkaisuilla ja tilankäytön tehokkuutta parantamalla (5 – 10 %)
- energiatalouden hallinta ja energian säästö
- kunnossapitotason nostaminen (tavoite 0,5 % jälleenhankinta-arvosta ilman C-salkkua) korjausvelasta ja alhaisesta investointitasosta johtuen (-> hätätöiden väheneminen, kosteus- ja homevaurioiden väheneminen ja suunnitelmallinen kiinteistöjen ennakoiava kunnossapito ja huolto)
- realinen vuokrataso (laskennallinen korko nyt 2,55, p.o. 4 %) ja korkea vuokrausaste (tavoite 98 %)
- pihojen hoidon tason alentaminen
- palveluverkkoselvitysten toimenpiteiden toteutus -> huomioiminen c-salkun realisointisuunnitelmassa (entistä suuremmasta kiinteistömässasta luopuminen).
- toiminnan tuotoissa/kuluissa huomioitu, että kaikista perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen vapautuvista tiloista luovutaan ja kiinteistöt realisoidaan.

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Hallinnassa oleva rakennusomaisuus 1000 m ³	1 428	1 544	³⁾ 1 568	1 520	1 500	1 450
Ulosvuokratut liike- ja teollisuuskiinteistöt, 1000 htm ²	64	68	63	63	63	63
Rakennusten ylläpito						
Rakennusten kunnossapito €/m ³ /v	¹⁾ 2,17	1,5	1,78	2,2	2,0	2,0
Henkilöstö						
Vakituinen henkilökunta (sitova)	18	²⁾ 18	²⁾ 18	18	18	18
Määräaikainen henkilökunta ³⁾	1	1	1	1	1	

¹⁾ Päämajakoulun ja Emolan päiväkodin kosteusvauriokorjauskustannusten vaikutus

²⁾ Vakituinen henkilökunta 19 (2 osa-aikaista)

³⁾ Sisältää Ristiinan ja Suomenniemen rakennusomaisuuden (118 000 m³)

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: tavoite: kirjaston käyttö/kävijät 500.00 tavoite: museot/kävijät 30.000 tavoite: orkesteri/kuulijamäärä 17.000. Yleiset kulttuuripalvelut: tavoite: Kävijämäärä omissa ja muiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa 24.000 tavoite: kävijämäärä tapahtumissa, joihin myönnetty kohdeavustusta 32.000 tavoite: säännöllistä kulttuuriavustusta saavien kävijä-/osallistujamäärä 22.000 tavoite: uimahallikäynnit 185.000 tavoite: teatterin kävijämäärät 55.000	Harraste- ja kokoontumistilojen riittävän määrän turvaaminen: - yhteiskäytön koordinointi - tilankäytön tehokkuuden parantaminen - tilojen moninaiskäyttö.	Vuokrauspäällikkö
	Kulttuuri- ja liikuntatilojen investoinneista ja rahoituksista huolehtiminen: - Hänninkentän huoltorakennuksen saneeraus ja laajennus - Naisvuoren uimahallin saneeraus - Urheilupuiston huoltotilojen saneeraus.	Kiinteistöjohtaja

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Yritysten nettolisäys: tavoite 140/vuosi	Aktiivinen kiinteistöjen vuokraus- ja myyntitoiminta - markkinointisuunnitelman laadinta - asiakaspalvelun laadun kehittäminen - palveluresurssien varmistaminen.	Vuokrauspäällikkö
	Palvelujen kilpailutus palvelujen ja hankkeiden kilpailutus sellaisina kokonaisuuksina, että pk-yritykset pystyvät tarjoamaan/tuottamaan palvelut.	Kiinteistöpäällikkö, toimistorakennusmestari

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Ekologinen jalanjälki: tavoite 5,5	Energiasäästöhankeet: energiainvestointimäärärahojen riittävä budjetointi/energiaavustusten maksimointi. Määrärahojen kohdentaminen elinkaarikustannuksiltaan kannattavimpiin hankkeisiin (energiainvestointitoimenpideohjelma 2014 – 2017)	Energiainsinööri
Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Ekologinen jalanjälki: tavoite 5,5	Uusiutuvan energian käyttö: puupohjaisen polttoaineen käytön lisäys lämmitysenergiana, jolloin edistetään lämpöyrittäjyyttä. Lämpöpumpputekniikan hyödyntäminen	Energiainsinööri
	Siirtokelpoisten tilaratkaisut: 2014 uusi Siekkilän päiväkotitoiminta ja 2015 -2016 uusi Rantakylän päiväkotitoiminta.	Kiinteistöjohtaja
	Energiatehokas rakentaminen: Uusiutuvan energian käyttö (mm. puupohjainen kaukolämpö) uusien rakentamismääräysten mukaisten energiatehokkuusvaatimusten huomioiminen.	Kiinteistöjohtaja

Tuloslaskelma

	TP 2012	TS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	25 131 278	29 726 800	30 806 300	30 462 000	30 480 000	30 400 000
Valmistus omaan käyttöön	378 975	345 000	345 000	320 000	300 000	300 000
Liiketoiminnan muut tuotot	514 162	184 600	280 000	250 000	200 000	200 000
Tuet ja avustukset kunnalta	66 000					
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 404 036	- 5 715 800	-6 245 100	-6 450 000	-6 550 000	-6 650 000
Palvelujen ostot	-6 624 187	- 6 850 800	-6 666 100	-7 000 000	-6 900 000	-7 000 000
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-759 909	- 759 900	-769 500	-772 000	-770 000	-771 000
Eläkekulut	-207 845		-356 500	-357 000	-358 000	-360 000
Muut henkilösivukulut	-40 175	- 255 000	-41 400	-42 000	-42 200	-42 300
Poistot ja arvonalentumiset	-5 369 929	- 8 000 000	-7 500 000	-7 200 000	-6 900 000	-6 800 000
Liiketoiminnan muut kulut	-2 176 573	- 2 097 200	-2 203 600	-2 250 000	-2 250 000	-2 300 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	5 507 761	6 577 700	7 649 100	6 961 000	7 209 800	6 976 700
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	16 656	30 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Muut rahoitustuotot	3 300		3 000	3 000	3 000	3 000
Kunnalle maksetut korkokulut	-252 019	- 360 000	-255 000	-240 000	-160 000	-122 000
Muille maksetut korkokulut						
Korvaus peruspääomasta	-4 776 093	- 4 800 000	-4 880 000	-4 750 000	-4 600 000	-4 600 000
Muut rahoituskulut	-408					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	499 197	1 447 700	2 537 100	1 994 000	2 472 800	2 277 700

Rahoituslaskelma

	TP 2012	TS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan rahavirta						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	5 507 761	6 577 700	7 649 100	6 961 000	7 209 800	6 976 700
Poistot ja arvonalentumiset	5 369 929	8 000 000	7 500 000	7 200 000	6 900 000	6 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut	- 5 008 564	- 5 130 000	- 5 112 000	- 4 967 000	- 4 737 000	- 4 699 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	- 7 316 004	- 10 976 000	-9 490 000	-3 547 000	-7 500 000	-10 950 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	457 100	125 000	60 000	100 000	300 000	100 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 046 861		100 000	100 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	57 083	- 1 403 300	707 100	5 847 000	2 272 800	- 1 672 300
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen muutos kunnalta	11 000 000		0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		- 600 000	-700 000	-3 000 000	-1 700 000	-100 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Pitkäaikaisten saamisten muutos kunnalta	- 6 880					
Lyhytaikaisten saamisten muutos muilta	- 66 135					
Lyhytaikaisten saamisten muutos kunnalta	11 408 085					
Lyhytaikaisten saamisten muutos muilta	- 497 703					
Korottomien velkojen muutos kunnalta	- 22 307 925					
Korottomien velkojen muutos muilta	413 475					
Rahoituksen rahavirta	- 57 083	- 600 000	- 700 000	- 3 000 000	- 1 700 000	- 100 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-2 003 300	7 100	2 847 000	572 800	-1 772 300
Lainamäärä	11 000 000	10 400 000	9 700 000	6 700 000	5 000 000	4 900 000
valtuustoon nähden sitovat erät						

Investoinnit

Tilakeskuksen investoinnit on esitetty kaupungin investointiesityksessä.

Etelä-Savon pelastuslautakunta

Etelä-Savon pelastuslaitos huolehtii 15 kunnan pelastustoimen tehtävistä. Pelastuslaitoksen lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia pelastustoimelle kuuluvista onnettomuuksien ennaltaehkäisystä, pelastustoiminnasta, öljyntorjunnasta ja väestönsuojelusta normaali- ja poikkeusoloissa. Etelä-Savon pelastuslaitos tuottaa sopimusten mukaan myös ensi-vaste- ja ensihoitopalveluita. Ensivastepalveluista ja ensihoitopalveluista pelastuslaitos on sopinut Etelä-Savon, Itä-Savon ja Pohjois-karjalan sairaanhoitopiirien kanssa. Lyhyt kuvaus toimielimen perustehtävästä

Palvelusuunnitelma

Etelä-Savon pelastuslaitos tuottaa palvelut palvelutasopäätöksen mukaan. Palvelutasopäätös on parhaillaan valmiste-lussa ja siitä on tarkoitus päättää joulukuussa 2013 pelastuslautakunnassa. Palvelutasopäätös tehdään vuosille 2014-2017 ja sen toteutumista seurataan vuosittain.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Ei yhtään läheistä ystävää %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 6,5 tavoite: ammattikoululaiset 24 tavoite: lukiolaiset 5	Palokuntanuorisotyön toimintaedellytys- ten turvaaminen.	Pelastusjohtaja

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Mikkelin mainekuvankehitys: tavoite: imago tutkimuksen 4.sija tavoite: yleinen yritysilmasto 3,5	Turvallisuuspalvelut toimivat valvonta- suunnitelman mukaan.	Pelastuspäällikkö/Savonlinna

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)		
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla
Vesistöistä hyvässä tai erinomaisessa kunnossa olevien luokiteltujen vesimuo- dostumien määrä %-osuus: tavoite 90	Pelastustoiminnan toimintavalmius ja toimintakyky pidetään hyvänä vaarallis- ten aineiden ja öljyntorjunnan osalta.	Pelastuspäällikkö/Pieksämäki

Tuloslaskelma

	TP 2012	KS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	17 249 090	20 397 100	20 440 000	20 909 000	20 909 000	20 909 000
Liiketoiminnan muut tuotot	168 138	59 000	156 500	60 900	60 900	60 900
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 277 306	-1 248 200	-1 256 800	-1 319 500	-1 319 500	-1 319 500
Palvelujen ostot	- 1 376 330	-1 521 300	-1 551 000	-1 624 000	-1 624 000	-1 624 000
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	- 10 017 379	-11 964 500	-12 005 000	-12 281 500	-12 281 500	-12 281 500
Henkilösivukulut	- 2 164 531	-2 976 000	-2 975 500	-3 095 700	-3 095 700	-3 095 700
Poistot ja arvonalentumiset	- 756 237	-919 800	-885 500	-720 700	-720 700	-720 700
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 737 561	-1 826 300	-1 922 700	-1 928 500	-1 928 500	-1 928 500
Liikelylijäämä (-alijäämä)	87 884	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	2 945					
Muut rahoitustuotot	0					
Muut rahoituskulut	- 525					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	90 304	0	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	- 90 304					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0	0

Rahoituslaskelma

	TP 2012	KS 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	87 884					
Poistot ja arvonalentumiset	756 237		885 500	720 700	720 700	720 700
Rahoitustuotot ja -kulut	2 420					
Muut tulo- ja menoerät	- 95 742					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	- 1 326 565	- 1 520 000	- 1 158 300	- 2 219 000	- 854 000	- 824 000
Rahoitusosuudet investointeihin	524 743	186 000	791 000	1 941 000	555 000	536 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 51 024	- 1 334 000	518 200	442 700	421 700	432 700
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset	135 346					
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 84 322					
Rahoituksen rahavirta	51 024	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	- 1 334 000	518 200	442 700	421 700	432 700
		valtuustoon nähden sitovat erät				

Investoinnit

1 000 €	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
TULOT	2 152	791	1 941	555	536	3 823
MENOT	2 542	1 158	2 219	854	824	5 055
NETTOMENO	390	367	278	299	288	1 232

Tuloslaskelmaosa

- tuloslaskelma analysoituna
- tuloslaskelma ja tunnusluvut
- eritelty tuloslaskelma liikelaitokset ja taseyksiköt

Tuloslaskelma

Talousarvion laskelmaosan tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka kunnan tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmassa lasketaan yhteen talousarvion käyttötalousosan toimintatulot ja -menot. Tuloslaskelmassa toimintakate kertoo, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuosikate ilmoittaa paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen. Tämän jälkeen esitetään tuloslaskelmassa poistoeron, varausten ja rahastojen muutos. Näiden jälkeen tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Toimintatuotot

Toimintatuotot kasvavat 1,5 milj. euroa ennusteeseen 7/2013 verrattuna. Talousarvioon 2013 verrattuna kasvu on 1,6 milj. euroa eli hyvin samalla tasolla. Toimintatuottojen kasvu on edelleen hidasta, koska suurin osa palveluiden myynneistä on lakisääteistä toimintaa, joiden hinnoitteluun kunnat eivät voi vaikuttaa. Toimintatuotot sisältävät myös sisäisten palveluiden myynnin kaupungin sisällä toimialojen välillä sekä kiinteistöjen vuokratuotot. Näiden kasvulle on asetettu kasvukatto, joka ei saa ylittää yleistä menojen kasvua. Myyntivoittoja omaisuuden myynnistä on budjetoitu 5,5 milj. euroa ja kuntaliitosavustusta 1,2 milj. euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut kasvavat 1,3 milj. euroa (0,3 prosenttia) ennusteeseen 7/2013 verrattuna. Kasvu on erittäin vähäistä ja siihen sisältyy mm. 2 milj. euron riski erikoissairaanhoidon kustannusten budjetoinnissa. Menojen hillintä vaatii tasapainotusohjelman toimenpiteiden toteutumista vuoden 2014 aikana. Talousarvioon 2013 verrattuna toimintakulut kasvavat 10,9 milj. euroa (2,5 prosenttia)

Toimintakate

Vuoden 2014 talousarvion toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on -277,5 milj. euroa. Toimintakate säilyy melkein samana kuin ennusteen 7/2013 toimintakate eli 277,8 milj.euroa. Vuoden 2013 toimintakatetta heikentää talousarvioon 2013 verrattuna 9,3 milj. euron menojen ylitysen nuste. Ylitykset kohdistuvat sosiaali- ja terveystoimen palveluihin.

Korkotulot ja -menot

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Kaupungin korkotuotot ovat pääosin konsernin sisäisiä korkotuloja. Vuosina 2014 - 2017 korkotuottojen arvioidaan kokonaisuutena säilyvän samalla tasolla.

Kaupungin muut rahoitustuotot ovat lähinnä yhtiöiden osinkotuottoja sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden pääomakorvauksia. Osinkotuottojen odotetaan pysyvän vähintään nykyisellä tasolla. Pääomakorvaukset koostuvat tilakeskukseen 4,9 miljoonan euron ja Mikkelin Vesiliikelaitoksen 0,5 miljoonan euron pääomakorvauksesta.

Korkomenot

Euroopan ja Yhdysvaltain taloustilanteen vuoksi vuoden 2014 korkotason ennustaminen on vaikeaa ja muutokset korkotasossa voivat olla nopeita. Yhdysvaltain budjetti- ja velkakiista on nostonut lokakuussa Yhdysvaltain valtionlainojen korkoja ja lisännyt epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla. Suunnitelmakauden korkomenojen arviointi voi olla yleisen taloudellisen kehityksen epävarmuudesta johtuen lähinnä viitteellistä.

Lyhyillä euribor -koroilla on vaikutusta erityisesti korkomenojen puolella. Korkomenoissa on varauduttu noin 2,3 % keskimääräisiin korkomenoihin vuonna 2014. Kiinteiden korkojen tai korkosuojausten osuus lainoista pidetään vähintään 30 %:n tasolla lainakannasta.

Kaupungin korkomenot tulevat nousemaan korkotason nousun johdosta suunnitelmakauden 2015 - 2017 vuosina.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin sisältyvät korkosuojauskorot, verotilityskorot, viivästyskorot, takaus- ja luottotappioprovisiot ja rahoitusmenoissa ovat kurssitappiot, lainasaamiset ja erilaiset arvonalentumiset. Mikkelin Vesiliikelaitoksen ja Tilakeskuksen peruspääomakorvaukset näkyvät tässä erässä näiden toimijoiden kuluna (vrt. vastaavasti kaupungin muut rahoitustuotot). Muille liikelaitoksille tai taseyksiköille ei ole sovittu peruspääomakorvauksia.

Vuosikate

Toimintakatteen jälkeen tuloslaskelmassa esitetään verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja –menot. Näiden jälkeen muodostuva vuosikate on 19,1 milj. euroa, joka on ennusteeseen 7/2013 verrattuna 8,1 milj. euroa parempi (74 prosenttia). Talousarvioon 2013 verrattuna vuosikate on 0,2 milj. euroa parempi. Vuosikatteen kasvuun vaikuttaa suunnitelmakaudella talouden tasapainotustoimenpiteet, joilla pyritään vuosikate pitämään 20 milj. euron tasolla lisäämällä tuloja sekä hillitsemällä menojen kasvua

Tilikauden tulos

Poistojen määräksi arvioidaan 19,2 milj. euroa ja vuosikate riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksenkäsittelyerät sekä tilikauden yli- ja alijäämä. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 9 300 euroa.

Tuloslaskelma ja taloussuunnitelma 2014 - 2017

* Sisäiset erät on laskelmissa mukana, TP 2012 luvuissa ei ole mukana Ristiina ja Suomenniemi

Talous	Mikkeli TP 2012	Mikkeli TA 2013	Mikkeli Enn. 7/2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatuotot							
Myyntituotot	81 997 604	86 506 400	87 006 400	86 047 800	88 629 234	90 579 077	93 296 449
Maksutuotot	17 755 972	17 377 100	17 977 100	19 143 000	19 270 860	19 656 277	20 245 965
Tuet ja avustukset	13 533 819	14 819 900	16 049 900	14 682 800	14 300 000	13 700 000	13 300 000
Muut toimintatuotot	37 349 223	42 743 400	40 543 400	43 271 900	43 637 338	44 510 085	45 345 387
Toimintatuotot yhteensä	150 636 618	161 446 800	161 576 800	163 145 500	165 837 432	168 445 439	172 187 802
Valmistus omaan käyttöön	607 718	572 000	572 000	580 000	550 000	550 000	550 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-139 914 641	-159 708 100	-157 400 800	-161 555 000	-164 162 356	-167 445 603	-170 794 515
Palkat ja palkkiot	-108 972 831	-122 376 800	-121 500 800	-124 728 400	-126 599 326	-129 131 313	-131 713 939
Henkilöstösivukulut							
Eläkekulut	-26 300 776	-30 651 500	-31 000 000	-30 663 900	-31 277 178	-31 902 722	-32 540 776
Muut henkilöstösivukulut	-4 641 034	-6 679 800	-4 900 000	-6 162 600	-6 285 852	-6 411 569	-6 539 800
Palvelujen ostot	-173 934 268	-189 354 500	-200 500 000	-194 579 300	-198 355 830	-201 331 167	-205 357 791
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-18 737 729	-19 257 300	-19 257 300	-20 286 000	-20 590 290	-20 899 144	-21 212 632
Avustukset, josta	-27 359 736	-30 263 400	-31 043 400	-32 045 500	-32 272 433	-32 756 519	-33 247 867
Toiminta-avustus liikelaitokselle	-5 274 896	-5 119 000	-5 119 000	-5 119 000	-5 119 000	-5 119 000	-5 119 000
Muut toimintakulut	-26 693 101	-31 769 200	-31 769 300	-32 845 400	-33 317 578	-33 817 342	-34 324 602
Toimintakulut yhteensä	-386 639 475	-430 352 500	-439 970 800	-441 311 200	-448 698 487	-456 249 776	-464 937 406
Toimintakate	-235 395 140	-268 333 700	-277 822 000	-277 585 700	-282 311 055	-287 254 337	-292 199 604
Verotulot	158 221 842	184 510 000	184 000 000	192 600 000	196 774 000	200 814 000	204 830 280
Valtionosuudet	86 340 649	99 800 000	100 800 000	101 845 000	104 610 000	106 907 000	108 918 000
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkotuotot	2 482 634	2 678 000	2 678 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000
Muut rahoitustuotot	14 582 104	9 822 000	10 365 000	9 550 000	9 550 000	9 550 000	9 550 000
Korvaus peruspääomasta liikelaitoks	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Korvaus peruspääomasta taseyksikö	4 776 093	4 800 000	4 800 000	4 880 000	4 700 000	4 600 000	4 600 000
Korkokulut	-2 554 371	-3 860 000	-3 360 000	-2 810 000	-3 500 000	-3 800 000	-4 000 000
Muut rahoituskulut	-6 001 183	-5 704 000	-5 704 000	-7 080 000	-6 630 000	-6 630 000	-6 630 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	8 509 184	2 936 000	3 979 000	2 260 000	2 020 000	1 720 000	1 520 000
Vuosikate	17 676 535	18 912 300	10 957 000	19 119 300	21 092 945	22 186 663	23 068 676
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 500 205	-19 000 000	-19 000 000	-19 200 000	-19 400 000	-19 700 000	-20 000 000
Arvonalentumiset							
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot	5 504 189						
Satunnaiset kulut							
Tilikauden tulos	5 680 518	-87 700	-8 043 000	-80 700	1 692 945	2 486 663	3 068 676
Poistoeron lisäys/ vähennys	-29 914	90 000	30 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Varausten lisäys/ vähennys	-1 000 000						
Rahastojen lisäys/ vähennys							
Tilikauden yli-/ alijäämä	4 650 605	2 300	-8 013 000	9 300	1 782 945	2 576 663	3 158 676
TUNNUSLUVUT							
Kertyneet ylijäämät taseessa	13 777 294	13 779 594	5 764 294	5 773 594	7 556 539	10 133 203	13 291 878
Ylijäämät/ asukas	253	253	106	106	139	186	244
Toimintatuotot/ -kulut %	39 %	38 %	37 %	37 %	37 %	37 %	37 %
Vuosikate/ poistot %	101 %	100 %	58 %	100 %	109 %	113 %	115 %
Vuosikate €/ asukas	324	347	201	351	387	407	423

* Mikkelin asukasluvu 1.1.2013

54 519

* Sitovuustaso valtuustoon

Tuloslaskelma taseyksiköt ja liikelaitokset eriteltynä

	Koko kaupunki TA 2014	Kaupunki emo	Etelä-Savon Pelastus- laitos	Mikkelin Vesiliike-laitos	Etelä-Savon Työterveys- liikelaitos	Otavan Opisto liikelaitos	Tila- keskus
Talous							
Toimintatuotot							
Myyntituotot	86 047 800	49 518 400	20 440 000	10 436 000	5 028 000	554 700	70 700
Maksutuotot	19 143 000	19 043 000	100 000				
Tuet ja avustukset	14 682 800	8 927 900	50 500			5 700 900	3 500
Muut toimintatuotot	43 271 900	12 247 800	6 000			6 000	31 012 100
Toimintatuotot yhteensä	163 145 500	89 737 100	20 596 500	10 436 000	5 028 000	6 261 600	31 086 300
Valmistus omaan käyttöön	580 000	235 000					345 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-161 555 000	-136 655 900	-14 980 500	-1 653 900	-3 069 000	-4 028 300	-1 167 400
Palkat ja palkkiot	-124 728 400	-104 917 200	-12 005 000	-1 260 800	-2 494 900	-3 281 000	-769 500
Henkilöstösivukulut							
Eläkekulut	-30 663 900	-26 586 000	-2 388 400	-342 300	-422 400	-568 300	-356 500
Muut henkilöstösivukulut	-6 162 600	-5 152 600	-587 100	-50 800	-151 700	-179 000	-41 400
Palvelujen ostot	-194 579 300	-182 543 800	-1 551 000	-1 351 400	-1 223 400	-1 243 600	-6 666 100
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-20 286 000	-11 017 300	-1 256 800	-1 237 700	-124 800	-404 300	-6 245 100
Avustukset	-32 045 500	-31 791 500	-254 000				
Muut toimintakulut	-32 845 400	-28 059 700	-1 668 700	-223 000	-315 000	-375 400	-2 203 600
Toimintakulut yhteensä	-441 311 200	-390 068 200	-19 711 000	-4 466 000	-4 732 200	-6 051 600	-16 282 200
Toimintakate	-277 585 700	-300 096 100	885 500	5 970 000	295 800	210 000	15 149 100
Verotulot	192 600 000	192 600 000					
Valtionosuudet	101 845 000	101 845 000					
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkotuotot	2 600 000	2 564 000		6 000		10 000	20 000
Muut rahoitustuotot	9 550 000	9 547 000					3 000
josta PO korv. Liikelaitoksilta ja taseyks.	5 380 000	5 380 000					
Korkokulut	-2 810 000	-2 554 000		-1 000			-255 000
Muut rahoituskulut	-7 080 000	-1 700 000		-500 000			-4 880 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	2 260 000	302 302 000	0	-495 000	0	10 000	-5 112 000
Vuosikate	19 119 300	2 205 900	885 500	5 475 000	295 800	220 000	10 037 100
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 200 000	-7 104 500	-885 500	-3 700 000		-10 000	-7 500 000
Arvonalentumiset							
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
Tilikauden tulos	-80 700	-4 898 600	0	1 775 000	295 800	210 000	2 537 100
Poistoeron lisäys/ vähennys	90 000		0	90 000			
Varausten lisäys/ vähennys	0						
Rahastojen lisäys/ vähennys	0						
Tilikauden yli-/ alijäämä	9 300	-4 898 600	0	1 865 000	295 800	210 000	2 537 100

Investointi- ja rahoitusosa

- rahoituslaskelman analysoituna
- rahoituslaskelma ja tunnusluvut
- eritelty rahoituslaskelma liikelaitokset ja taseyksiköt
- investoinnit perusteluineen

Rahoituslaskelma

Talousarvion laskelmaosan rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Lisäksi rahoitusosaan merkitään kaupungin antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvio muutoksista muissa maksuvalmiuden erissä (rahoituksen rahavirta). Rahoituslaskelma on rahavirtalaskelman luonteinen ja sen lopussa esitetään toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan rahoitusarvopapereiden sekä rahojen ja pankkisaamisten muutosta vuoden aikana. Siihen sisältyy myös muista maksuvalmiuden muutoksista ne, jotka eivät ole tiedossa talousarviota laadittaessa. Näitä ovat mm. lyhytaikaisten saamisten ja korottomien velkojen muutokset.

Talousarvion 2014 rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa varsinaisen toiminnan tuloista ja menoista kertyvä vuosikate on 19,1 milj. euroa. Toiminnan rahavirta yhteensä on 13,6 milj. euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty omaisuuden myyntivoitot 5,5 milj. euroa. Investointien aiheuttama rahoitustarve on 16 milj. euroa, kun investoinneista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet (1,2 milj. euroa) ja omaisuuden myyntitulot (6,9 milj. euroa). Tulorahoitus ei riitä investointien kattamiseen ja toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu negatiiviseksi 2,3 milj. euroa, minkä kaupunki joutuu rahoittamaan lainarahoituksella.

Lainakannan muutokset 2014

Pitkäaikaisien lainat pidetään suunnilleen nykyisellä tasolla, jonka vuoksi kaupunki ottaa uutta pitkäaikaista lainaa 25 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisien lainojen takaisinmaksu on noin 23 milj. euroa ja lyhytaikaiset lainat vähenevät noin 0,6 milj. euroa.

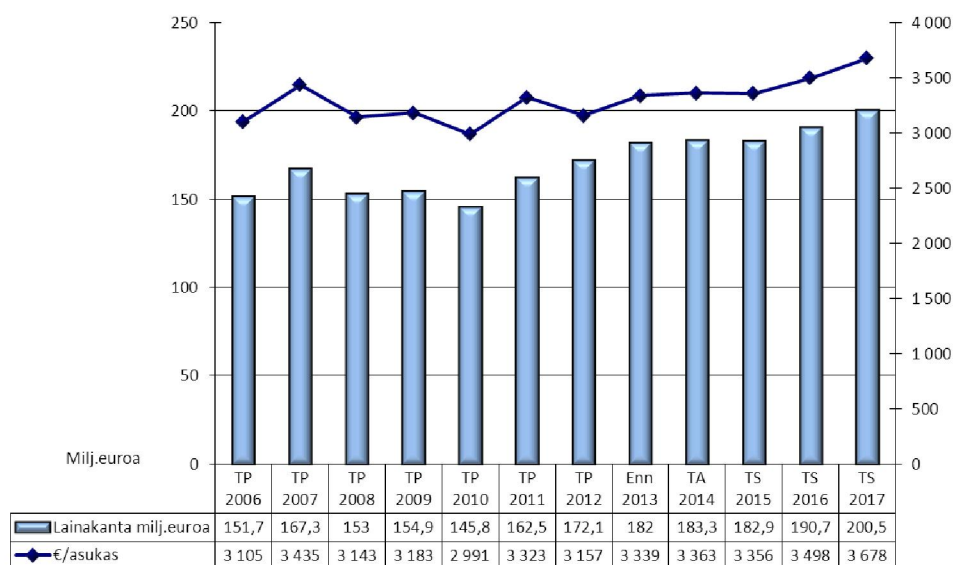
Vuonna 2014 lainamäärän kehityksestä raportoidaan kaupunginvaltuustolle annettavien seurantaraporttien yhteydessä, jolloin 183,4 miljoonaa euroa ylittävälle lainamäärälle haetaan kaupunginvaltuuston hyväksyntä. Lainamäärän ”tekniiseen” poikkeamaan vaikuttaa myyntisaamisten, ostovelkojen ja kassavarojen tilanne tilinpäätöksessä. Talousarvion mukaisen lainamäärän ”reaaliseen” ylitykseen voi johtaa se, että tulorahoitus (vuosikate) ei toteudu talousarvion tavoitteiden mukaisesti tai nettoinvestoinnit ylittävät kokonaisuudessa arvioidun. Lisäksi satunnaiset tulot ja menot voivat muuttaa rahoitustilannetta.

Antolainauksen määrään vaikuttavat kaupungin tililuotosopimusten mukaiset lainat sekä nykyiset antolainat. Uusien antolainojen osalta kaupunginvaltuusto tekee aina erilliset päätökset. Kaupungin tilinpäätöksessä on lainamäärän arvioinnissa perusteltua aina arvioida antolainauksen määrän muutos konserniyhtiöille ja sen vaikutus kaupungin lainamäärään.

Lainakannan muutokset suunnitelmakaudella 2014 -2017

Pitkäaikaisen lainojen määrää lisätään suunnitelmakaudella 2014 – 2016 noin 18,5 milj. euroa ja vastaavasti lyhytaikaisien lainojen määrä vähennetään 0,9 milj. euroa. Kuntatodistuslainat ovat olleet viime vuosina poikkeuksellisen edullisia lainoja.

LAINAMÄÄRÄN KEHITYKSEN KUVAAJA

Mikkelin velkamääräntarkastelussa on huomioitava, että kuntien keskimääräisen velkamäärän kasvaessa (Mikkelin velkamäärän pysyessä ennallaan) Mikkelin velkatilanne lähenee kuntien keskimääräistä velkamäärää ja Mikkelin konnaistuuotot (toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) kasvaessa ja velkamäärän pysyessä ennallaan kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus (tulot/ velkamäärä) alenee.

Lainasalkun rakenne ja suojaustaso

Lainasalkun rakennetta on tarkoitettu ylläpitää suunnitelmakaudella siten, että vuotuinen suojattujen lainojen osuus lainasalkusta on vähintään 30 prosenttia. Suojatuilla lainoilla tarkoitetaan kiinteillä koroilla otettuja lainoja ja johdannaisluojausien määrää. Suojaustasolla tarkoitetaan suojattujen lainojen osuutta kokonaislainamäärästä. Kiinteäkor-koisten lainojen koroissa ja johdannaisluojausten koroissa (sisältäen marginaalin) pyritään aina alle 4 prosenttia kokonaiskorkotasoon.

Mikkelin kaupungin suojaustaso on vuoden 2013 alussa noin 38 prosenttia ja suojaukset on tehty pääosin johdannaisluojausina. Suojaustaso pidetään suunnitelmakaudella noin 40 prosentissa.

Korkosuojaus tarkoitus: Korkosuojausilla pystytään vähentämään kunnan korkomenojen heiluntaa ja parantamaan ennustettavuutta edesauttaen siten budjetin laatimista ja siinä pysymistä. Korkosuojausautumisella saavutettava vakaampi korko sopii kunnalle myös siksi, että kunnan investoinnit ovat pitkäaikaisia ja korkomenojen äkillisen nousun kompensoimiseksi on olemassa niukasti keinoja.

Rajoitukset korkosuojausten käyttötaroituksen suhteen: Korkojohdannaisia voidaan käyttää vain korkoriskiltä suojautumiseen. Valtuutetuilla henkilöillä on näin ollen oikeus tehdä vain sellaisia korkosuojaus, joissa maksettava maksimikorko on joko ennalta tiedossa (esim. kiinteä korko) tai maksettavan koron erotus vaihtuvaan markkinakorkoon on rajoitettu (esim. 3kk euribor + 2 %-yksikköä). Esimerkiksi siis korkojohdannaisista, jossa kunnan maksama korko voi kumuloitua rajoittamattomasti, ei voida käyttää.

Rajoitukset korkosuojausten nimellismäärän suhteen: Tietyille kalenterivuodelle tehtyjen korkosuojausten nimellismäärä saa olla enintään 65 % lainasalkun ennustetusta koosta kyseiselle vuodelle. Suojausten aikahorisontti voi olla pidempi kuin nykyisten lainojen maturiteetti, mikäli hyväksytyjen tai valmisteilla olevien kunnan taloussuunnitelmien (talousarvio) tai pidemmän tähtäimen ennusteiden perusteella on perusteltua uskoa, että nykyisten lainojen erääntymisessä ne jälleenrahoitetaan uudella velalla. Samoin korkosuojaus voidaan tehdä taloussuunnitelmaan jo budjetoitujen, tulevaisuudessa nostettavien lainojen korkoriskin suojaamiseksi jo ennen ko. lainan nostohetkeä.

Korkosuojausten tekemisvaltuudet: Korkosuojauksia voivat tehdä vain kaupunginjohtaja ja talousjohtaja. Talousjohtaja informoi hyvän hallintotavan mukaisesti kaupunginjohtajaa suojausten tekemisen suunnittelusta ja valmistelusta, koska kaupunginjohtaja allekirjoittaa korkosuojaussopimukset. Valtuutetuilla henkilöillä on myös oikeus purkaa tai muuten muokata tekemiään korkosuojauksia pitäytyen em. rajoissa.

Suojaustasojen määrittely aikaperiodille 0 - 40 vuotta:

1. Lainasalkun rakennetta ylläpidetään aikaperiodilla 0-4 vuotta (suunnitelmakaudella 2013-2016) siten, että suojattujen lainojen osuus lainasalkusta on vähintään 30 % ja enintään 65 %.
2. Lainasalkun rakennetta ylläpidetään aikaperiodilla 5-8 vuotta siten, että suojattujen lainojen osuus on vähintään 20 % ja enintään 55 %.
3. Lainasalkun rakennetta ylläpidetään aikaperiodilla 9-12 vuotta siten, että suojattujen lainojen osuus on enintään 45 %.
4. Lainasalkun rakennetta ylläpidetään aikaperiodilla 13-20 vuotta siten, että suojattujen lainojen osuus on enintään 35 %
5. Lainasalkun rakennetta ylläpidetään aikaperiodilla 21-40 vuotta siten, että suojattujen lainojen osuus on enintään 20 %.

Vaihtuvakorkoiset lainat

Vähintään 35 % lainasalkusta pidetään aina vaihtuvassa korossa mm. sen varmistamiseksi, että korko-kustannukset laskevat markkinakorkojen laskiessa. Näin haetaan tasapainoa korkoriskin ja korko-kustannusten välillä.

Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja voi tehdä nostettaviin lainoihin ja olemassa oleviin lainoihin viitekoronvaihtosopimuksia (ns. basis swap) ja koron- ja valuutanvaihtosopimuksia (ns. cross currency swap) korkokulujen alentamiseksi. Viitekoronvaihtosopimuksen tai koron- ja valuutanvaihtosopimuksen avulla voidaan saavuttaa efektiivisesti euribor -sidonnainen laina, mutta matalammin korkokustannuksin - tyypillisesti matalammalla lainamarginaalilla - kuin nostamalla laina suoraan euribor -sidonnaisena.

Rajoitukset viitekoronvaihtosopimuksen käyttötarkoituksen ja nimellismäärän suhteen: Viitekoronvaihtosopimuksia ja koron- ja valuutanvaihtosopimuksia voidaan käyttää vain yhdessä nimellispääomaltaan samansuuruisen lainan kanssa kyseisen lainan korkomaksun alentamiseksi. Viitekoronvaihtosopimuksessa tai koron- ja valuutanvaihtosopimuksessa kunnan maksettavaksi tulevan koron tulee olla joko 1 kk, 3kk, 6kk tai 12 kk euribor korko (+ mahdollinen kiinteä marginaali) tai kiinteä euromääräinen korko. Viitekoronvaihtosopimus tai koron- ja valuutanvaihtosopimus voidaan tehdä ennen siihen liittyvän lainan nostoa vain, jos lainan nostosta ja nostoajankohdasta on tehty päätös.

Rahoituslaskelma

Tuhansina euroina

TP 2012 rahoituslaskelman luvuissa ei ole mukana Ristiina ja Suomenniemi

	TP 2012	TA 2013	Ennuste 07/2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	17 677	18 912	10 957	19 119	21 093	22 187	23 069
Satunnaiset erät	5 504			0			
Tulorahoituksen korjauserät	-9 571	-6 300	-3 300	-5 500			
Toiminnan rahavirta yhteensä	13 610	12 612	7 657	13 619	21 093	22 187	23 069
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-36 641	-26 553	-29 969	-24 063	-26 146	-33 894	-36 644
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 081	1 307	1 615	1 206	1 716	1 555	1 436
Käyttöomaisuuden myyntitulot	23 894	9 470	2 882	6 900	3 500	2 285	2 185
Investointien rahavirta yhteensä	-11 666	-15 776	-25 472	-15 957	-20 930	-30 054	-33 023
Toiminnan ja Investointien rahavirta	1 944	-3 164	-17 815	-2 338	163	-7 867	-9 954
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-11 136						
Antolainasaamisten vähennykset	398			700			
Antolainauksen muutokset yhteensä	-10 738			700			
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 000	25 000	23 000	25 000	30 000	30 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-26 813	-23 000	-23 000	-23 100	-23 500	-24 000	-25 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 354	864	17 515	-562	-6 863	1 717	4 804
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 167	2 864	17 515	1 338	-363	7 717	9 804
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	222						
Vaihto-omaisuuden muutokset	-22			0			
Saamisten muutos	22 366			0			
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-26 153						
	0	300	300	300	200	150	150
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-3 587	300	300	300	200	150	150
Rahoituksen rahavirta	-17 492	3 164	17 815	2 338	-163	7 867	9 954
Rahavarojen muutos	-15 548	0	0	0	0	0	0
	TP 2012	TA 2013	Ennuste 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
TUNNUSLUVUT							
Lainamäärä*	172102	179 288	182 013	183 351	182 988	190 705	200 509
Lainamäärä/ asukas*	3 157	3 289	3 339	3 363	3 356	3 498	3 678
Investointien omahankintameno, teur	35 560	25 246	28 354	22 857	24 430	32 339	35 208
Investointien tulorahoitus %	50 %	75 %	39 %	84 %	86 %	69 %	66 %
Pääomamenojen tulorahoitus %	24 %	39 %	21 %	42 %	44 %	39 %	38 %

* TP 2012 lainamäärässä on mukana Ristiina ja Suomenniemi

* Mikkelin asukasluku 1.1.2013

54 519

Valtuustoon nähtäen sitovat erät

Rahoituslaskelma eriteltynä

Tuhansina euroina

	TA 2014	Kaupunki Emo	E-Savon pelastus	Mikkelin Vesiliike- laitos	Etelä-Savon Työterveys liikelaitos	Otavan Opisto Liikelaitos	Tila- keskus
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	19 119	2 206	886	5 475	296	220	10 037
Satunnaiset erät	0						
Tulorahoituksen korjauserät	-5 500	-5 500					
Toiminnan rahavirta yhteensä	13 619	-3 294	886	5 475	296	220	10 037
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-24 063	-7 515	-1 158	-5 900			-9 490
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 206	135	791	220			60
Käyttöomaisuuden myyntitulot	6 900	6 800					100
Investointien rahavirta yhteensä	-15 957	-580	-367	-5 680		0	-9 330
Toiminnan ja Investointien rahavirta	-2 338	-3 874	519	-205	296	220	707
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset							
Antolainasaamisten vähennykset	700	700					
Antolainauksen muutokset yhteensä	700	700					
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000	25 000					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 100	-22 400					-700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-562	-562		0			
Lainakannan muutokset yhteensä	1 338	2 038		0			-700
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset							
Vaihto-omaisuuden muutokset							
Saamisten muutokset							
Korottomien velkojen muutokset	300			300			
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	300			300			
Rahoituksen rahavirta	2 338	2 738	0	0	0	0	-700
Rahavarojen muutos	0	-1 136	519	-205	296	220	7

Talousarviovuoden 2014 ja suunnitelmavuosien 2015-2017 investoinnit

Kaupungin investoinneista merkittävin osa on kuntalaisten peruspalvelutuotannon järjestämiseksi kohdistettuja investointeja. Osa investoinneista on kaupungin kasvua ja kehittymistä energisoivia investointeja. Näitä molempia investointiryhmiä tarvitaan strategisen tavoitteen mukaiseen tasapainoiseen kaupungin kehittymiseen.

Ohjelman laadinnan pohjana on käytetty vuonna 2012 tehtyä (muun muassa ns. Monitoimihalliselvitys) laajempaa taustatyötä, jolloin tunnistettiin joukko investointeja tarvitsevia liikunta- ja kulttuuriprojekteja. Toisaalta esim. koulurakennusten ja muiden kiinteistöjen osalta selvityksiä on valmistunut ja valmisteilla koko ajan. Osasta projekteista ei ole olemassa pitkälle vietyjä selvityksiä ja rakennusosalaskentoja, vaan talousarvioluvun arvioinnissa on käytetty hankeosalaskentaan perustuvia arvioita. Kaiken kaikkiaan tiedossa olevia investointikohteita on laajempi joukko, joka voidaan suunnitelmakauden kestävä poistotason mukaisella investointimahdollisuudella toteuttaa. Investointiohjelman kattona on käytetty 20 miljoonaa.

Palvelutyöverkköryhmän loppuraportti julkaistiin 23.9.2013. Loppuraportin pohjalta poliittiset luottamuselimet ottavat asiaan ja toimenpiteisiin kantaa päättäen asioista myöhemmin syksyllä. Kaikkia loppuraportin esityksiä ei suunnitelmavuosille ole voitu viedä.

Rakenteellisesti investointiohjelma on laadittu siten, että peruspalveluiden tuotantovälineisiin investoidaan segmenttikohteisesti peräjälkeen. Esimerkiksi lasten, koululaisten ja vanhusten palveluihin tullaan investoimaan samanaikaisesti, mutta esim. koululaisten tarvitsemiin koulurakennuksiin merkittävät investoinnit tehdään pääsääntöisesti peräjälkeen. Tällä halutaan turvata se, että kriittisimmät ja keskeisimmät kohteet tunnistetaan ja toimenpiteet etenevät. Kaikkien sektoreiden investointirahaa kalusteisiin ja irtaimistoon on pienennetty siten, että esitetyt tarpeet eivät kokonaisuudessaan tule toteutumaan. Investointiesitys sisältää liitossopimuksessa sovitun kumulatiivisen loppusumman mukaiset investoinnit jakautuen kolmelle sopimuksen toteutusvuodelle. Liitossopimusinvestoinnit ovat erikseen merkitty (KLR = liitossopimuksen mukainen raha) ja ovat kokonaisuudessaan ns. sopimuksen mukaista liitosrahaa. Kolmen liitossopimuksessa mainitun ja tarkastellun sopimusvuoden jälkeen kaikkia kaupunginosia edelleen kehitetään osana kaupungin normaalia investointisuunnitelmaa.

Tasapainoinen talous edellyttää, että vuosikatteella eli kunnan tulorahoituksella on kyettävä rahoittamaan poistonalaiset investoinnit tuotantovälineisiin, joilla kunta tuottaa palvelunsa. Kaupungin poistosuunnitelma on uusittu vuonna 2012 suosituksen mukaiseksi. Suunnitelman mukaan vuosittainen poistotaso tulee olemaan n. 20 milj. euroa. Vuosien 2014-2017 poistotasoksi on sovittu 20 milj. euroa. Kyseiseen tasoon pääsemiseksi on investointeja jouduttu siirtämään, jopa suunnitelmakauden jälkeiseen ajankohtaan.

Investointiohjelmassa poistonalaiset investoinnit on jaettu Kuntaliiton talousarviosuosituksen 2011 mukaisesti uus-, laajennus-/peruskorjaus- sekä korvausinvestointeihin. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden käyttötalousvaikutukset ovat n. 120 000 euroa vuodessa ja poistojen vaikutus 2014 on noin 1,5 milj. euroa. Talonrakennushankkeissa käyttötalouden vaikutukset ovat yhteensä n. 291 000 euroa ja poistojen vaikutus 2014 n. 79 000 euroa.

Keskeisimmät vuodelle 2014 kohdistuvat investoinnit:

- Tonttikatujen rakentaminen tonttien luovuttamiseksi (0,7 milj. euroa)
 - o Investoinnilla turvataan asuinrakentamiselle luovutettavien pientalojen tonttien luovutus. Luovutettavia tontteja aikaansaadaan 30-35 kappaletta.
- Vt5 rakentaminen välillä Pitkäjärven eritasoliittymä Savilahden silta (1,0 milj. euroa)
 - o Liikenneviraston valtatie parantamishanke Mikkelin kohdalla käynnistyy syksyllä 2014. Hankkeen kustannusjakosopimuksesta ja kaupungin urakkaa sisällyttämistä omista töistä muodostuu 1 miljoonan euron maksuposti vuodelle 2014. Koko hankkeesta Mikkelin kaupungille aiheutuva maksusuuden on arvioitu olevan noin 5 milj.euroa. Hanke kilpailutetaan vuoden 2014 aikana, jolloin summat tarkkenevat.
- Koy Mikkelin Porrassalmenkatu 17 talon puhkaiseminen kevyenliikenteenväylällä sekä kevyenliikenteen väylän rakentaminen (0,8 milj.euroa).
 - o Maankäyttösopimuksella on sovittu kevyenliikenteen väylän rakentamisesta torilta satamaan ja kaupungin velvoitteista sen suhteen. Yhteys avataan kevätkesällä 2014.
- Satamalahden ruoppaus (0,3 milj.euroa)

- o Satamalahti ruovikoituu ja lietty erityisesti itäisen rannan osalta mm. ravinnepestöistä ja heikosta virtaamasta johtuen. Vapaan vesialueen osuus pienentyy vuosittain. Vesioikeudelta on saatu ruoppauslupa vesialueen ennallistamiseen. Ruoppaus tapahtuu talven 2014-2015 aikana.
- Taitolan tilamuutokset (1,0 milj.euroa)
 - o Taitola vapautui kaupungin käyttöön kesällä 2013. Taitolaan on siirtynyt päiväkotitoimintoja jo syksyllä 2013. Palveluverkkotyöryhmä on linjannut rakennuksen käytön päiväkotitoimintoihin ja koulutiloiksi. Investoinnilla tullaan mahdollistamaan rakennuksen käyttö suunnitelman mukaisesti. Investoinnin taso on toiminnallisiin ja tavoiteltaviin muutoksiin suhteutettuna pieni.
- Haukivuoren yhtenäiskoulu (4,1 milj. euroa)
 - o Haukivuoren yhtenäiskoulun peruskorjauksen ja laajennuksen rakentaminen on suunniteltu alkavaksi laajennusosan rakentamisella marraskuussa 2013. Laajennusosa valmistuu kesäkuussa ja peruskorjausosa joulukuussa 2014. Kokonaiskustannusarvio on 5,3 milj. euroa.
- Koulukeskus, Ristiina (KLR), (0,4 milj. euroa)
 - o Ristiinan koulukeskuksen korjaus-, muutos- ja laajennustyöt ovat alkaneet kesäkuussa 2013. Ensimmäisessä vaiheessa, marraskuussa 2013, valmistuvat esiopetuksen tilat ja toisessa vaiheessa, kesäkuussa 2014, pohjakerroksen kotitalous- ja muut opetustilat. Kolmas vaihe, keskiosan hallinto- ja luokkatilat, ajoittuu ajalle kesäkuu/2015 – helmikuu/2016. Kokonaiskustannusarvio on 2,1 milj. euroa.
- Terveyskeskus, Ristiina (KLR), (0,9 milj. euroa)
 - o Ristiinan terveyskeskuksen korjaus- ja muutostyöt ovat alkaneet huhtikuussa 2013 ja valmistuvat toukokuussa 2014. Kokonaiskustannusarvio on 2,5 milj. euroa.
- Vaarinsaari (0,9 milj. euroa)
 - o Vaarinsaaren muutos- ja laajennustyöt alkavat toukokuussa ja valmistuvat joulukuussa 2014. Kokonaiskustannusarvio on 0,9 milj. euroa.
- Brahentien vesihuollon runkolinjan uusiminen (Vesiliikelaitos, 1,0 milj.euroa, KLR) .
 - o Ristiinan kirkonkylän vesihuoltoverkoston 1960-luvulla rakennettu runkolinja on teknisesti erittäin huonokuntoinen. Jätevesiverkostoon sekoittuu erityisesti kevätsulamisajaksi runsaasti hulevesiä, joka kuormittaa jätevedenpuhdistamoa yli sen toiminnallisen kapasiteetin. Myös vesijohtoverkostossa on vuosittain useita vuotoja, jotka aiheuttavat katkoksia vedenjakeluun. Runkolinjan uusiminen jatkuu vuonna 2014 Brahentien varrella välillä OP:n pumppaamo-Shellin risteys.

Investointiesitys vuodelle 2014

Tulot 8 106 000 euroa
 Menot 24 063 000 euroa
 Nettomeno 15 957 000 euroa

Investoinnit 2014-2017

Maanhankintaan suunnitelmakaudella varataan 0,8 milj. euroa, vastaavasti maanmyyntituloihin budjetoidaan 10 milj. euroa. Yhteensä suunnitelmakauden 2014-2017 nettoinvestoinnit tulevat olemaan n. 100 milj. euroa, tästä Metsä-Sairilan puhdistamon osuus on 23 milj. euroa (koko hanke 45 milj. euroa). Rakennusten purkukustannukset maanjalostusta varten ovat suunnitelmakaudella n. 1 milj. euroa.

Investoinnit 2014 jakaantuvat seuraavasti

Peruskaupunki

Tulot 6 935 000 euroa
 Menot 7 515 000 euroa
 Nettomeno 580 000 euroa

Menoista 1,9 milj. euroa on korvausinvestointeja, 1,1 milj. euroa laajennusinvestointeja ja 4,5 milj. euroa uusinvestointeja.

Liikelaitokset ja taseyksiköt

Tulot 1 171 000 euroa
 Menot 16 548 000 euroa
 Nettomeno 15 377 000 euroa

Tilakeskus

Tulot 160 000 euroa

Menot 9 490 000 euroa

Nettomeno 9 330 000 euroa

Menoista 1,3 milj. euroa on korvausinvestointeja, 8,2 milj. euroa on laajennus-/peruskorjausinvestointeja ja 0,01 milj. euroa uusinvestointeja.

Etelä-Savon pelastuslaitos

Tulot 791 000 euroa

Menot 1 158 000 euroa

Nettomeno 367 000 euroa

Mikkelin vesiliikelaitos

Tulot 220 000 euroa

Menot 5 900 000 euroa

Nettomeno 5 680 000 euroa

INVESTOINTIESITYS 2014 -2017

KLR = liitossopimuksen mukainen raha

KAUPUNKI	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Muut pitkävaikutteiset menot						
Laajakaistahanke (KLR/R)	400	100	300	200	200	800
AINEELLISET HYÖDYKKEET						
Maa- ja vesialueet	-2 330	-2 200	-2 050	-2 150	-1 750	-8 150
Maa- ja vesialueiden myynti, TULO	3 000	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Maa- ja vesialueiden hankinta	670	100	100	100	500	800
Rakennusten purkukustannukset (maanjalostus)		200	350	250	250	1 050
Rakennukset	250	300	150	100	100	650
Rakennusten myynti, TULO	250	300	150	100	100	650
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kadut (työohjelma vahvistetaan käyttösuunnitelman yhteydessä)	2 600	1 700	1 000	2 000	2 200	6 900
Kadut / Uudet asuinalueet, tonttien luovutus		720	1 000	1 000	500	3 220
Raviradan alueen katu- ja pys.järjestelyt (arkistolaitos)						
MENOT	600	25	700			725
Raviradan alueen katu- ja pys.järjestelyt (arkistolaitos)						
TULOT	120		140			140
VT 5 rak. + kaupungin liitännäiset osaprojektit, Rinnekatu	650	1 000	1 500	2 500		5 000
Keskustan kehittäminen, TULOT	400		150	150	150	450
Keskustan kehittäminen, MENOT	2 000	100	1 000	1 000	1 000	3 100
Graanin uusi alue (Viljavuuspalvelun edessä)				200		200
Graanin rantaväylä					300	300
Sepäntie ja Tiitus-Matintie, vesihuolto+kadun korj. (KLR/R)	20	20	80			100
Kitereentien peruskorjaus (KLR/R)	20	20				20
Ristiinan leikki- ja liikuntapaikat (KLR/R)		20	80			100
Linnantie-Linnaniementie (KLR/R)			570			570
Huomionrinteen alueen vesihuolto ja katu (KLR/R)			280			280
Otto von Fieandtintie ja klv (KLR/R)			240			240
Kissalammentie/Vanha Suurlahdentie (KLR/R)			300			300
Kevyen liikenteen väylät Suomenniemi (KLR/S), ELY 50 % - katuja, vesihuoltoa			1 200			1 200
Asuntomessualueen yms. infra (strateginen projekti)	200	200	2 000	1 500	1000	4 700
Koy Mikkelin Porrassalmenkatu 17 talon puhkaisu + kevytväylä	400	800				800
Katuvalojen saneeraukset, ohjausj., elohopealamput	100	100	100	100	100	400
Katuvalojen investoinnit	130	100	100	130	130	460
Puistot ja leikkipaikat (jakamaton)	250	250	200	200	300	950
Uudet puistot ja leikkipaikat		50				50
Puistot ja leikkipaikat saneeraukset		200				200
Mikkeliapuisto & Kaihun alue	75	150	50	25	25	250
Mikkeliapuisto		50				50
Tapahtumapello		100				100
Matonpesupaikka (1) + kuivurit 2 kpl		50				50
Laihalammen kunnostus (kaava-alueen lampien kunnostus)	50			250		250

KAUPUNKI	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
Satamalahden ruoppaus		300	300			600
Satamat	200	30	30	200	30	290
Satamalahti (strateginen projekti)	300	150	200	1 000	1000	2 350
Koti- ja vierassataman infra (KLR)			200			200
Uimarannat (ruutuk. ulkop.)	40	20	40	40	40	140
Lentoasema, TULOT	135	135	135	135	135	540
Lentoasema, MENOT	150	150	150	150	150	600
Tonttien kunnostus	25	25	25	25	25	100
Liikuntapaikat (sis. Ristiina/Suomenniemi)	125	100	125	125	125	475
Skeittiparkki				30		30
Suomenniemen koulun elinkaarihiha / rakentaminen, laitteet (KLR/S)		75				75
Korvaavat kentät: 1. Laajalampi 2. Pankalampi		75		200		275
Raviradan tien ylittävä latu + silta					350	350
Kuplahallin perustaminen yms. työt						0
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht. tulot	655	135	425	285	285	1 130
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht. menot	7 935	6 105	12 040	10 645	7 275	36 065
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht. NETTOMENO	7 280	5 970	11 615	10 360	6 990	34 935
Koneet ja kalusto	795	1 010	975	830	830	3 645
Valtuuston äänentoisto		20				20
Keskushallinto/ruoka- ja puhtauspalvelut	100	75	75	80	80	310
Sivistystoimi (opetus, kulttuuri, nuoriso ja liikunta)	525	450	500	500	500	1 950
Sosiaali- ja terveystoimi KLR/R Terveyskeskus		215				215
Sosiaali- ja terveystoimi	170	250	400	250	250	1 150
SIJOITUKSET	0	-4 000	0	0	0	-4 000
Osakkeet ja osuudet						0
Osakkeiden hankinta						0
Koy osakkeiden myynti (sis. myyntivoittoa)		4 000				4 000
KAUPUNKI YHTEENSÄ						
TULOT	3 905	6 935	3 075	2 885	2 885	15 780
MENOT	9 800	7 515	13 765	12 025	9 055	42 360
NETTOMENO	5 895	580	10 690	9 140	6 170	26 580
TASEYKSIKÖT JA LIIKELAITOKSET						
TILAKESKUS	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
RAKENNUKSET						
Otavan ruokalan ja asuntolan korjaus		100		50	800	950
Taitola tilamuutokset (mm päiväkotia)		1 000				1 000
Siekkilän päiväkodin peruskorjaus (purku+pihat)	1 000	250				250
Tikanpellon päiväkodin peruskorjaus					100	100
Rantakylän koulu (peruskorjaus ja laajennus)			100	2 000	4 000	6 100
Haukivuoren yhtenäiskoulu	2 450	4 150				4 150
Päämajakoulu (sisäilmakorjaus)		200				200

TILAKESKUS	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
Yhteiskoulu (Yhtäri) muutostyöt		100	50			150
Vanhalan koulu		480	480			960
Urheilupuiston koulun piha			200			200
Koulu- ja esiopetus (siirto) kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt	600	100	350	400	400	1 250
Koulukeskus, Ristiina (KLR/R)	677	450	917			1 367
Suomenniemen koulun tekn. luokka (KLR/S)		70				70
Naisvuoren uimahallin korjaus				950		950
Urheilupuiston huoltotilojen saneeraus				950		950
Urpolan huoltorakennus		10				10
Hänninkentän huoltorakennus MENOT	740			1 000		1 000
Hänninkentän huoltorakennus TULOT				200		200
Wisa-areena	100	30		100		130
Mikaeli	300		100	100	300	500
Teatteri	100		100			100
Terveyskeskus (KLR/R) , sis. Suomenniemen 300 000 euroa	2 536	940				940
Vaarinsaari		860				860
Uusi terveysasema (kaupungin osuus ilman kunnallistekniikkaa)	300			300	4 100	4 400
Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöjen muutos/peruskorjaustyöt	250	150	200	200	200	750
Kaupungintalo, saneeraus	250		100		100	200
Naisvuoren torni ja valaistus	500			500		500
Julkisten rakennusten muutos/peruskorjaustyöt	500	250	400	400	400	1 450
Suunnittelumääräraha	50	50	50	50	50	200
Omaisuuksien myyntitulot TULO		100	100	100	100	400
Energiataloudelliset investoinnit MENOT	500	300	500	500	500	1 800
Energiataloudelliset investoinnit TULOT	100	60	100	100	100	360
TILAKESKUS YHTEENSÄ						
TULOT	100	160	200	400	200	960
MENOT	10 853	9 490	3 547	7 500	10 950	31 487
NETTOMENO	10 753	9 330	3 347	7 100	10 750	30 527
ETELÄ-SAVON PELASTUSLAITOS	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
TULOT	2 152	791	1 941	555	536	3 823
MENOT	2 542	1 158	2 219	854	824	5 055
NETTOMENO	390	367	278	299	288	1 232
OTAVAN OPISTO	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014- 2017
TULOT	0	0	0	0	0	0
MENOT	15	0	15	15	15	45
NETTOMENO	15	0	15	15	15	45

VESILIIKELAITOS/KUNNALLISTEKNIikka JA LAITOSINVESTOINNIT	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014-2017
TULOT	220	220	0	0	0	220
MENOT	4 990	4 900	5 100	3 500	2 800	16 300
MENOT (KLR), RISTIINA, SNIEMI	200	1 000	1 500		0	2 500
MENOT YHTEENSÄ	5 190	5 900	6 600	3 500	2 800	18 800
NETTOMENO	4 970	5 680	6 600	3 500	2 800	18 580
VESILIIKELAITOS/METSÄ-SAIRILAN PUHDISTAMO	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014-2017
TULOT	0	0	0	0	0	0
MENOT	10	0	0	10 000	13000	23 000
NETTOMENO	10	0	0	10 000	13 000	23 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (Ilman Metsä-Sairilan puhdistamo)	TS 2014	TA-ESITYS 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014-2017
TULOT	6 377	8 106	5 216	3 840	3 621	20 783
MENOT	28 400	24 063	26 146	23 894	23 644	97 747
NETTOMENO	22 023	15 957	20 930	20 054	20 023	76 964
Poistotaso	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Ero	-2 023	4 043	-930	-54	-23	3 036
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (Metsä-Sairilan puhdistamo mukana)	TS 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	HANKE YHT. 2014-2017
TULOT	6 377	8 106	5 216	3 840	3 621	20 783
MENOT	28 410	24 063	26 146	33 894	36 644	120 747
NETTOMENO	22 033	15 957	20 930	30 054	33 023	99 964
Poistotaso	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Ero	-2 033	4 043	-930	-10 054	-13 023	-19 964